

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI
ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

RAPORT DE CERCETARE

Evaluarea Programului „Săptămâna verde”

Coord. Irina Horga

Autori: Otilia Apostu, Irina Horga,
Miruna Miulescu, Cornelia Novak,
Mina Rusu, Andreea Scoda,
Lucian Voinea

Editura Centrului Național de Politici
și Evaluare în Educație
București, 2025
ISBN 978-606-8966-48-9

Coordonator:

Irina Horga – cercetător științific I

Autori:

Otilia Apostu – cercetător științific II

Irina Horga – cercetător științific I

Miruna Miulescu – cercetător științific III

Cornelia Novak – cercetător științific III

Mina Rusu – cercetător științific

Andreea Scoda – cercetător științific III

Lucian Voinea – cercetător științific III

Prelucrarea statistică a datelor:

Cornelia Novak – cercetător științific III

Peer-review:

Diana Paula Dudău – – cercetător științific III

Adrian Mircea – – cercetător științific III

Editura Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație, București 2025

ISBN: 978-606-8966-48-9

Adresăm mulțumiri către unitățile de învățământ care au sprijinit procesul de colectare a datelor ce au stat la baza acestui studiu, prin completarea de chestionare adresate directorilor, profesorilor și elevilor.

Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație

Unitatea de Cercetare în Educație

www.ise.ro

Email: info@ise.ro

Pagina Facebook: <https://www.facebook.com/UCBucuresti>

Adresă: str. Știrbei Vodă nr. 37, București 010102, România

Tel.: +4 021-313.64.91

Studio Copyright: © Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație - Unitatea de Cercetare în Educație. Acest studiu nu poate fi reprodus parțial sau integral, fără acordul scris obținut în prealabil de la Unitatea de Cercetare în Educație.

CUPRINS

Introducere.....	4
Rezumat.....	6
1. Educația pentru mediu – context internațional și național	13
1.1. Context internațional	13
1.2. Context național	16
2. Metodologia de cercetare	20
3. Rezultate ale cercetării	24
3.1. Nivel de competențe, nevoi de formare pentru implementarea Programului „Săptămâna verde” ...	24
3.2. Relevanța Programului „Săptămâna verde”	26
3.2.1. Aprecieri privind relevanța Programului și beneficiile la nivelul elevilor și al școlii	26
3.2.2. Cadrul metodologic al Programului, modalități de informare și consultare a actorilor școlari .	29
3.3. Calitate, eficacitate, eficiență în implementarea Programului „Săptămâna verde”	35
3.3.1. Calendar, orar, modalități de organizare a claselor	35
3.3.2. Contexte de desfășurare a activităților.....	39
3.3.3. Teme și activități realizate.....	43
3.3.4. Resurse utilizate în Program.....	48
3.3.5. Participarea elevilor la activitățile Programului	51
3.3.6. Parteneriate și sprijin primit în implementare	53
3.3.7. Dificultăți și provocări în implementarea Programului	56
3.4. Evaluare, rezultate și impact ale Programului „Săptămâna verde”	59
3.4.1. Modalități de evaluare a implementării Programului la nivelul școlilor	59
3.4.2. Aspecte de impact și rezultate ale învățării	60
3.5. Propuneri ale actorilor școlari privind Programul „Săptămâna verde”	65
Concluzii	68
ANEXE	73
Anexa 1. Lista tabelelor și figurilor din text.....	74
Anexa 2. Instrumentele de cercetare	76

Introducere

Preocupările dedicate educației privind schimbările climatice și mediul reprezintă o constantă a politicilor educaționale la nivel internațional. Obiectivele educației pentru mediu vizează pregătirea persoanelor pentru asumarea și practicarea unui stil de viață sustenabil, prin dezvoltarea de competențe centrate pe: însușirea de cunoștințe despre problemele de mediu și socio-economice cauzate de schimbările climatice; dezvoltarea unor atitudini și valori care vizează conștientizarea problemelor de mediu și co-responsabilizarea față de acesta; adoptarea unor comportamente de protecție a mediului și implicarea în inițiative comunitare.

Cadrele internaționale care articulează obiectivele de învățare pentru dezvoltarea durabilă (ex. competențele UNESCO, domeniile de competență specifice cadrului GreenComp al Comisiei Europene, domeniile de competență propuse de OCDE) definesc seturi de competențe specifice care necesită a fi dezvoltate la nivelul elevilor. Aspecte precum conștientizarea problematicilor de mediu, grija pentru mediu, autoeficacitatea în știință, comportamentul de protecție a mediului fac deja obiectul Programului pentru Evaluarea Internațională a Elevilor (PISA).

În acest context, educația pentru mediu și dezvoltare durabilă este considerată a fi una dintre prioritățile sistemelor educaționale actuale, iar abordările acesteia implică o regândire profundă a modalităților de organizare curriculară (de la științele naturii la abordări integrate, crosscurriculare), a strategiilor de predare-învățare (de la transmiterea de cunoștințe la asumarea de valori și implicare activă) și a factorilor educaționali implicați (de la profesorul care predă la profesorul facilitator al activităților nonformale, care colaborează cu alte persoane, organizații, autorități la nivel comunitar). Diferite recomandări de politici europene explorează modalități prin care aceste competențe pot fi integrate în curriculumul scris și în activitățile de predare-învățare-evaluare, corelate cu alte măsuri precum formarea profesorilor, evaluarea organizațiilor școlare, pentru a evita ca accentul pe educația pentru mediu să conducă la supraîncărcarea curriculumului sau să rămână doar ca intenție declarată.

La nivel național, există strategii și proiecte care fac referire la importanța și nevoia educației pentru mediu și schimbările climatice, precum și la nevoia de implementare a unui program educațional în acest domeniu. Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 stipulează aspecte cu relevanță directă pentru educația pentru mediu, iar profilul de formare al absolventului din învățământul preuniversitar include elemente specifice, cu referiri la cunoștințe, abilități și atitudini centrate pe înțelegerea și asumarea responsabilă a acțiunilor proprii asupra mediului, manifestarea corectă și etică față de acesta, exersarea comportamentului prospectiv și a strategiilor proactive de adaptare.

Curriculumul românesc include elemente de educație pentru mediu, prin programele școlare ale unor discipline de trunchi comun, precum și prin programe școlare pentru discipline opționale ce propun abordări cu caracter transversal, integrat. Începând cu anul școlar 2022-2023, la nivelul sistemului de învățământ se implementează Programul național „Săptămâna verde”, în conformitate cu o metodologie specifică. În anul 2024, au fost aprobate măsuri de organizare a activităților locale din cadrul Programului „Săptămâna verde” și surse de finanțare din Fondul pentru mediu. De asemenea, pentru a sprijini implementarea Programului „Săptămâna verde”, au fost dezvoltate multiple platforme și resurse educaționale tematice.

Studiul de față prezintă rezultatele de cercetare privind modalitățile de desfășurare a Programului „Săptămâna verde” în unitățile de învățământ preuniversitar din România și impactul acestuia la nivelul elevilor, al practicilor educaționale, al organizațiilor școlare. Demersul a vizat percepția actorilor educaționali cu privire la relevanța Programului, precum și elemente de calitate, eficacitate și eficiență în raport cu obiectivele planificate și cu practicile școlare. De asemenea, au fost investigate efectele Programului la nivelul elevilor și al școlilor, provocări și dificultăți ale în proiectarea și implementarea activităților specifice, recomandări de ameliorare. Opiniile populației investigate (elevi, profesori, directori) au fost colectate prin anchetă pe bază de chestionar, aplicată pe un eșantion reprezentativ la nivel național pentru rețeaua de unități de învățământ gimnazial și liceal.

Rezumat

Începând cu anul școlar 2022-2023, la nivelul sistemului de învățământ din România se implementează Programul național „Săptămâna verde”, în cadrul căruia școlile realizează activități dedicate educației privind schimbările climatice și mediul. Această temă reprezintă o constantă a politicilor educaționale la nivel internațional, este promovată de strategiile naționale și de cadrul legislativ din domeniul educației și este abordată punctual în curriculumul național, prin programe școlare ale unor discipline obligatorii și ale unor discipline opționale.

Studiul de față a avut ca **scop** analiza modalităților de desfășurare a Programului „Săptămâna verde” în unitățile de învățământ preuniversitar și a impactului acestuia la nivelul elevilor, al practicilor educaționale, al organizațiilor școlare. De asemenea, studiul a vizat identificarea provocărilor și dificultăților cu care se confruntă unitățile de învățământ în organizarea și implementarea Programului, precum și sintetizarea unor propuneri de ameliorare cu privire la implementarea acestuia.

Pentru contextualizarea și fundamentarea demersului de cercetare, a fost realizată o **analiză documentară** privind politicile naționale și europene referitoare la dezvoltarea durabilă și educația pentru mediu, cadrul legislativ și metodologic privind organizarea Programului, studii și rapoarte tematice.

Pentru a colecta opinii ale populației școlare cu privire la aspectele investigate, a fost realizată o **anchetă pe bază de chestionar**, pe un eșantion reprezentativ la nivel național pentru rețeaua de unități de învățământ gimnazial și de învățământ liceal (filierile teoretică și vocațională) de masă, public și privat, unități cu personalitate juridică și structuri arundate. Chestionarele au fost adresate următoarelor categorii de populație: elevi din învățământul gimnazial (clasele VII-VIII) și din învățământul liceal (clasele IX-XII); profesori din învățământul primar, profesori diriginți din învățământul gimnazial și liceal; directori de unități de învățământ.

Eșantionul realizat a cuprins:

- 354 de unități cu personalitate juridică, la care s-au adăugat 70 de unități arundate unora dintre cele cu personalitate juridică; pe niveluri de învățământ, distribuția a fost următoarea: 225 de unități de învățământ gimnazial și 129 de licee; unitățile cuprinse în eșantionul realizat acoperă toate județele țării și mediile de rezidență;
- 255 de directori (40% directori de școli din mediul rural și 60% directori de școli din mediul urban; 62% directori de școli gimnaziale și 38% directori de liceu);
- 2618 profesori (29% profesori care predau în școli din mediul rural și 71% în școli din mediul urban; 38% învățători/profesori pentru învățământul primar, 33% profesori care predau în gimnaziu și 29% profesori de liceu);
- 9872 de elevi (80% din urban și 20% din rural; 46% elevi de gimnaziu și 54% elevi de liceu).

Principalele rezultate ale investigației au fost analizate după o matrice de cercetare, care a vizat aspecte referitoare la relevanță, calitate, eficacitate, eficiență, impact și sustenabilitate. Actorii școlari au evidențiat un ansamblu de aspecte pozitive ale Programului, concomitent cu diferite provocări și dificultăți și au formulat propuneri de ameliorare.

Nivel de competențe, nevoi de formare pentru implementarea Programului „Săptămâna Verde”. În realizarea Programului, profesorii au sarcini complementare celor de predare-învățare-evaluare la clasă, fiind orientate către facilitarea unor contexte de educație nonformală. Pentru a înțelege mai bine nevoile în relație cu aceste roluri, studiul a colectat informații despre nivelul de pregătire la debutul Programului, participarea la formări tematice, competențele actuale și nevoile de dezvoltare profesională viitoare. Principalele constatări:

- Profesorii au declarat că, la debutul implementării Programului „Săptămâna Verde”, se simțeau destul de pregătiți pentru realizarea activităților specifice (scor mediu de 2,87 pe scala 1-4).
- Aceștia evaluează pozitiv nivelul lor de competențe actual pentru organizarea activităților de educație nonformală (scorul mediu de 7,9 pe scala 1-10), cu o încredere mai mare în rândul cadrelor didactice din învățământul primar și al celor cu experiență didactică mai mare.
- Mai puțin de 1 din 10 profesori au declarat că au participat la activități de formare pe tema Programului „Săptămâna verde”, organizate de diferite categorii de furnizori (asociații/ONG-uri, , case ale corpului didactic, alte instituții publice sau private, chiar și unele școli). Ponderi semnificative de profesori menționează că au nevoie de formare pentru implementarea Programului, cu prioritate pentru gestionarea resurselor necesare și proiectarea de activități relevante, dar și pentru motivarea elevilor de a se implica activ.

Relevanța Programului „Săptămâna verde” și beneficiile acestuia. Demersul de cercetare a chestionat măsura în care actorii școlari apreciază oportunitatea și importanța Programului, în relație cu nevoile și interesele de cunoaștere ale elevilor, precum și cu specificul diferitelor discipline de studiu. Principalele constatări:

- Programul este apreciat de directori, profesori și elevi ca fiind relevant, cu scoruri medii de 7-8 pe scala 1-10. Relevanța a fost apreciată în raport cu disciplinele de studiu predate, precum și cu „competențele verzi” dezvoltate la nivelul elevilor, cu nevoile și interesele acestora.
- Ponderi mari dintre directori și profesori sunt de părere că Programul aduce beneficii reale în plan educațional, atât pentru elevi (promovează conștientizare privind problemele de mediu și respectul pentru mediu, diversifică modurile în care învață aceștia, pune accent pe experiențe practice și conectarea cu natura), cât și pentru organizația școlară (permite organizarea activităților în forme inovatoare, flexibile, complementare curriculumului școlar; dezvoltă colaborarea școlii cu parteneri externi).

Metodologia Programului „Săptămâna verde”. Directorii și profesorii au făcut aprecieri referitoare la metodologia Programului (ordinul de ministru nr. 3629/2023). Principalele constatări:

- În majoritatea școlilor funcționează echipe de coordonare a Programului „Săptămâna Verde”, în acord cu prevederile metodologiei.
- Peste trei sferturi dintre directori și aproximativ 70% dintre profesori consideră că metodologia include prevederi clare și suficiente, care dau libertate școlilor în organizarea de activități inovatoare.
- În același timp, directorii și profesorii au făcut aprecieri critice cu privire la Program. Trei sferturi dintre directori și aproape 80% dintre profesori au menționat că implementarea Programului determină aspecte birocratice legate de planificare, implementare, raportare. Aproximativ 60% dintre directori și profesori apreciază că Programul reduce timpul dedicat predării și învățării la clasă.

- Au fost formulate propuneri de ameliorare a metodologiei, cu accent pe completarea acesteia cu anexe care să ofere exemple, modele standardizate de planificare și raportare.

Modalități de informare cu privire la Program. Pornind de la premisa că informarea tuturor actorilor școlari reprezintă condiție pentru o bună înțelegere a rolului Programului, cercetarea a analizat formele în care școlile realizează această informare, modalitățile de informare pe care le utilizează profesorii, dar și declarațiile elevilor cu privire la contextele în care au primit informații despre Program. Principalele constatări:

- Principalele modalități de informare utilizate de școli au constat în prezentări în Consiliul Profesorat și în Consiliul de Administrație, prezentări către elevi, ședințe cu părinții.
- Profesorii au specificat că au studiat în detaliu metodologia și că au căutat informații specifice în mediul online.
- Pentru elevi, principala sursă de informare cu privire la Program o reprezintă diriginții, dar și profesorii care predau anumite discipline ce abordează teme direct relevante pentru Program.

Modalități de colectare a propunerilor pentru Program. Conform metodologiei Programului, școlile realizează colectarea de propuneri, pornind de la interesele și nevoile de învățare ale elevilor. Principalele constatări ale cercetării:

- Pentru a colecta propuneri și pentru a realiza orarul Programului, unitățile de învățământ utilizează cel mai frecvent consultările în Consiliul Profesorat, discuțiile cu elevii și cu părinții/asociațiile de părinți. Consultările cu părinții sunt mai des menționate de școlile gimnaziale, iar implicarea elevilor din consiliile școlare este mai amplă în licee.
- Peste trei sferturi dintre elevi au declarat că au fost consultați pentru colectarea de propuneri de activități în cadrul Programului „Săptămâna Verde”, prin discuții la orele de Diriginție ori cu alți profesori, completare de chestionare sau alegere de activități dintr-o listă dată.

Modalități de organizare a orarului și a claselor. Calendarul de implementare a Programului necesită corelare cu perioadele care oferă oportunități de activități organizate în natură/în afara spațiului școlii. Organizarea colectivelor de elevi la nivel de școală și/sau clasă se realizează în funcție de mărimea unității de învățământ, de resursele disponibile, dar și de opțiunea echipelor de management și a profesorilor. Principalele constatări:

- Aproape 85% dintre școli au organizat Programul la finalul celui de-al IV-lea modul. Directorii și profesorii semnaleză că opțiunea majoritară pentru anumite perioade duce la supraaglomerarea spațiilor și suprasolicitarea organizațiilor cu activitate în domeniul mediului, cu care școlile pot colabora.
- Școlile cu număr mai redus de elevi (școli rurale, școli arondate) au optat cu frecvență mai mare pentru un orar al Programului elaborat la nivelul unității de învățământ. Organizarea orarului la nivel de clasă a fost mai frecvent utilizată de unități cu număr mare de elevi (licee, școli gimnaziale din mediul urban).
- Aproximativ jumătate dintre elevi au declarat că activitățile Programului au acoperit mai puține ore, față de orarul lor obișnuit.
- Majoritatea profesorilor au declarat că Programul a acoperit timpul corespunzător orarului școlar, iar în unele situații chiar l-a depășit. Aceștia reclamă că sunt necesare resurse de timp ample pentru pregătirea activităților și pentru raportarea finală, iar activitățile organizate în afara școlii (ex. excursii, vizite) solicită, de asemenea, mai mult timp.

- Este frecvent menționată organizarea de activități în cadrul Programului, prin colaborarea între diferite clase de elevi. Astfel, trei sferturi dintre profesori au declarat că au organizat activitățile cu elevii din clasele coordonate de ei împreună cu alte clase din școală. Numai o treime dintre profesori au menționat organizarea de activități numai cu elevii claselor lor.

Contexte de desfășurare a activităților. Metodologia oferă școlilor posibilitatea de organizare a activităților în locuri variate, în școală și în afara acesteia. Alegerea contextelor de desfășurare ține de resursele financiare aflate la dispoziția școlilor și a părinților și de poziționarea unității de învățământ față de locuri/instituții ce pot oferi oportunități de abordare a temelor de mediu. Principalele constatări:

- Atât profesorii, cât și elevii au declarat că Programul a inclus activități care s-au desfășurat în școală, dar și activități organizate în afara acesteia.
- Activitățile au loc, cel mai frecvent, în școală (mai ales în cadrul unităților din mediul rural și a celor gimnaziale) și în comunitatea în care aceasta este amplasată (mai ales în cadrul celor din mediul urban și a celor liceale). Frecvența organizării în alte localități (din același județ sau din județe diferite) este mai redusă și se înregistrează mai ales în rândul unităților din mediul urban și/sau al liceelor.
- Cei mai mulți dintre profesori și elevi au declarat că spațiile utilizate cel mai frecvent pentru derularea activităților din cadrul Programului au fost sala de clasă și curtea/grădina școlii, dar și parcuri naționale și naturale, păduri, muzee și terenuri de sport. Spațiile mai atractive, care au un potențial mai mare de atingere a unor tematici asociate Programului (ex. parcuri naționale și naturale, muzee) sunt menționate îndeosebi de profesori din unități urbane și de către cei care predau la nivel liceal. Spațiile aferente școlii (sală de clasă, curte/grădină, teren de sport, bibliotecă) sunt menționate cel mai frecvent de către profesorii din unități rurale și de către cei care predau la nivelurile primar și gimnazial.

Teme și activități realizate în cadrul Programului „Săptămâna verde”. Metodologia Programului listează o serie de teme generale și de activități, ca exemple ce pot fi abordate de școli. Profesorii și elevii au selectat temele și activitățile pe care le-au realizat/la care au participat, iar principalele constatări sunt următoarele:

- Temele abordate cel mai frecvent au vizat poluarea, folosirea responsabilă a resurselor naturale, managementul deșeurilor, risipa alimentară, pădurile și viața terestră. Mai puțin frecvent au fost menționate activități cu teme precum catastrofele naturale, consumul și producția durabile/sustenabile, justiția socială.
- Atât profesorii, cât și elevii au menționat o gamă variată de activități organizate în cadrul Programului. Cel mai frecvent au fost menționate vizionarea de documentare, lecțiile în natură, dezbaterile și excursiile. Activități în formate mai inovatoare au fost utilizate cu frecvență redusă (activități de voluntariat, jocuri de rol, experimente, proiecte în folosul comunității, activități de creație).
- Activități precum lecțiile în natură și proiectele în comunitate au fost menționate mai frecvent de elevii din școlile rurale. Vizionarea de documentare, dezbaterile, excursiile, experimentele au fost activități mai frecvente în mediul urban.

Resurse utilizate în Program. Asigurarea resurselor materiale și educaționale, dar și a resurselor umane necesare implementării activităților de educație pentru mediu reprezintă adesea o provocare pentru școli. Cercetarea a evidențiat următoarele:

- Pentru realizarea activităților din Programul „Săptămâna verde”, cel mai frecvent au fost utilizate tehnologiile digitale (table inteligente, calculatoare, videoproiectoare etc.), Resurse Educaționale Deschise (platforma Programului, manuale digitale, alte resurse audio-video etc.) și materiale din natură. Doar 1 din 10 profesori au menționat că au utilizat aparatură de laborator pentru experimente, din cauza lipsei acestora din școli și/sau din cauza neplanificării unor activități de acest tip. Profesorii au listat multiple dificultăți legate de resursele necesare realizării activităților: lipsa resurselor financiare asigurate de școală/Ministerul Educației; insuficiența sau lipsa resurselor educative și materiale și/sau slaba diseminare a acestora către școli.
- Toate cele trei categorii de actori participanți la cercetare (directori, profesori, elevi) au declarat că activitățile Programului au fost susținute, în general, de toți sau de majoritatea profesorilor din școală. Jumătate dintre profesori menționează că părinții sunt resurse umane active în cadrul activităților Programului; sprijinul acestora este mai evident în școlile rurale mici, respectiv în învățământul primar. În același timp, unii profesori au reclamat că responsabilitățile (planificare, organizare, raportare) sunt orientate preponderent către învățători/diriginți, iar cei care nu au acest rol se implică mai puțin sau chiar deloc.

Participarea elevilor la activitățile Programului „Săptămâna verde”. Metodologia de organizare a Programului reglementează obligativitatea participării elevilor și cadrelor didactice la activitățile planificate. Datele de cercetare evidențiază o serie de aspecte specifice:

- Profesorii au declarat că au realizat monitorizarea participării elevilor la Programul „Săptămâna verde”, în acord cu prevederile metodologiei. 80% dintre elevi au menționat că au participat la toate activitățile Programului; rata de participare a fost mai mare la elevii din școlile rurale și la cei de gimnaziu.
- Elevii au listat motive variate pentru situațiile de absenteism de la activitățile Programului, cel mai des fiind invocate probleme personale/de sănătate, dezinteresul pentru activitățile propuse în cadrul Programului, opțiunea de a se implica în alte activități (precum pregătirea pentru evaluările și examenele naționale), dar și dificultăți legate de corelarea orarului cu posibilitățile de transport (în cazul elevilor navetiști).

Parteneriate și sprijin primit în implementarea Programului. Specificul temelor și al contextelor de organizare a activităților Programului a generat nevoia ca școlile să stabilească parteneriate cu diferite instituții/organizații. Principalele constatări:

- 85% dintre directori afirmă că au realizat parteneriate pentru derularea activităților din cadrul Programului, cu prioritate cei din unități urbane și liceale. Cel mai frecvent menționate au fost parteneriatele cu instituții publice ce au rol în protejarea mediului, cu ONG-uri și cu alte școli, ponderile corespunzătoare fiind semnificativ mai mari la nivelul unităților școlare din mediul urban.
- În cadrul Programului, școlile au primit sprijin pentru: planificarea, organizarea și derularea activităților, asigurarea de resurse materiale/spații, suport financiar, promovare/diseminare. Toate aceste categorii de sprijin au fost menționate în ponderi mai mari de școlile din mediul urban. Pentru școlile din rural, sunt menționate mai ales sprijinul ISJ-urilor pentru

planificare, respectiv sprijinul părinților și al autorităților locale pentru organizare/derulare și asigurare de resurse materiale.

Modalități de evaluare a implementării Programului la nivelul școlilor. În acord cu prevederile metodologiei Programului, școlile au atribuția de a evalua și de a raporta activitățile realizate în cadrul Programului.

- Majoritatea directorilor și a profesorilor au realizat evaluări privind implementarea Programului „Săptămâna verde” în școlile și clasele lor, cu prioritate prin discuții cu elevii și cu părinții și prin elaborarea raportului final de implementare. Elevii declară că au fost implicați în astfel de activități de evaluare, prin discuții libere, chestionare, dar și prin valorificarea la diferite discipline de studiu a cunoștințelor acumulate în Program.

Dificultăți și provocări în implementarea Programului. Profesorii au semnalat multiple dificultăți și provocări cu care se confruntă în planificarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea activităților Programului.

- Dificultăți și provocări legate de participarea elevilor – Pe lângă cauzele absenteismului semnalate de elevi, profesorii au evidențiat și alte aspecte: elevii și părinții nu înțeleg rolul și utilitatea Programului, fapt care duce la perceperea eronată a acestuia ca fiind o perioadă de vacanță; unii elevi participă preferențial doar la unele activități, refuză să ia parte la activități în natură sau care presupun efort fizic; există practica motivării absențelor prin documente medicale, care nu se asociază cu reale probleme de sănătate; unii elevi nu au resursele materiale și financiare necesare participării la activități ce solicită costuri; „Săptămâna verde” se suprapune cu perioade favorabile activităților agricole, în care sunt implicați unii elevi din mediul rural.
- Dificultățile legate de organizarea activităților – Profesorii au menționat multiple aspecte referitoare la: condiționarea unor activități de starea vremii, fapt ce determină schimbări de parcurs în planificările realizate cu mult timp în urmă; provocări legate de asigurarea resurselor umane necesare, de implicarea redusă a unora dintre profesorii școlii sau de o comunicare deficitară a echipei manageriale cu profesorii școlii; planificarea concomitentă a Programului la nivelul școlilor, aspect care determină aglomerația la unele dintre obiectivele vizitate; provocări multiple legate de organizarea transportului și costurile aferente; oportunități limitate ale școlilor din comunitățile mici/rurale pentru desfășurarea de activități în alte contexte decât școala și comunitatea locală; lipsa unor ghiduri cu bune practici, care duce la activități rutiniere, ce nu susțin interesul elevilor.
- Dificultățile legate de stabilirea de parteneriate – În lista dificultăților și provocărilor întâmpinate în implementarea Programului, profesorii au menționat lipsa unor oportunități de parteneriate, dificultăți de identificare și contactare a partenerilor externi, lipsa suportului din partea autorităților locale sau a ISJ-urilor pentru contactarea partenerilor externi.
- Dificultăți de natură birocratică – O parte dintre profesori au evidențiat provocări de natură birocratică, care sunt mari consumatoare de timp și nu aduc valoare adăugată la nivelul calității implementării Programului: proces de planificare, realizare și raportare complex, greoi; proceduri stufoase pentru deplasarea elevilor în afara școlii; realizarea raportărilor prea detaliate după finalizarea activităților; solicitările de colectare de dovezi cu privire la realizarea activităților; dificultatea de a organiza activitățile din Program pe durata exactă a orarului școlar.

Aspecte de impact și rezultate ale învățării. Profesorii și elevii au formulat aprecieri cu privire la efectele Programului la nivelul învățării.

- Profesorii și elevii au evidențiat că Programul asigură cu prioritate învățarea unor abilități practice (reciclarea și reutilizarea de materiale, aplicarea în viața cotidiană a regulilor de protecție a mediului), conștientizarea importanței educației verzi, învățarea de cunoștințe complementare în raport cu curriculumul formal, exersarea implicării și inițiativei în acțiuni și proiecte de mediu, dar și dezvoltarea unor abilități noncognitive (responsabilitatea, munca în echipă, cooperarea și colaborarea cu alții, comunicarea, încrederea în sine).
- Aproape 60% dintre profesori au declarat că ceea ce au învățat elevii în „Săptămâna verde” este valorificat mai apoi la orele de curs, cu accent pe: aportul de experiență practică pe care îl are Programul; sprijinirea cunoașterii mediului natural local; identificarea de noi modalități prin care pot fi abordate „teme clasice” din programele școlare.
- Elevii au oferit foarte multe **exemple** privind modul în care utilizează ceea ce au învățat în cadrul Programului „Săptămâna verde” în viața lor cotidiană, de la o mai bună înțelegere și conștientizare a importanței protecției mediului, la aplicarea de comportamente și rutine de viață sănătoasă.
- Unele dintre școli au descris și alte preocupări organizaționale în domeniul educației pentru mediu, de la proiecte la campanii tematice, activități extrașcolare, activități de voluntariat în comunitățile locale, proiectarea de opțiuni tematice la nivelul școlii. Astfel de experiențe sunt mai frecvent menționate de cadrele didactice din învățământul primar, de cele cu mai mulți ani de experiență, respectiv de cele care predau în școli mari.

Propuneri ale actorilor școlari privind Programul „Săptămâna Verde”. Directorii, profesorii, dar și elevii au formulat propuneri referitoare la Program.

- Peste jumătate dintre directori și profesori consideră că ar fi utilă existența unor modele unice de planificare a activităților din cadrul Programului. Nevoia acestui sprijin este resimțită cu prioritate de cei cu mai puțini ani de experiență managerială/didactică, de cei care predau în școlile structuri arundate, mici.
- Propuneri referitoare la completarea metodologiei Programului, cu: anexe care să ofere exemple/modele de planificare și raportare, precizări mai exacte cu privire la cuantificarea duratei activităților derulate în cadrul Programului, obligațiile elevilor și ale profesorilor.
- Propunerile referitoare la organizarea Programului: implicarea tuturor cadrelor didactice dintr-o școală în activitățile Programului; promovarea unor teme unitare la nivel național, județean sau școlar, care să dea unitate Programului; crearea de baze de date cu planificări, resurse educaționale și instituții cu care se pot realiza parteneriate; implementarea de măsuri pentru asigurarea suportului financiar și material necesar realizării activităților, adaptate la nevoile școlii/cu orientare mai ales către școlile din mediile dezavantajate.
- Propuneri referitoare la reorganizarea Programului: de la propuneri de renunțare la acesta sau de comasare cu „Școala altfel”, la propuneri de organizare mai flexibilă, fie cu privire la perioada din anul școlar aleasă pentru implementare, fie cu privire la distribuția celor 5 zile de Program pe durata întregului an școlar.
- Propuneri privind modalitățile de evaluare și raportare finală: reducerea aspectelor birocratice, formate mai flexibile de evaluare și raportare, în format online; stabilirea unor indicatori clari de evaluare; modalități de recunoaștere și validare a bunelor practici.
- Propuneri privind dezvoltarea competențelor profesorilor: organizarea de schimburi de experiență și bune practici între școli și profesori, formări, webinare etc. susținute de diferiți specialiști din educație în colaborare cu cei care lucrează în domeniul protecției mediului.

1. Educația pentru mediu – context internațional și național

1.1. Context internațional

- **Politici și strategii internaționale**

Educația pentru mediu joacă un rol esențial în abordarea obiectivelor stabilite de **Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă**¹, adoptată de Organizația Națiunilor Unite în anul 2015. Agenda include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), care evidențiază interconexiunea dintre aspectele de mediu, sociale și economice ale dezvoltării durabile, plasând sustenabilitatea în centrul tuturor inițiativelor. Multe dintre aceste obiective au legături directe cu educația și protecția mediului, subliniind importanța unui echilibru între progresul economic, bunăstarea socială și conservarea resurselor naturale pentru generațiile viitoare. Obiectivul de Dezvoltare Durabilă ODD 4 vizează garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți. Una dintre țintele acestui obiectiv are în vedere ca toți elevii să dobândească cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile.

În iunie 2022, Consiliul Uniunii Europene a adoptat **Recomandarea privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă**². Documentul subliniază importanța integrării sustenabilității în educație și formare, încurajând statele membre să prioritizeze educația pentru dezvoltare durabilă și schimbările climatice în politicile educaționale. Recomandarea propune: oferirea de oportunități de învățare despre criza climatică în educația formală și nonformală; mobilizarea fondurilor naționale și europene pentru infrastructuri durabile; sprijinirea cadrelor didactice în dezvoltarea competențelor pentru a preda despre sustenabilitate; crearea unor medii educaționale care promovează tehnici de predare și învățare practice, interdisciplinare și relevante pentru contextul local. Mai mult, este încurajată implicarea activă a elevilor, a cadrelor didactice și a comunității locale în educația pentru sustenabilitate.

Tot în anul 2022 a fost publicat **Cadrul European de Competențe privind Durabilitatea GreenComp**³. Scopul GreenComp este de a oferi un cadru comun de competențe privind durabilitatea la nivel european, ajutând la integrarea sustenabilității în sistemele de educație și formare. Cadrul își propune să promoveze o mentalitate bazată pe sustenabilitate, ajutând utilizatorii să își dezvolte cunoștințele, abilitățile și atitudinile necesare pentru a gândi, a planifica și a acționa cu empatie, responsabilitate și grijă față de mediu. Implicațiile GreenComp pentru

¹ United Nations General Assembly. (2015). *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development* (A/RES/70/1). <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n15/291/89/pdf/n1529189.pdf>

² Consiliul Uniunii Europene. (2022). *Recomandarea Consiliului privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă* (CELEX Nr. 32022H0627(01)). EUR-Lex. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(01))

³ Bianchi, G., Pisiotis, U., & Cabrera Giraldez, M. (2022). *GreenComp – Cadrul european de competențe în materie de durabilitate*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-ro>

politicile și practicile educaționale vizează mai multe direcții: integrarea competențelor de sustenabilitate în sistemele de învățământ, la nivel de curriculum și de practici de predare-învățare; promovarea învățării pe tot parcursul vieții și dobândirea competențelor în materie de durabilitate, în diferite contexte de educație formală, nonformală și informală; utilizarea unui cadru comun de competențe care poate ajuta cadrele didactice și factorii de decizie politică să promoveze sustenabilitatea; adoptarea unor practici pedagogice inovatoare, precum învățarea activă, învățarea bazată pe proiecte și învățarea experiențială; colaborarea între elevi, cadre didactice și părțile interesate din comunitate, pentru a promova responsabilitatea comună în abordarea provocărilor legate de durabilitate. Pentru a sprijini punerea în practică a cadrului de competențe GreenComp, în 2023, Comisia Europeană a instituit o comunitate de practici, conectând școli, cercetători, autorități publice și alte organisme.

- **Abordări și competențe specifice**

În context internațional, implementarea politicilor și recomandărilor privind educația pentru mediu pune accent pe dezvoltarea de abordări, contexte și activități în care școlile joacă un rol important pentru promovarea atitudinilor de responsabilitate față de mediu, pentru angajamentul comunitar, dar și pentru conștientizarea impactului schimbărilor climatice asupra mediului și vieții. Iată câteva exemple:

- **Green Week**⁴ – Săptămâna Verde a Uniunii Europene reprezintă un eveniment anual dedicat sensibilizării, promovării și dezbaterii asupra politicilor europene de mediu. Organizat de Direcția Generală pentru Mediu a Comisiei Europene, acest eveniment reunește factori de decizie, lideri în domeniul ecologiei și diverse părți interesate din Europa și din alte regiuni ale lumii. Pentru a aborda provocările emergente la nivel global și european, în fiecare an este aleasă o temă specifică, ce oferă o oportunitate pentru dezbateri, identificarea soluțiilor inovatoare și schimbul de bune practici.
- **Green schools**⁵ – Ca parte a contribuției UNESCO la Parteneriatul pentru educație ecologică, au fost elaborate standarde de calitate pentru „școlile verzi”, definite ca instituții care adoptă, la nivel global, educația pentru dezvoltare durabilă. În această abordare, școala devine loc de învățare în contexte formale și nonformale, dar și centru de inovație în care elevii și comunitățile locale dobândesc cunoștințe, abilități, valori și atitudini necesare pentru a aborda impactul schimbărilor climatice, prin practici durabile. „Școlile verzi” funcționează pe baza unui set de principii specifice (asigură o educație holistică, acordă prioritate practicilor durabile, promovează simțul responsabilității) și îndeplinesc standarde care vizează guvernanta, facilități și funcționare (infrastructura fizică, sisteme și operațiuni derulate pentru funcționare), predarea și învățarea, parteneriatele comunitare.
- **Eco-Schools**⁶ – Reprezintă un vast program internațional de acreditare și educație pentru dezvoltare durabilă la nivel global, implementat în școli din peste 100 de țări. În cadrul programului, se dezvoltă activități educaționale, campanii, platforme cu resurse online, parteneriate și rețele între școli, colaborări cu autorități locale și parteneri economici, proiecte pilot. Programul pune accent pe implicarea elevilor în protejarea activă a mediului, pornind din sala de clasă și extinzându-se la nivelul școlii și al comunității. Această inițiativă are ca scop

⁴ European Commission. (2025). *European Green Week*. https://green-week.event.europa.eu/index_en

⁵ UNESCO. (2024). *Greening Every School. Global Basic Standard on Accreditation of Green Schools*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000390028>

⁶ Foundation for Environmental Education. *Eco-schools*. <https://www.ecoschools.global/>

nu doar îmbunătățirea mediului școlar și comunitar, ci și crearea unui impact pozitiv de durată asupra elevilor, familiilor lor, personalului școlii și autorităților locale, promovând un angajament sustenabil, pe termen lung. Programul facilitează contactul între instituțiile participante la nivel național și internațional, oferind școlilor oportunități de a împărtăși experiențe și practici educaționale pe teme de mediu.

- **Climate Action Days**⁷ – Este un program organizat de Departamentul de Educație al orașului New York din SUA, care permite școlilor să realizeze activități ce promovează educația pentru climă și practicile sustenabile, contribuind la sporirea conștientizării cu privire la importanța mediului în comunitatea școlară. Pe parcursul a patru zile, toate comunitățile școlare din orașul New York se implică în acțiuni pentru combaterea schimbărilor climatice, cu scopul de a construi un viitor mai bun pentru elevi și planetă.

Analize comparative **la nivelul curriculumului**⁸ arată că educația pentru mediu și dezvoltare durabilă este considerată a fi una dintre cele mai prezente teme în sistemele educaționale actuale. Modalitățile în care școlile includ în oferta lor elemente de educație pentru mediu sunt variate: teme/discipline de sine stătătoare, teme în cadrul unor discipline de studiu tradiționale (de exemplu, biologie, geografie, istorie, educație civică), activități extrașcolare, dar, cel mai frecvent, abordări transdisciplinare, crosscurriculare. Importanța de a învăța despre dezvoltare durabilă din diverse perspective este un obiectiv prezent în majoritatea sistemelor de învățământ actuale.

Cadrele internaționale care abordează educația pentru dezvoltarea durabilă definesc **seturi de competențe** specifice care necesită a fi dezvoltate la nivelul elevilor:

- competențele cheie pentru sustenabilitate UNESCO⁹: competența de gândire sistemică, competența anticipativă, competența normativă, competența strategică, competența de colaborare, competența de gândire critică;
- domenii de competență din cadrul GreenComp¹⁰ al Comisiei Europene: adoptarea valorilor durabilității (evaluarea durabilității, sprijinirea echității, promovarea naturii); acceptarea complexității în materie de durabilitate (gândirea sistemică, gândirea critică, identificarea problemelor); conceperea de scenarii viitoare durabile (alfabetizarea în materie de scenarii viitoare, adaptabilitatea, gândirea exploratorie); luarea de măsuri pentru durabilitate (influența politică, acțiunea colectivă, inițiativa individuală);
- domenii de competență propuse de OCDE și Comisia Europeană¹¹ cu relevanță directă pentru durabilitate, care au fost definite și evaluate ca parte a Programului pentru Evaluarea

⁷ New York City Department of Education. *Climate action days*. <https://infohub.nyced.org/in-our-schools/operations/building-resources-for-schools/sustainability/climate-action-days>

⁸ OECD. (2020). *Curriculum Overload: A Way Forward*. https://www.oecd.org/en/publications/curriculum-overload_3081ceca-en.html

⁹ UNESCO. (2017). *Educație pentru Obiectivele Dezvoltării Durabile*. <https://www.edu.ro/sites/default/files/manual%20UNESCO%20-%20Educatie%20pentru%20Obiectivele%20de%20Dezvoltare%20Durabila.pdf>

¹⁰ Comisia Europeană. (2022). *Cadrul european de competențe privind durabilitatea („GreenComp”)*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-ro>

¹¹ OECD. (2022). *The environmental sustainability competence toolbox. From leaving a better planet for our children to leaving better children for our planet*. https://www.oecd.org/en/publications/the-environmental-sustainability-competence-toolbox_27991ec0-en.html

Internațională a Elevilor (PISA): conștientizarea problematicilor de mediu; grija pentru mediu; autoeficacitatea în știință; comportamentul de protejare a mediului.

Recomandări europene recente¹² explorează diferite modalități de integrare a competențelor privind durabilitatea în curriculumul scris și în activități de predare-învățare-evaluare. Aceste aspecte sunt corelate cu alte măsuri de politici (de exemplu, formarea profesorilor, evaluarea organizațiilor școlare), pentru a evita ca accentul pe educația pentru mediu să conducă la supraîncărcarea curriculumului sau să rămână doar ca intenție declarată.

1.2. Context național

La nivel național, există multiple strategii și programe care fac referire la importanța și nevoia educației pentru mediu și schimbările climatice, pentru copii și tineri.

- **Politici și strategii naționale**

În **Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)**¹³, se prevede susținerea și dezvoltarea unei rețele a „școlilor verzi”, ca obiectiv strategic din domeniul prioritar „Infrastructura sistemului de educație”. „Școlile verzi” sunt definite ca instituții educaționale care promovează un mediu educațional holistic, sănătos și sustenabil, reducând consumul de energie și resurse.

Proiectul România Educată prevede un ansamblu de măsuri pentru dezvoltarea rețelei de „școli verzi”, care să abordeze integrat educația pentru mediu, concomitent cu dezvoltarea infrastructurii școlare adecvate conceptului de școală prietenoasă cu mediul. Iată câteva aspecte specifice: demersuri transversale și interdisciplinare de educație pentru mediu, în toți anii de studiu; crearea unei platforme digitale naționale a „școlilor verzi”, care să cuprindă resurse educaționale specifice și exemple de bune practici; practici verzi de management și organizare la nivelul unităților de învățământ.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030¹⁴ stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și pentru implementarea setului de obiective de dezvoltare durabilă. Obiectivul ODD 4 vizează educația, iar una dintre măsuri are ca scop promovarea educației durabile, prin programe educaționale școlare și extrașcolare centrate pe elemente de dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile.

Raportul **Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile**¹⁵, elaborat la nivelul anului 2022, a analizat modalitățile de abordare a educației privind schimbările climatice și mediul în diferite țări și a creionat cadrul pentru aplicarea acestui domeniu în sistemul de

¹² OECD. (2024). *Rethinking Education in the Context of Climate Change: Leverage Points for Transformative Change*. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/02/rethinking-education-in-the-context-of-climate-change_61bfd890/f14c8a81-en.pdf

¹³ <https://mfe.gov.ro/pnrr/>

¹⁴ <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-romaniei-2030-i>

¹⁵ <https://www.presidency.ro/ro/presa/clima-si-sustenabilitate/raportul-educatia-privind-schimbarile-climatice-si-mediul-in-scoli-sustenabile>

învățământ românesc, definind: obiective urmărite, cadru de competențe, tematici, propuneri de abordări ale procesului didactic și ale învățării, aspecte de infrastructură și resurse adaptate, instrumente și resurse educaționale, actori care pot fi implicați în acest demers. Una dintre măsurile propuse de raport la momentul respectiv consta în introducerea în structura anului școlar a Programului „Săptămâna Verde”, centrat pe activități de învățare aplicată despre climă și mediu.

Strategia Națională privind Educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030¹⁶ promovează educația pentru un stil de viață sustenabil prin dezvoltarea de competențe eco-sociale și dezvoltarea unui mediu școlar sustenabil. Aceasta definește obiective și măsuri specifice dezvoltate pe patru direcții de acțiune: implementarea unui program educațional pentru climă și mediu, găsirea unor soluții pentru resursele educaționale, asigurarea unei infrastructuri pentru școli sustenabile, implicarea resurselor umane în educația privind schimbările climatice și mediul. Se fac referiri la Programul „Săptămâna Verde” ca un context de facilitare a educației în aer liber, concomitent cu măsuri de simplificare a birocrăției legate de organizarea activităților educaționale în exteriorul școlii.

- **Educația pentru mediu în legislația specifică și în documente de curriculum**

Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023¹⁷ stipulează o serie de aspecte cu relevanță directă pentru educația de mediu: centrarea curriculumului național pe formarea de competențe în domenii multiple, inclusiv în vederea pregătirii elevilor pentru participarea la funcționarea și dezvoltarea unei economii durabile; orientarea activităților extrașcolare către o varietate de tematici, care includ și educația ecologică; elaborarea unui cadru de referință pentru operaționalizarea rețelei de „școli verzi”.

Profilul de formare al absolventului din învățământul preuniversitar¹⁸, aprobat prin Ordinul nr. 6731/2023, definește așteptările exprimate față de absolvenții diferitelor niveluri de învățământ. Unul dintre principiile care stau la baza profilului de formare face referire la sustenabilitate și grija pentru mediu, printr-o abordare responsabilă și conștientă a utilizării resurselor naturale, contribuind la dezvoltare durabilă. Descriptivul competențelor cheie pe fiecare nivel de învățământ include o serie de elemente relevante pentru educația de mediu, fie prin aspecte punctuale de cunoștințe, abilități și atitudini incluse în diferite competențe (ex. competența matematică și competența în științe, tehnologie și inginerie), fie în mod direct, prin definirea competenței civice, juridice și de protejare a mediului. De asemenea, setul de atribute prioritare, ce completează lista competențelor, include aspecte atitudinal-comportamentale punctuale cu directă relevanță pentru educația pentru mediu, cu accent pe: înțelegerea și asumarea responsabilă a acțiunilor proprii asupra mediului; manifestarea corectă și etică față de mediu, înțelegând consecințele dezvoltării științei și ale tehnologiei asupra acestuia; exersarea comportamentului prospectiv, prin investigarea realității înconjurătoare, de anticipare a proceselor naturale și sociale și a strategiilor proactive de adaptare.

¹⁶ https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Strategii/SNEMSC_2023_2030.pdf

¹⁷ https://edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2023/Legi_educatie_Romania_educata/legi_monitor/Lega_invatamantului_preuniversitar_nr_198.pdf

¹⁸ <https://legislatie.just.ro/public/DetaliiDocument/277019>

Curriculumul românesc include elemente de educație pentru mediu¹⁹. Pe de o parte, există aspecte punctuale cuprinse în programele școlare ale unor discipline obligatorii de trunchi comun (ex. Biologie, Geografie, Chimie, Educație pentru societate, Consiliere și dezvoltare personală etc.), care corelează elementele de educație pentru mediu cu competențe specifice, elemente de conținut și exemple de activități de învățare abordate preponderent monodisciplinar. Pe de altă parte, programele școlare ale unor discipline opționale propun abordări cu caracter transversal, integrat; câteva exemple: Start în aventura cunoașterii Universului (învățământ primar), Educație ecologică și pentru protecția mediului (clasele V-VIII), Educație privind schimbările climatice (clasele VII-VIII), Educație pentru dezvoltare durabilă (clasa a VIII-a).

Programul național „Săptămâna verde”: metodologie și demersuri de implementare

Începând cu anul școlar 2022-2023, la nivelul sistemului de învățământ, se implementează **Programul național „Săptămâna verde”**²⁰, în conformitate cu metodologia specifică, aprobată prin Ordinul ministrului nr. 3629/2023²¹. Cadrul metodologic definește identitatea educațională a Programului și stabilește: scopuri urmărite; categorii de activități educaționale ce pot fi organizate; aspecte privind proiectarea, planificarea și desfășurarea activităților; modalități de evaluare a învățării în cadrul Programului; proceduri privind monitorizarea și valorificarea rezultatelor; diseminarea și recunoașterea exemplelor de bune practici identificate în cadrul Programului, inclusiv prin Competiția „Săptămâna verde” desfășurată la nivel județean. Programul urmărește sprijinirea, aprofundarea și diversificarea experiențelor de învățare oferite prin disciplinele de studiu. Acesta este orientat către dezvoltarea competențelor de investigare inter- și transdisciplinară a realității înconjurătoare și a comportamentelor responsabile față de mediu.

Ulterior, prin alte reglementări (Ordinul ministrului nr. 4448/2024²², Ordinul ministrului nr. 7133/2024²³), au fost aprobate **măsuri de organizare** a activităților locale din cadrul Programului „Săptămâna verde” și **surse de finanțare** din Fondul pentru mediu, pentru anii 2024 și 2025.

Pentru a sprijini implementarea Programului „Săptămâna verde”, au fost dezvoltate multiple **platforme și resurse educaționale** tematice. Iată câteva exemple:

- Platforma de Resurse pentru „Săptămâna Verde” <https://www.saptamanaverde.edu.ro/> a fost lansată de Ministerul Educației și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în anul 2023. Aceasta cuprinde repere legislative, o bibliotecă digitală cu resurse educaționale pe teme de educație pentru mediu și schimbări climatice, idei de trasee educative în natură, hartă a ariilor naturale protejate, informații despre stațiile meteorologice, resurse privind modalitatea de răspuns la dezastrele naturale, resurse propuse de ONG-uri, exemple de bune practici educaționale cu privire la schimbări climatice și la mediu.
- Site-ul Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă include o secțiune cu resurse dedicate Programului „Săptămâna verde”: <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/saptamana-verde>

¹⁹ <https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front>

²⁰ <https://www.edu.ro/psv>

²¹ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/264620>

²² <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/283783>

²³ https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Legislatie/2024/OME_7133_2024.pdf

- Multiple alte platforme, site-uri și resurse educaționale deschise abordează problematica educației pentru mediu și schimbări climatice, punând la dispoziția profesorilor idei, ghiduri, fișe, filme educaționale etc. ce pot fi utilizate în cadrul Programului „Săptămâna verde”, precum și în cadrul abordării temelor de mediu incluse în programele școlare ale diverselor discipline de studiu.

2. Metodologia de cercetare

- **Scop și obiective**

Scopul general al cercetării a fost identificarea modalităților de desfășurare a Programului „Săptămâna verde” în unitățile de învățământ preuniversitar din România și a impactului acestuia la nivelul elevilor, al practicilor educaționale și al organizațiilor școlare.

Demersul de evaluare a Programului „Săptămâna verde” a vizat următoarele **obiective specifice**:

- analiza modalităților de implementare a Programului „Săptămâna verde” la nivelul unităților de învățământ: perioade și contexte de derulare, categorii de activități realizate și teme abordate, rezultate obținute în planul învățării, corelarea cu activități curriculare și extracurriculare, resurse materiale și umane utilizate, parteneriate realizate și sprijin primit;
- identificarea provocărilor și a dificultăților întâmpinate de unitățile de învățământ în organizarea și implementarea Programului;
- evaluarea aspectelor de impact și a nivelului de satisfacție al elevilor față de experiențele de învățare parcurse în cadrul Programului „Săptămâna verde”;
- sintetizarea exemplelor de bune practici și a propunerilor de ameliorare a implementării Programului.

- **Dimensiuni și aspecte specifice evaluate**

Criteriile care au stat la baza demersului de cercetare au vizat: relevanța, eficacitatea, eficiența, impactul și sustenabilitatea. Pentru fiecare dintre aceste criterii, au fost formulate seturi de întrebări, care au stat la baza elaborării instrumentelor de cercetare.

Tabelul 1. Criterii și întrebări de cercetare

Criteriu	Întrebări de cercetare
Relevanță	- Cum apreciază actorii școlari oportunitatea și importanța Programului, la nivel general, precum și pentru diferite discipline de studiu? - Care sunt rolurile atribuite Programului, în relație cu nevoile și interesele de cunoaștere ale elevilor? - Cum este apreciată metodologia Programului, din perspectiva clarității și adaptării acesteia la viața școlii? - Ce modalități de informare și consultare a actorilor școlari sunt utilizate, pentru a asigura adaptarea Programului la nevoile beneficiarilor? - Cât de pregătiți sunt profesorii pentru implementarea Programului și ce nevoi de formare au?

Calitate, eficacitate, eficiență	- Cum se organizează școlile pentru implementarea Programului (structuri, perioadă, orar)? - Care sunt contextele de organizare, tipurile de activități și formele de organizare a Programului? - Ce teme sunt abordate în Program? - Care este situația resurselor (umane, materiale, educaționale) de la nivelul școlii, implicate în derularea Programului? - Care este nivelul de participare și implicare a elevilor în activitățile programului și cum se monitorizează aceste aspecte? - Ce parteneriate au școlile și ce sprijin primesc pentru derularea activităților? - Cu ce dificultăți, provocări și limite se confruntă școlile în implementarea Programului?
Rezultate, impact, sustenabilitate	- Cum sunt evaluate implementarea și rezultatele Programului la nivelul școlii? - Care sunt aspectele de impact al Programului, identificate la nivelul elevilor și al școlii? - Cum sunt valorificate rezultatele Programului la nivel curricular și la nivelul școlii în ansamblu? - Ce propuneri au școlile pentru eficientizarea implementării Programului?

● Metode și instrumente de cercetare

Pentru contextualizarea și fundamentarea demersului de cercetare a fost realizată o **analiză documentară**. Aceasta a vizat: politici naționale și europene referitoare la dezvoltarea durabilă și educația pentru mediu; cadrul metodologic privind organizarea Programului la nivelul sistemului de învățământ din România; studii tematice privind educația pentru mediu; rapoarte privind „Săptămâna verde”, elaborate la diferite niveluri.

Pentru a colecta opinii ale populației școlare cu privire la aspectele investigate, a fost realizată o **anchetă pe bază de chestionar**, pe un eșantion reprezentativ la nivel național pentru rețeaua școlară. Instrumentele aplicate la nivelul unităților de învățământ au fost:

- chestionar adresat elevilor din învățământul gimnazial (clasele VII-VIII) și din învățământul liceal (clasele IX-XII);
- chestionar adresat profesorilor (învățători/profesori pentru învățământul primar, profesori diriginți);
- chestionar adresat directorilor de unități de învățământ.

Instrumentele aplicate în cadrul cercetării se regăsesc în **Anexa 2** a raportului. Acestea au fost dezvoltate în cadrul cercetării de față, pornind de la întrebările de cercetare anterior listate și de la prevederile cadrului metodologic referitor la implementarea Programului.

- **Calendarul aplicării instrumentelor de cercetare**

Analiza documentară a fost realizată pe durata desfășurării temei de cercetare (septembrie-decembrie 2024). Chestionarele au fost aplicate în luna noiembrie 2024, prin autocompletare, în format online, cu utilizarea instrumentului digital SurveyMonkey.

- **Populație investigată, eșantionare**

Chestionarele adresate celor trei grupuri țintă – elevi, profesori, directori – au fost aplicate pe un **eșantion reprezentativ la nivel național** pentru rețeaua unităților de învățământ gimnazial și liceal (filierile teoretică și vocațională) de masă, public și privat, unități cu personalitate juridică și structurile subordonate. Eșantionarea a fost bistadială, de tip cluster:

- Primul stadiu a vizat selecția unităților de învățământ într-un eșantion reprezentativ. Au fost selectate unități școlare din învățământul preuniversitar de masă, învățământ de zi, fiind excluse unitățile de învățământ special. De asemenea, au fost excluse profilurile de liceu tehnologic și de învățământ profesional; în cazul acestora, perioada Programului este destinată activităților de instruire practică, conform metodologiei specifice.
- Al doilea stadiu a constat în selecția claselor de elevi, utilizând o selecție de tip cluster. La nivelul fiecărei unități de învățământ cuprinse în eșantion (unități cu personalitate juridică / unități arondate) a fost selectată o singură clasă de elevi. În cazul unităților de învățământ gimnazial, chestionarul elevilor a fost completat numai de elevii din clasele VII-VIII. În cazul unităților de învățământ liceal, chestionarul a fost completat de elevi din clasele IX-XII; dacă liceele au avut și clase de învățământ gimnazial, s-au aplicat chestionare și la aceste niveluri.

Selecția unităților din eșantion s-a realizat la nivelul unităților cu personalitate juridică (PJ) din rețea. Selecția unităților de învățământ gimnazial s-a făcut cu pas de eșantionare, în raport cu distribuția pe medii de rezidență și cu numărul unităților de învățământ arondate fiecărei unități cu personalitate juridică. Selecția unităților de învățământ liceal s-a realizat în funcție de filieră (teoretică, vocațională) și de medii de rezidență (municipii reședință de județ, alte municipii, restul orașelor, comune și sate).

Eșantionul proiectat a cuprins 430 de unități de învățământ cu personalitate juridică: 260 de unități de învățământ gimnazial și 170 de unități de învățământ liceal (dintre care 52 de licee care au și clase de învățământ gimnazial).

Eșantionul realizat a cuprins 354 de unități cu personalitate juridică (82,3% din eșantionul proiectat). La acestea, se adaugă încă 70 de unități arondate unora dintre cele cu personalitate juridică. Au fost primite răspunsuri din partea a 225 de unități de învățământ gimnazial (86,5% din eșantionul proiectat) și a 129 de licee (75,9% din eșantionul proiectat). Unitățile cuprinse în eșantionul realizat acoperă toate județele țării și mediile de rezidență.

Iată câteva date despre populația respondentă:

- Eșantionul realizat cuprinde **255 de directori**, dintre care: 40% directori de școli din mediul rural și 60% din mediul urban; 62% directori de școli gimnaziale și 38% directori de liceu. Dintre directorii de liceu, 81% reprezintă licee teoretice și 19% licee vocaționale. În ce privește experiența managerială, peste jumătate dintre directori au o vechime în funcție de peste 5 ani,

11% au 4-5 ani, 28% ocupă funcția managerială de 2-3 ani, iar 9% se află în funcție de numai 1 an.

- S-au primit răspunsuri de la **2618 profesori**, dintre care: 29% profesori care predau în școli din mediul rural și 71% în școli din mediul urban; 38% învățători/profesori pentru învățământul primar, 33% profesori care predau în gimnaziu și 29% profesori care predau la liceu. Ca experiență didactică, aproape două treimi (62%) au o vechime didactică de peste 20 de ani, 24% au 11-20 de ani, 12% au 1-10 ani, iar 2% sunt profesori debutanți.
- La chestionarul specific au răspuns **9872 de elevi**, dintre care 80% din mediul urban și 20% din mediul rural. Pe niveluri de învățământ, au răspuns 46% elevi de gimnaziu (clasele VII-VIII) și 54% elevi de liceu (clasele IX-XII). Dintre elevii de liceu investigați, 84% învață în licee teoretice, iar 16% în licee vocaționale. Dintre respondenți, 46% sunt băieți și 54% sunt fete.

- **Limitele cercetării**

Principalele limite ale cercetării sunt date de următoarele aspecte:

- Unele limite pot fi generate de contextele de colectare a datelor cantitative prin chestionarul adresat elevilor. Acesta a fost realizat prin autocompletare, sub coordonarea unui cadru didactic din școală, fără monitorizarea unui operator extern.
- Experiența limitată a școlilor în implementarea Programului poate afecta unele date de cercetare. Studiul a făcut referire la anii școlari 2022-2023 și 2023-2024, însă nu toate unitățile de învățământ au desfășurat Programul în ambii ani școlari, pe fondul grevei profesorilor de la finalul anului școlar 2022-2023.

3. Rezultate ale cercetării

3.1. Nivel de competențe, nevoi de formare pentru implementarea Programului „Săptămâna verde”

În realizarea Programului „Săptămâna verde”, un rol esențial revine profesorilor care sunt direct responsabili de proiectarea, organizarea și implementarea activităților specifice. În acest context, profesorii au sarcini și atribuții complementare celor de predare-învățare-evaluare care corespund curriculumului național, acestea fiind orientate către facilitarea unor contexte de educație nonformală care să sprijine dezvoltarea de „competențe verzi” la nivelul elevilor. Pentru a înțelege mai bine nevoile profesorilor în relație cu aceste roluri, studiul de față a colectat informații despre nivelul de pregătire resimțit la debutul implementării Programului, participarea la formări tematice, competențele organizatorice actuale în contextul activităților nonformale și nevoile privind dezvoltarea profesională viitoare. Întrebările au vizat atât aspectele generale ale educației nonformale, cât și cerințele specifice Programului „Săptămâna verde”.

- **Profesorii au declarat că, la debutul implementării Programului „Săptămâna verde”, se simțeau destul de pregătiți pentru realizarea activităților specifice.**

În chestionarul adresat profesorilor, a fost investigată percepția acestora cu privire la gradul de pregătire la debutul implementării Programului „Săptămâna verde”. Aceștia au menționat că s-au simțit **suficient de pregătiți pentru implementarea Programului**: scorul mediu a fost de 2,87 pe scala 1-4 (1 = deloc pregătit, 4 = foarte pregătit). Pe niveluri de învățământ, profesorii din ciclul primar au declarat un scor mediu de 2,90, iar cei din învățământul gimnazial și liceal, scoruri de 2,76, respectiv 2,78.

- **Profesorii își evaluează pozitiv nivelul de competențe necesare pentru organizarea activităților de educație nonformală.**

Dat fiind faptul că activitățile din cadrul Programului „Săptămâna verde” au caracter nonformal și solicită profesorilor abilități specifice, complementare rolului lor de predare la orele de curs, în cadrul investigației, aceștia au fost solicitați să facă aprecieri cu privire la nivelul lor de competențe pentru organizarea activităților nonformale. Scorul mediu al aprecierilor profesorilor a fost de **7,90 pe scala 1-10** (1 = lipsa totală a unor astfel de competențe, 10 = un nivel foarte ridicat al competențelor). Aprecierile profesorilor nu au înregistrat diferențe semnificative pe medii de rezidență. În funcție de nivelul de învățământ, se remarcă faptul că învățătorii/profesorii pentru învățământ primar au menționat un scor mediu de 8,18 cu privire la abilitățile lor de a organiza activități nonformale, iar cei care predau în ciclurile gimnazial și liceal în scor de 7,76. În ceea ce privește experiența didactică: profesorii cu peste 20 de ani de experiență au apreciat nivelul lor de competențe cu scorul mediu de 7,99; cei cu 2-3 ani de experiență au înregistrat scorul de 7,68.

- **Mai puțin de 1 din 10 profesori au declarat că au participat la activități de formare pe tema Programului „Săptămâna verde” și a metodologiei de implementare.**

Până la momentul cercetării, participarea profesorilor la activități de formare pe tema Programului „Săptămâna verde” și a metodologiei de implementare a fost foarte redusă: **numai 8% dintre respondenți au menționat că au urmat activități de formare.** Există un decalaj semnificativ privind participarea la formare între profesorii din mediul rural (6%) și cei din mediul urban (9%), în defavoarea celor din rural. Participarea la formare pe tema „Săptămâna verde” a fost mai mare în rândul profesorilor aflați la începutul carierei (11% dintre profesorii care au mai puțin de 5 ani vechime), comparativ cu ponderea medie a celor care au participat la formare. În ceea ce privește nivelul de predare, profesorii care predau în ciclul gimnazial înregistrează cea mai mare rată de participare (11%), procentul scăzând pentru cei de la ciclurile liceal și primar (7%).

Profesorii care au beneficiat de formare au menționat o varietate de categorii de **furnizori** ai acestor cursuri:

- asociații/ONG-uri care au ca principal domeniu de activitate mediul/educația durabilă;
- organizații internaționale (ex. UNICEF) și proiecte internaționale (ex. Erasmus);
- furnizori publici și privați de formare a cadrelor didactice (casele corpului didactic, inspectoratele școlare județene, universități, dar și centre de formare, asociații profesionale, asociații ale cadrelor didactice);
- unele școli, care au organizat formări pentru propriul personal.

- **Ponderi semnificative de profesori menționează că au nevoie de formare pe diferite aspecte legate de implementarea Programului „Săptămâna verde”, cu prioritate pentru organizarea și realizarea activităților, dar și pentru motivarea elevilor de a se implica activ.**

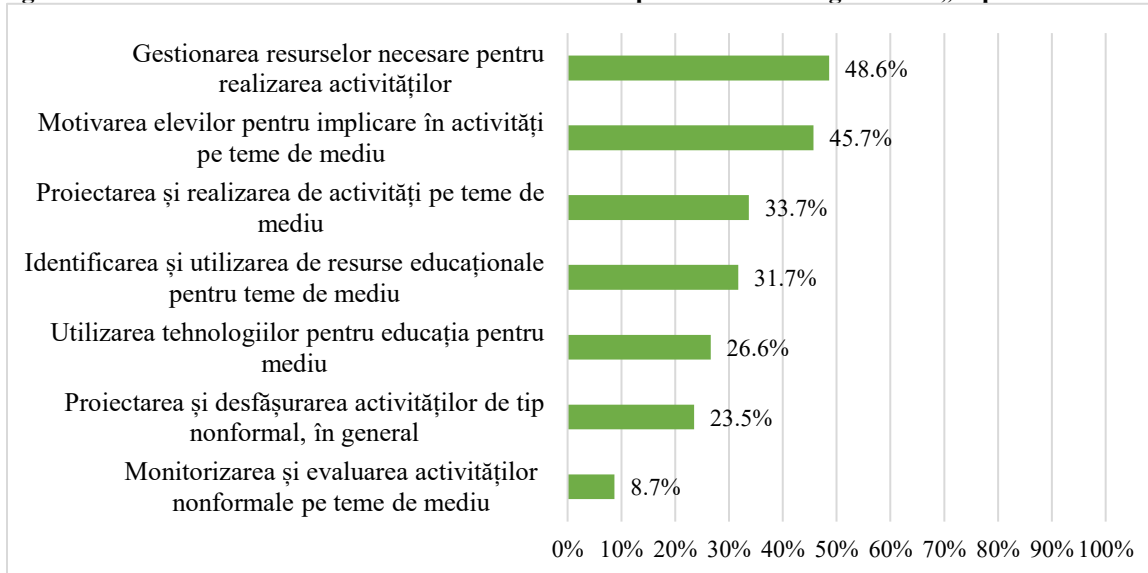
Aproape jumătate dintre profesori au menționat că au **nevoie de formare** pentru a gestiona mai bine resursele (de timp, financiare, materiale, logistice etc.) necesare pentru activitățile pe care le organizează în cadrul Programului. Din această perspectivă, Programul este provocator pentru că solicită resurse și demersuri (pentru organizarea logistică a activităților, gestionarea timpului, identificarea resurselor financiare și materiale) diferite în raport cu cele utilizate în mod curent în activitatea de predare la clasă.

Faptul că 46% dintre profesori au menționat că au nevoie de formare pentru a motiva elevii ca să se implice participativ în activitățile Programului sugerează că acest aspect constituie o provocare, în condițiile în care aceste activități sunt lipsite de presiunea specifică unei ore de curs, care solicită din partea elevilor implicare în învățare, feedback și evaluare.

De asemenea, în ponderi de 24-34%, profesorii au menționat că resimt nevoia de a fi formați pentru proiectarea și realizarea de activități pe teme de mediu, pentru identificarea și utilizarea de resurse educaționale și de tehnologii digitale. Aceste aspecte atrag atenția asupra faptului că profesorul are, în cadrul Programului, roluri diferite de cele de la clasă și, prin urmare, are nevoie de abilități specifice.

Profesorii nu par să aibă nevoie de formare pentru monitorizarea și evaluarea activităților nonformale pe teme de mediu, acest aspect fiind menționat ca prioritar numai de 1 din 10 respondenți.

Figura 1. Nevoi de formare în vederea unei mai bune implementări a Programului „Săptămâna Verde”

Nevoile de formare menționate de profesori variază în funcție de diferite aspecte:

- În pondere mai mare, profesorii din mediul rural (36%) și profesorii din gimnazii (39%) au nevoie de formare pentru proiectarea și realizarea de activități pentru program.
- Profesorii din învățământul primar menționează în ponderi mai ample (55%) nevoia de formare pentru gestionarea resurselor necesare implementării Programului.
- Monitorizarea și evaluarea activităților derulate în „Săptămâna verde” este o temă de interes mai mare pentru profesorii de liceu (56%).

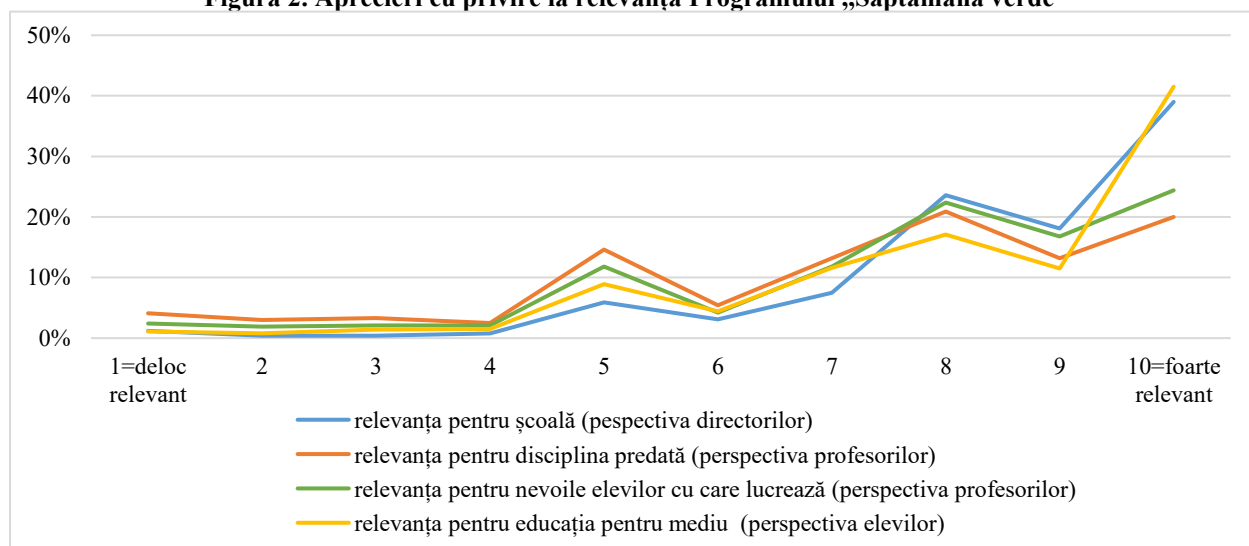
3.2. Relevanța Programului „Săptămâna verde”

3.2.1. Aprecieri privind relevanța Programului și beneficiile la nivelul elevilor și al școlii

- **Directorii, profesorii și elevii apreciază pozitiv relevanța Programului „Săptămâna verde” pentru școlile lor, pentru disciplinele predate, pentru dezvoltarea competențelor de protejare a mediului.**

Actorii școlari au un nivel ridicat de satisfacție cu privire la relevanța Programului, pe scala 1-10 (1 = deloc relevant, 10 = foarte relevant).

Figura 2. Aprecieri cu privire la relevanța Programului „Săptămâna verde”

Directorii apreciază relevanța Programului pentru școlile lor cu punctajul cel mai mare dintre toți actorii școlari (punctaj mediu 8,43).

Cu un punctaj mediu mai redus, **profesorii** menționează că Programul este relevant pentru disciplinele pe care le predau (punctaj mediu 7,04) și pentru elevii cu care lucrează (punctaj mediu 7,57). Notele acordate relevanței Programului sunt mai mari în mediul rural (7,32) decât în urban (6,92), respectiv în învățământul primar (7,67) decât în învățământul gimnazial și liceal (6,83 / 6,46)). De asemenea, profesorii debutanți apreciază în mai mare măsură relevanța Programului pentru disciplinele predate și pentru elevii lor (7,87), comparativ cu profesorii cu mai mulți ani de experiență didactică (7,07). Nivelul de valorizare a Programului de către profesori se corelează cu concluziile altor cercetări recente²⁴.

Pentru **elevi**, Programul are o relevanță de **8,46** pe scala 1-10, oferindu-le acestora posibilitatea de a învăța despre protejarea mediului înconjurător. Nivelul aprecierilor este mai ridicat în rândul elevilor de liceu (8,43) față de cei de gimnaziu (8,01), respectiv în școlile urbane (8,49), comparativ cu cele rurale (8,05). Aceste diferențe pe medii de rezidență pot fi determinate de calitatea și diversitatea diferite ale activităților organizate în cadrul Programului. Datele susțin nevoia și importanța competențelor „verzi” necesare pentru a promova sustenabilitatea și grija pentru mediul înconjurător, așa cum prevede profilul de formare al absolventului din învățământul preuniversitar²⁵.

- **Peste trei sferturi dintre directori și profesori apreciază că activitățile realizate în Programul „Săptămâna verde” au fost în acord cu nevoile, propunerile și interesele elevilor.**

²⁴ Țăranu, A. (coord.). (2024). *Evaluarea măsurilor de implementare a structurii anului școlar pe intervale de cursuri (module). Perspectiva actorilor școlari*. Editura Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație. https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2024/12/Raport_Structura-anului-scolar-pe-module.pdf

²⁵ <https://legislatie.just.ro/public/DetaliiDocument/277019>

Actorii școlari au fost chestionați cu privire la măsura în care activitățile pe care le-au inclus în Programul „Săptămâna verde” **au fost în acord cu nevoile, propunerile și interesele elevilor** din școală, în legătură cu problematica de mediu. 79% dintre directori și 77% dintre profesori apreciază pozitiv măsura în care Programul a răspuns nevoilor, intereselor și propunerilor elevilor. Nivelul de apreciere este mai ridicat în rândul profesorilor de învățământ primar, respectiv în rândul profesorilor aflați în prima etapă a carierei lor didactice.

- **Majoritatea directorilor și a profesorilor sunt de părere că Programul „Săptămâna verde” aduce beneficii la nivelul învățării și al competențelor elevilor, al organizării activităților, precum și al colaborării între actorii școlari și parteneri externi.**

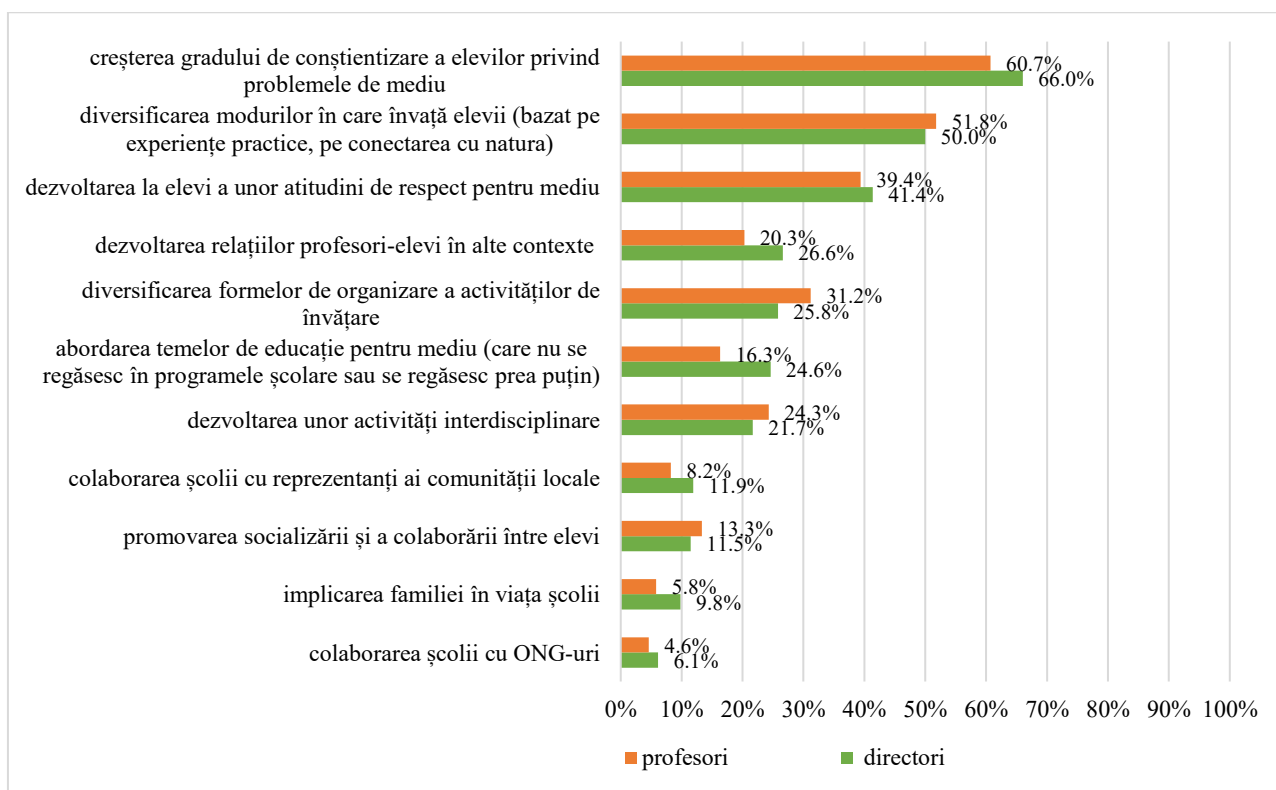
98% dintre directori și 79% dintre profesori (cu ponderi mai mari în mediul rural, în învățământul primar, respectiv la nivelul celor aflați la început de carieră) au declarat că Programul aduce o serie de **beneficii pentru școli și pentru elevii lor**.

Cu frecvența cea mai mare s-a menționat că Programul aduce beneficii la nivelul elevilor. În ponderi cuprinse între 40-66%, directorii și profesorii au declarat că Programul „Săptămâna verde” contribuie la creșterea gradului de conștientizare a elevilor privind problemele de mediu, susține diversificarea modurilor în care învață aceștia, cu accent pe experiențe practice și conectarea cu natura, sprijină dezvoltarea unor atitudini de respect pentru mediu.

Alte tipuri de beneficii menționate de 16-26% dintre directori și profesori fac referire la faptul că Programul permite organizarea activităților de învățare în forme variate, oferă posibilitatea unor activități interdisciplinare, precum și abordarea unor teme de educație pentru mediu insuficient prezente în curriculumul școlar.

De asemenea, directorii și profesorii apreciază că Programul susține dezvoltarea relațiilor și colaborarea dintre actorii școlari: relații profesori-elevi, relații elevi-elevi, dar și colaborarea școlii cu parteneri externi precum reprezentanți ai comunității locale, părinți, ONG-uri.

Figura 3. Opinii ale directorilor și ale profesorilor privind beneficiile Programului „Săptămâna verde”

3.2.2. Cadrul metodologic al Programului, modalități de informare și consultare a actorilor școlari

- **Aprecierile directorilor cu privire la metodologia Programului „Săptămâna verde” sunt ușor mai favorabile, comparativ cu cele ale profesorilor. Ambele categorii consideră că metodologia include prevederi clare și suficiente, care dau libertate școlilor în organizarea activităților, dar determină totodată și aspecte birocratice. Profesorii aflați în primii ani de carieră sunt mai apreciativi, iar cei cu peste 20 de ani vechime sunt mai critici.**

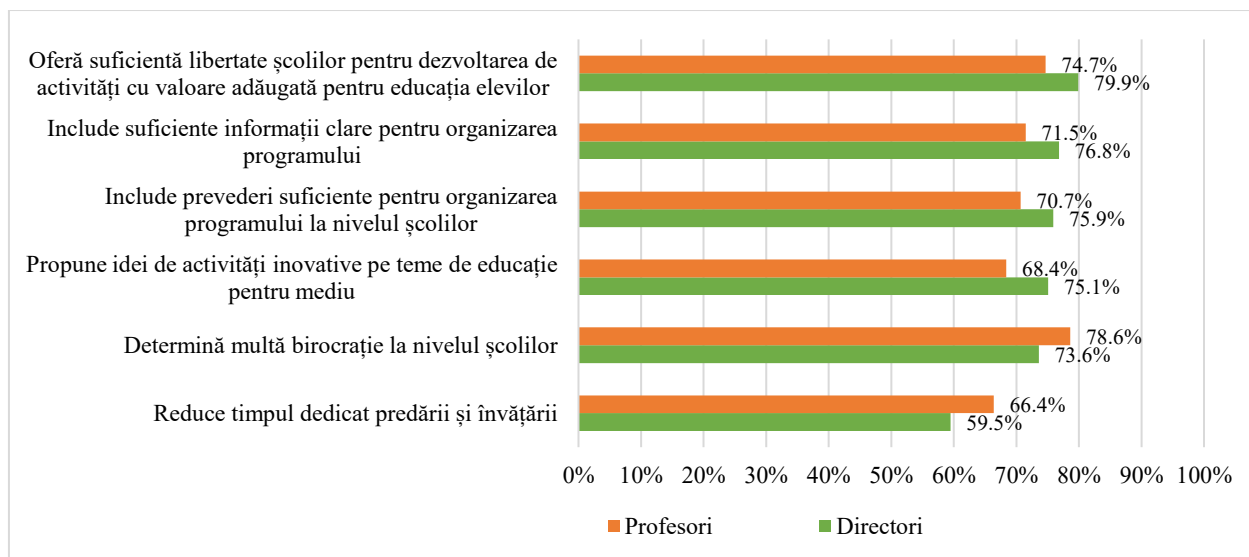
Directorii de școli și profesorii au selectat atât aspecte pozitive cu privire la metodologia Programului, cât și o serie de aspecte critice.

Peste trei sferturi dintre directori și aproximativ 70% dintre profesori consideră că metodologia include **informații clare și suficiente** pentru organizarea Programului la nivelul școlilor. De asemenea, aceștia apreciază că metodologia **oferă suficientă libertate școlilor** pentru dezvoltarea de activități (80% directori și 75% profesori) și **propune idei de activități inovative** pe teme de educație pentru mediu (75% directori și 68% profesori). Din aceste perspective, metodologia întrunește condițiile de calitate necesare pentru planificarea și implementarea activităților din cadrul Programului.

În același timp, 74% dintre directori și 79% dintre profesori au menționat că implementarea Programului **determină aspecte birocratice** legate de planificare, derulare, raportare.

Nu în ultimul rând, 60% dintre directori și 66% dintre profesori consideră că implementarea acestui Program reduce timpul dedicat predării și învățării la clasă.

Figura 4. Opinii ale directorilor și profesorilor cu privire la metodologia Programului „Săptămâna verde”

Analiza datelor sugerează o diferență în aprecierea metodologiei Programului, în funcție de experiența didactică a profesorilor:

- Aproximativ 75-80% dintre profesorii aflați în primii ani de carieră (sub 5 ani vechime) consideră că metodologia include informații clare și suficiente, oferă libertate școlilor și propune idei pentru activități inovative, comparativ cu 68-74% dintre profesorii cu peste 20 de ani vechime.
- Aspectele de birocrație determinate de Program au fost menționate de 73% dintre profesorii debutanți, comparativ cu 78% dintre cei cu peste 20 de ani vechime; de asemenea, 61% dintre profesorii debutanți consideră că Programul duce la reducerea timpului de predare-învățare, față de 67% dintre cei cu vechime în învățământ mai mare.

- **În majoritatea școlilor există echipe/comisii de coordonare a implementării Programului „Săptămâna verde”.**

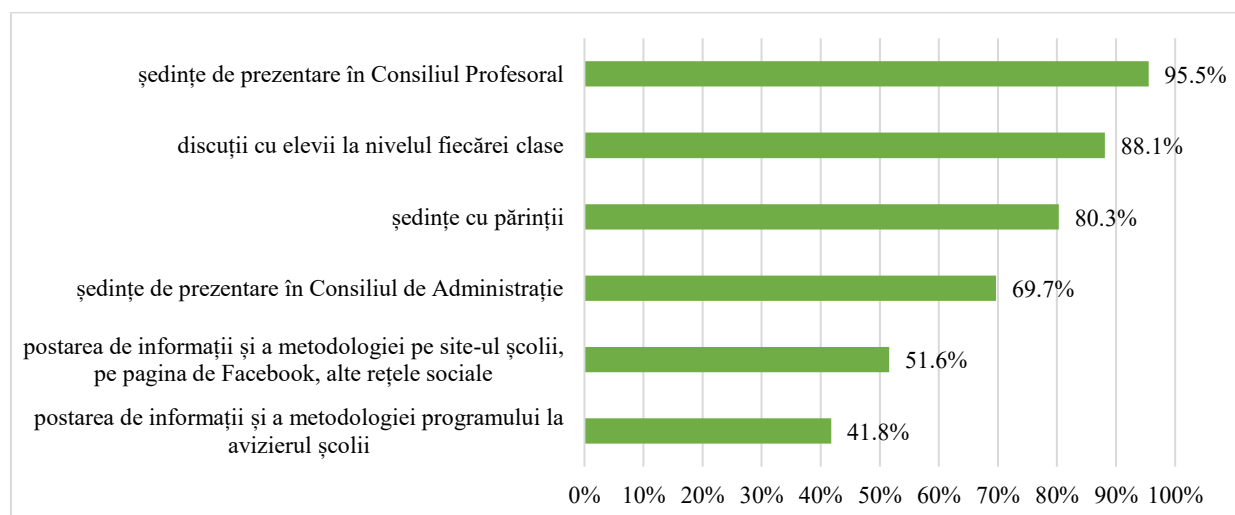
Majoritatea directorilor participanți la cercetare (94%) au răspuns că au desemnat o **echipă de coordonare** a activităților din cadrul Programului „Săptămâna verde”, asigurând, conform metodologiei, resursele umane necesare coordonării activităților subsecvente.

- **Directorii menționează că au utilizat cu prioritate modalități de informare directă a tuturor actorilor școlari (profesori, elevi, părinți) cu privire la Program. Informarea în mediul online a fost menționată de 50% dintre directori, 60% dintre profesori și de numai 5-7% dintre elevi.**

Directorii declară că au utilizat variate modalități de informare a actorilor școlari cu privire la Programul „Săptămâna verde”. Cu frecvența cea mai mare sunt menționate prezentările directe către toți actorii școlari, la nivelul școlii și/sau al claselor: ședințe în Consiliul Profesoral (96%), discuțiile cu elevii (88%), ședințele cu părinții (80%), dar și prezentări în Consiliul de Administrație (70%). Informarea părinților cu privire la Program este mai amplă în școlile gimnaziale (86%) față de licee (72%).

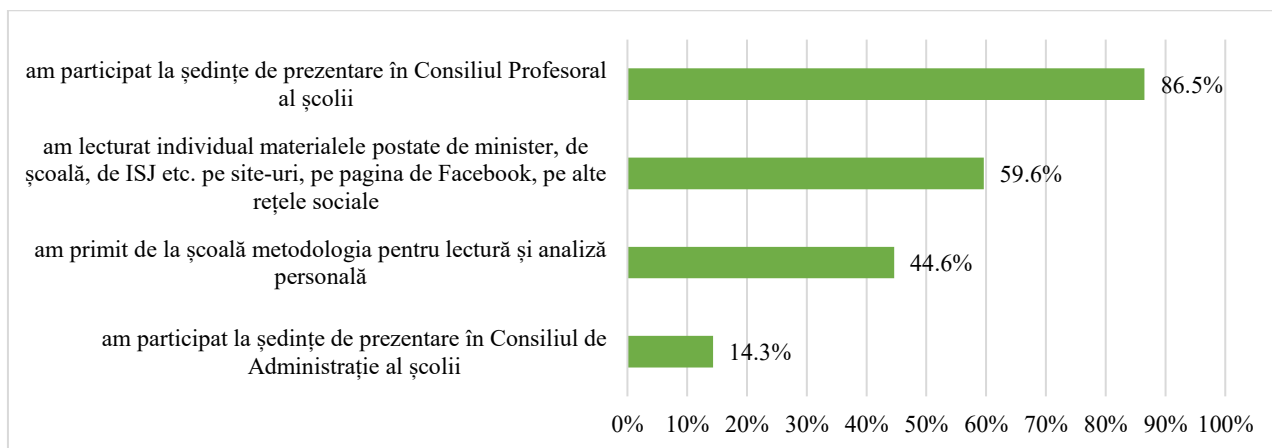
Puțin peste jumătate dintre directori menționează că au utilizat postarea de informații în mediul online (site-ul școlii, pagina de Facebook, alte rețele sociale); ponderile corespunzătoare sunt mai ample în licee (60%), comparativ cu școlile gimnaziale (47%), respectiv în școlile urbane (57%), comparativ cu cele rurale (44%). Postarea de informații la avizierul școlii a fost menționată de mai puțin de jumătate dintre directori.

Figura 5. Modalități utilizate de școli pentru informarea cu privire la Programul „Săptămâna verde” (perspectiva directorilor)

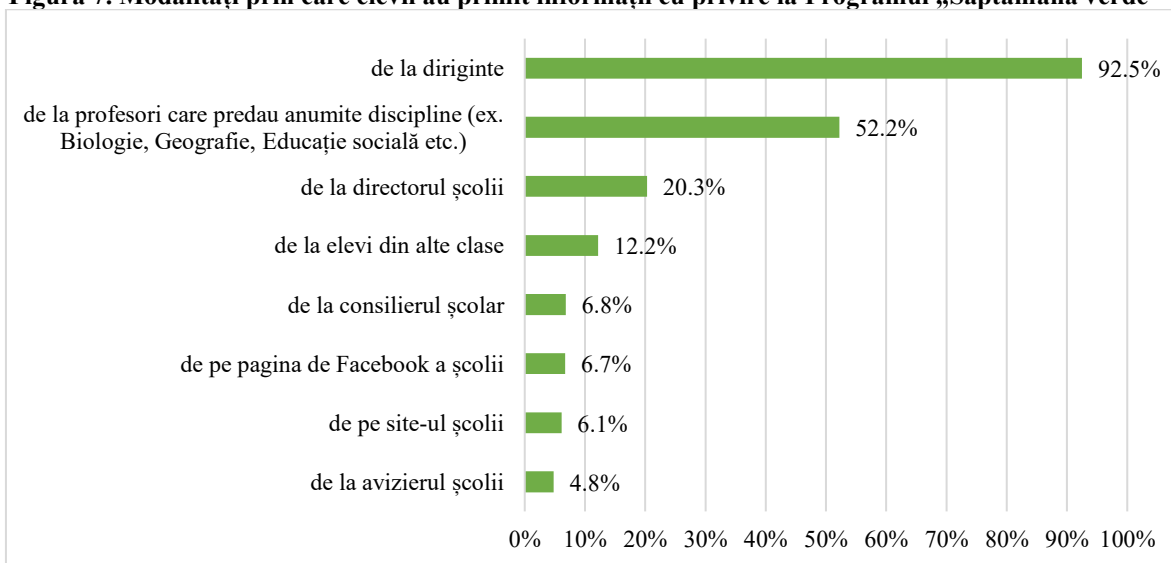
Răspunsurile **profesorilor** se corelează cu cele ale directorilor, aceștia utilizând modalități variate de informare cu privire la Program: participări la ședințe în Consiliul Profesoral (88%) ori ca membri în Consiliul de Administrație (14%), studiul individual al metodologiei (45%) și informarea în mediul online (60%). În ceea ce privește postarea informațiilor despre Program în mediul online, profesorii par a fi mai preocupați de această modalitate de informare, comparativ cu demersurile directorilor/școlii.

Figura 6. Modalități utilizate de profesori pentru a se informa cu privire la Programul „Săptămâna verde”

Pentru **elevi**, principala sursă de informare cu privire la Programul „Săptămâna verde” o reprezintă diriginții (93%), dar și profesorii care predau anumite discipline ce abordează teme direct relevante pentru Program, precum Biologie, Geografie, Educație socială (52%). Alte categorii menționate ca surse de informare sunt directorul școlii (20%), consilierul școlar (7%), dar și colegi din alte clase (12%). Elevii utilizează foarte puțin sursele publice, avizierul școlii sau mediul online (5-7%) pentru a se informa cu privire la Program.

Figura 7. Modalități prin care elevii au primit informații cu privire la Programul „Săptămâna verde”

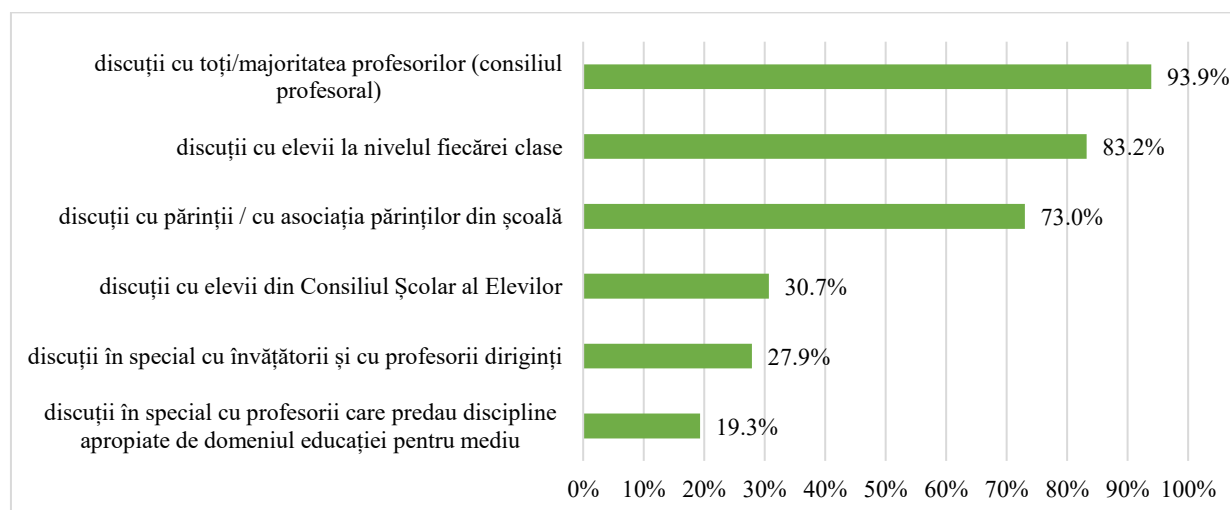

- Pentru a colecta propuneri pentru activitățile Programului, majoritatea directorilor și a învățătorilor/diriginților au menționat că au utilizat măsuri variate. Rolul Consiliului Profesoral a fost evidențiat explicit în acest context. Discuțiile cu elevii și cu părinții/asociațiile de părinți au fost utilizate cel mai frecvent.

Pentru a colecta propuneri și pentru a realiza orarul Programului „Săptămâna verde”, aproape toți **directorii** au menționat variate contexte de consultare și discuții. Modalitățile cel mai frecvent folosite au fost consultările din Consiliul Profesoral (94%), discuțiile cu elevii organizate la nivelul fiecărei clase (83%) și discuțiile cu părinții/cu asociația părinților din școală (73%). Alte metode menționate cu ponderi mai reduse fac referire la: discuții cu învățătorii și diriginții (28%), cu profesorii care predau discipline corelate cu tema educației pentru mediu (19%) și cu elevii din Consiliul Școlar al Elevilor (31%).

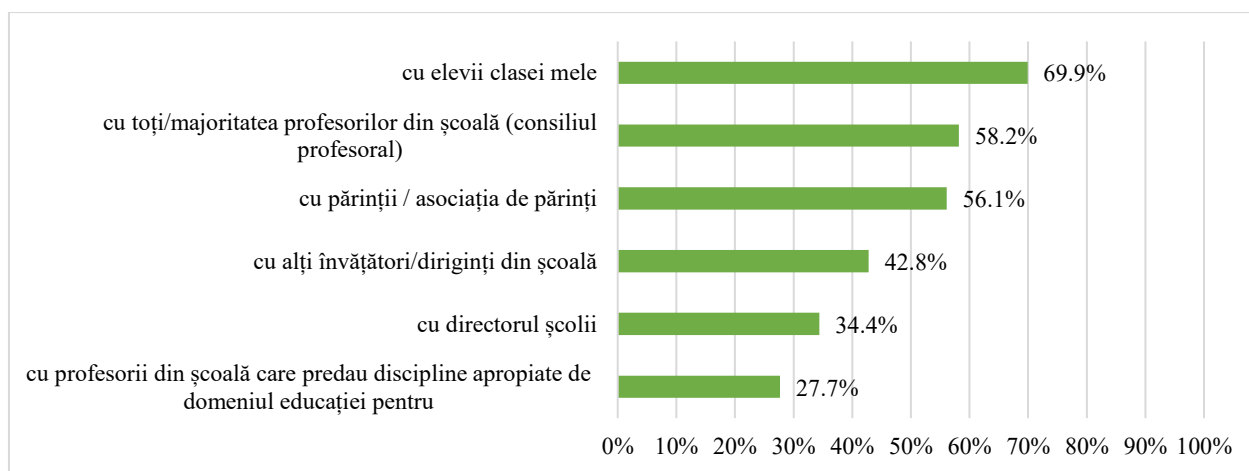
Analiza distribuției datelor pe diferite categorii arată că ponderea consultărilor cu părinții este mai amplă în școlile gimnaziale (80%) față de licee (62%). De asemenea, implicarea elevilor din consiliile școlare în aceste consultări este mai frecvent menționată în licee (58%) față de școlile gimnaziale (15%), aceste mecanisme de reprezentare a elevilor funcționând cu prioritate în învățământul liceal.

Figura 8. Modalități de colectare a propunerilor pentru Programul „Săptămâna verde”, utilizate la nivelul școlii

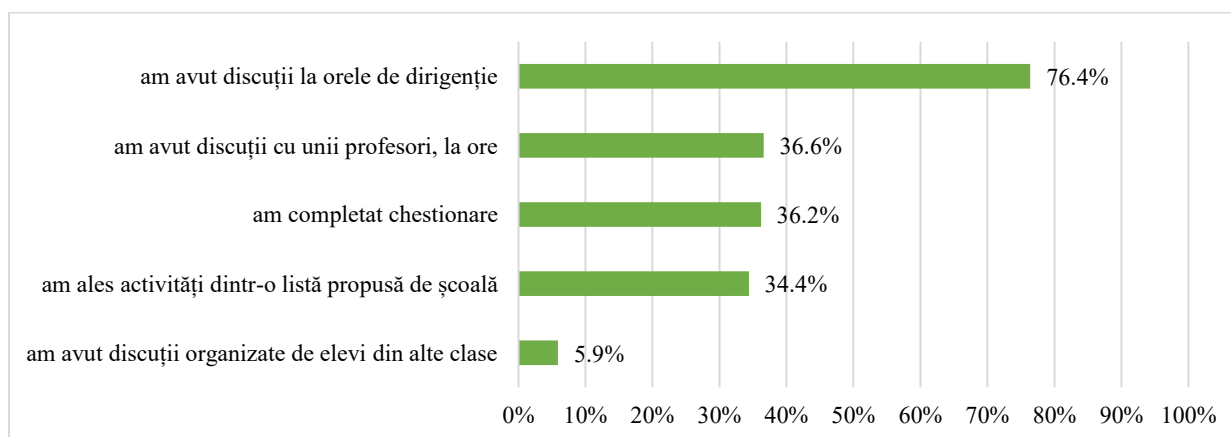
La rândul lor, **profesorii** au semnalat că au colectat propuneri pentru orarul Programului „Săptămâna verde” la clasa la care sunt învățători/diriginți în special prin discuții cu elevii (70%) și cu părinții lor (56%). Discuțiile cu alți profesori din școală constituie o modalitate importantă de a colecta propuneri și idei pentru Program, fie în Consiliul Profesoral (58%), fie cu alți învățători/diriginți (43%) sau cu profesori care predau anumite discipline de studiu (28%). Punctual, profesorii au menționat și alte instanțe de consultare pentru a colecta propuneri: reprezentanți din diferite ONG-uri, agenții publice sau angajatori cu activitate relevantă din perspectiva protecției mediului (ex. ingineri de la ocoalele silvice, distribuitori și producători de panouri solare, muzeografi, ghizi montani, asistenți medicali etc.), autorități locale.

Figura 9. Modalități de colectare a propunerilor pentru Programul „Săptămâna verde”, utilizate de profesori

Peste trei sferturi dintre **elevi** (78%) au declarat că au fost consultați pentru colectarea de propuneri de activități în cadrul Programului „Săptămâna verde”, în pondere mai mare în cazul școlilor gimnaziale (80%), comparativ cu liceele (76%). Ponderi semnificative au confirmat că au avut discuții despre temele și orarul Programului la orele de dirigenție (76%) sau la alte ore, cu alți profesori (37%). O treime au declarat că au ales activități dintr-o listă propusă de școală și că au completat chestionare în care și-au exprimat interesele pentru anumite teme.

Figura 10. Modalități de participare la colectarea propunerilor pentru Programul „Săptămâna verde”, menționate de elevi

3.3. Calitate, eficacitate, eficiență în implementarea Programului „Săptămâna verde”

3.3.1. Calendar, orar, modalități de organizare a claselor

- **Calendarul Programului „Săptămâna verde” este asociat, de regulă, cu perioade din an mai adecvate pentru desfășurarea unor activități relevante pe teme de mediu (toamna, primăvara), respectiv cu finalele de modul. Cele mai multe școli au organizat Programul la sfârșitul celui de-al IV-lea modul.**

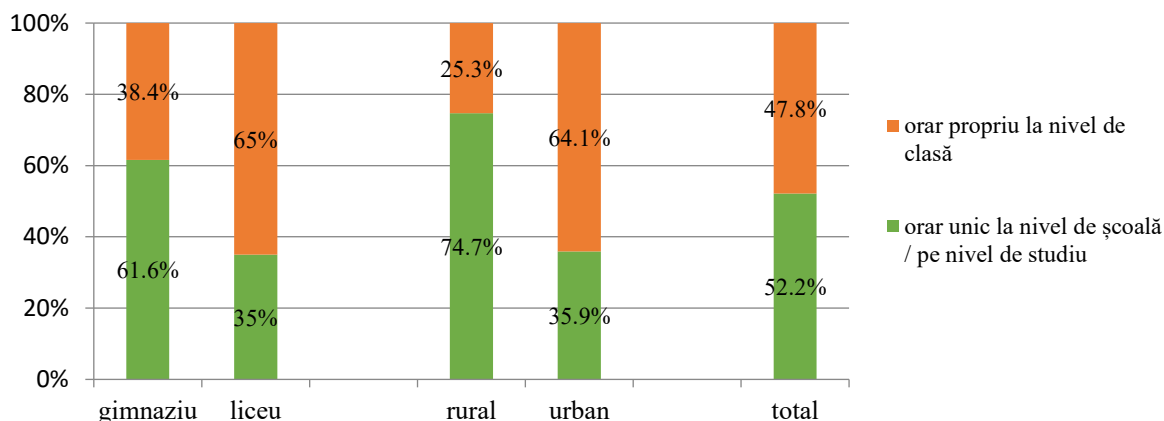
Aproape 85% dintre directorii participanți la studiu au indicat **modulul IV ca perioadă de desfășurare a Programului** (în special, luna aprilie), iar 12% dintre directori au indicat că au organizat Programul în modulul I. Opțiunea majoritară de a implementa Programul la finalul modulului IV a luat în considerare, cel mai probabil, condițiile prielnice desfășurării unor activități practice în exteriorul școlii, dar și nevoia elevilor de ieșire din rutina școlii după cel mai lung dintre module. De asemenea, acest calendar a facilitat desfășurarea activităților în natură, însă a determinat și supraaglomerarea unor locații/instituții care au găzduit sau au sprijinit desfășurarea de activități recomandate pentru „Săptămâna verde”, precum și suprasolicitarea unor specialiști care au susținut/s-au implicat în aceste activități. Cu aceste dificultăți s-au confruntat cu precădere școlile situate în comunități în care opțiunile pentru desfășurarea activităților gratuite sunt limitate, iar sprijinul financiar al familiilor nu a fost posibil sau nu a fost permis de către școală. Opțiunea școlilor de a desfășura Programul primăvara (în perioada martie-aprilie) nu variază semnificativ în funcție de mediul de rezidență al școlii.

- **Școlile gimnaziale cu număr redus de elevi, respectiv școlile situate în mediul rural au optat cu prioritate pentru organizarea activităților pe baza unui orar unic la nivel de școală. Școlile situate în mediul urban, respectiv liceele au proiectat calendarul activităților la nivel de clasă.**

În funcție de mărimea școlii, de interesele elevilor, de resursele alocate sau de oportunitățile de desfășurare, unitățile de învățământ au optat pentru diferite modalități de organizare a orarului corespunzător Programului „Săptămâna verde”: orar unic pentru întreaga școală, orare specifice pe niveluri de învățământ sau orare diferențiate pe fiecare clasă.

Puțin peste jumătate dintre **directori** (52%) au menționat organizarea orarului unic la nivel de școală sau pe nivel de învățământ, aceasta fiind opțiunea prioritară pentru școlile gimnaziale (62%), respectiv pentru școlile situate în mediul rural (75%).

Figura 11. Organizarea orarului Programului „Săptămâna verde” – directori

Declarațiile **profesorilor** evidențiază că utilizarea unui orar unic la nivel de școală este mai frecventă în cazul celor care predau în structuri școlare arundate (64%) sau la clase simultane (63%); numărul mic de elevi din astfel de școli a permis organizarea unor activități tematice comune pentru toți elevii. Opțiunea pentru ore la nivelul claselor este semnificativ mai frecventă în cazul profesorilor care au peste 20 de ani vechime în învățământ (65%); acest fapt se poate datora experienței crescute în gestionarea clasei de elevi, în proiectarea autonomă a unor activități extracurriculare sau transdisciplinare.

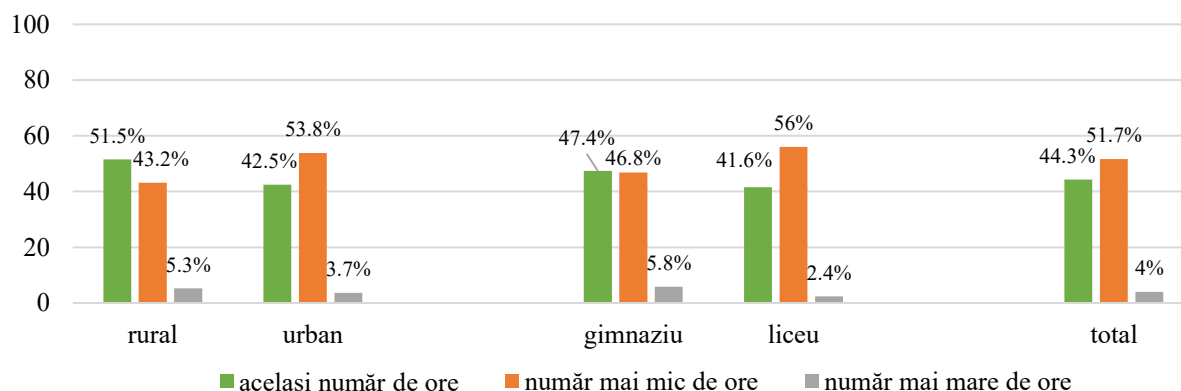
- **Peste jumătate dintre elevi au declarat că activitățile Programului au acoperit mai puține ore, față de orarul lor obișnuit. Majoritatea profesorilor au declarat că Programul a acoperit timpul corespunzător orarului școlar, iar în unele situații chiar l-a depășit, datorită implicării lor în pregătirea activităților și în raportarea corespunzătoare.**

Conform Metodologiei de organizare a Programului „Săptămâna verde”, activitățile incluse în Program trebuie să însumeze cel puțin numărul de ore la care elevii ar fi participat într-o săptămână obișnuită de școală (cf. art. 18 al. 3²⁶).

Referitor la experiențele din școlile lor, peste jumătate dintre **elevi** (52%) au indicat un număr mai mic de ore de activitate în timpul Programului față de orarul din restul anului școlar, iar 4% au indicat un număr mai mare de ore față de orarul școlar obișnuit. O pondere de 44% apreciază că pentru activitățile Programului a fost alocat un număr de ore similar celui din orarul din restul anului școlar. Situația este mai frecvent menționată de elevii din mediul rural, respectiv de elevii din învățământul gimnazial. Elevii cuprinși în școlile din mediul urban, respectiv elevii din licee apreciază, într-o pondere semnificativ mai mare, că durata activităților Programului a fost mai redusă decât orarul obișnuit.

²⁶<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/264620>

Figura 12. Aprecieri ale elevilor privind numărul de ore desfășurate în „Săptămâna verde” față de orarul obișnuit

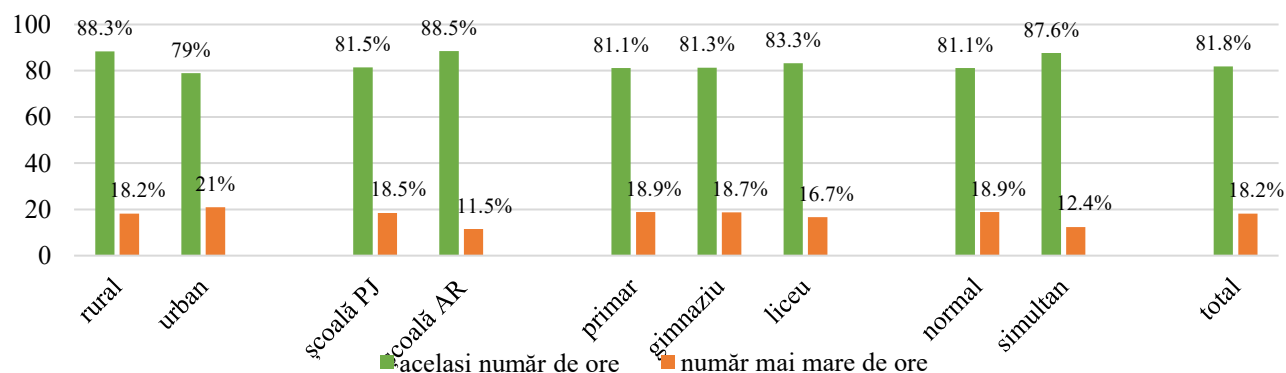

Cei mai mulți dintre **profesori** (82%) au declarat că activitățile Programului s-au corelat cu durata orarului școlar obișnuit, însă au fost și situații în care perioada de timp alocată a depășit orarul zilnic (18%). În aceste situații, profesorii au cumulat timpul de desfășurare a activităților cu timpul necesar pentru pregătirea acestora și pentru raportare, dar au făcut referire și la activități organizate în afara școlii (ex. excursii, vizite), care au solicitat mai mult timp pentru desfășurare.

Profesorii care s-au încadrat cu activitățile Programului în numărul de ore prevăzut în orarul obișnuit provin într-o pondere mai crescută din școlile situate în mediul rural, din structuri școlare arundate, respectiv din rândul celor care predau la clase simultane. Cel mai probabil, încadrarea acestora în orarul curent al școlii a fost determinată de organizarea activităților preponderent în școală sau cel mult în apropierea școlii, pe fondul lipsei unor oportunități variate la nivelul comunității, al lipsei resurselor școlii/famiiliilor pentru a susține deplasarea elevilor în alte locuri (care ar fi presupus un timp mai crescut alocat activităților din Program).

Aproape o cincime dintre profesori apreciază că au alocat mai multe ore activităților Programului decât alocă în mod obișnuit orelor de activitate didactică. Aceștia predau, într-o pondere semnificativ mai mare, în școli din mediul urban.

Figura 13. Aprecieri ale profesorilor privind numărul de ore desfășurate în „Săptămâna verde”, față de orarul obișnuit

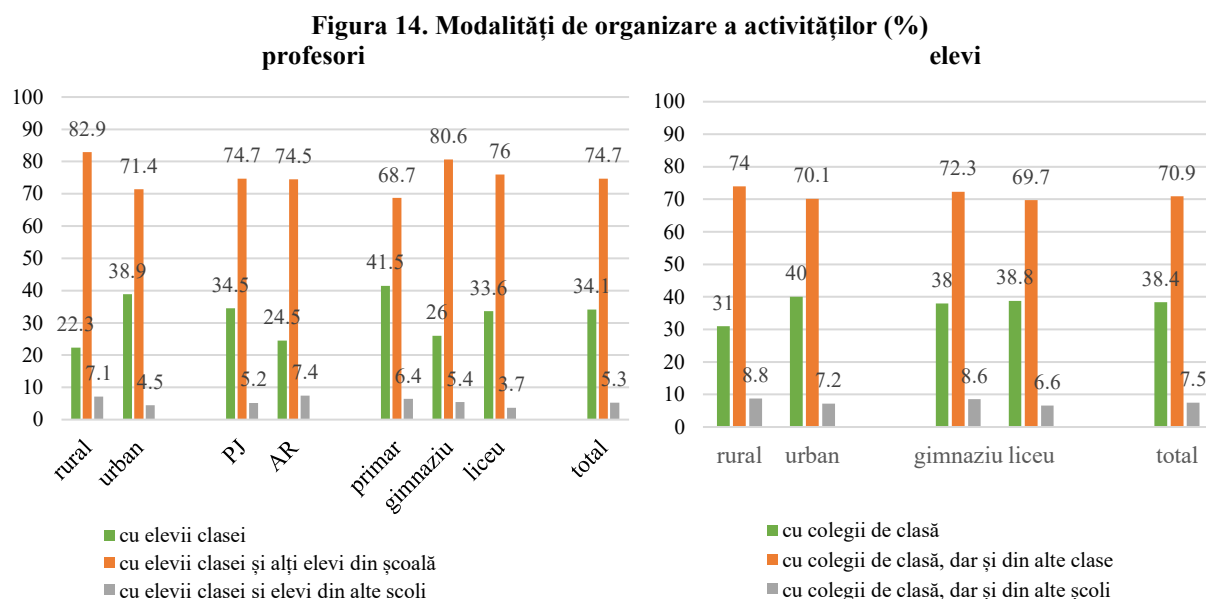
- În Programul „Săptămâna verde”, cei mai mulți dintre profesori au organizat activități cu elevii din clasele coordonate de ei, împreună cu alte clase din școală. Această modalitate de organizare a fost propusă preponderent de profesorii din școlile situate în mediul rural, respectiv de cei care predau în învățământul primar și gimnazial.

Modalitățile de organizare a colectivelor de elevi în cadrul Programului „Săptămâna verde” au variat între școli, clase sau chiar la nivelul unei clase, de la o zi de activitate la alta. Profesorii coordonatori ai claselor (învățători, diriginți) au avut posibilitatea organizării activităților fie numai cu propria clasă, fie cu propria clasă și cu alți elevi din școală sau chiar din alte școli.

Trei sferturi dintre **profesori** au declarat că au organizat activitățile claselor lor împreună cu alți elevi din școală. Opțiunea este menționată mai frecvent de profesorii din școlile rurale și de cei care predau în învățământul gimnazial – școli care au, de obicei, un număr mai mic de elevi și o ofertă limitată în comunitate pentru activități pe teme de educație pentru mediu.

O treime dintre învățători/profesori diriginți au menționat organizarea de activități numai cu elevii claselor lor. Ponderea este mai mare în cazul profesorilor care predau la școli din mediul urban (în special în școli situate în municipii și municipii reședință de județ), opțiunea fiind influențată probabil de oferta variată de activități care pot fi accesate în mediul urban, concomitent cu o serie de constrângeri de timp și spațiu specifice activităților facilitate de diferite organizații. De asemenea, ponderea profesorilor din învățământul primar care au optat pentru această organizare este semnificativ mai mare decât ponderea diriginților de la gimnaziu sau de la liceu.

Numai 5% dintre profesori au declarat că au organizat activități cu clasele lor, alături de elevi din alte școli; aceștia predau cu prioritate în școli situate în mediul rural, în școli structuri arundate, respectiv în învățământul primar.

Modurile de organizare a activităților au fost chestionate și la nivelul **elevilor**, informațiile fiind concordante cu cele menționate de profesori. Cei mai mulți dintre elevi (71%) fac referiri la participarea la activități alături de colegi de clasă și colegi din alte clase ale școlii. 38% dintre elevi au participat la activități organizate la nivel de clasă, iar aproape 8% au avut și experiența activităților realizate împreună cu elevi din alte școli.

3.3.2. Contexte de desfășurare a activităților

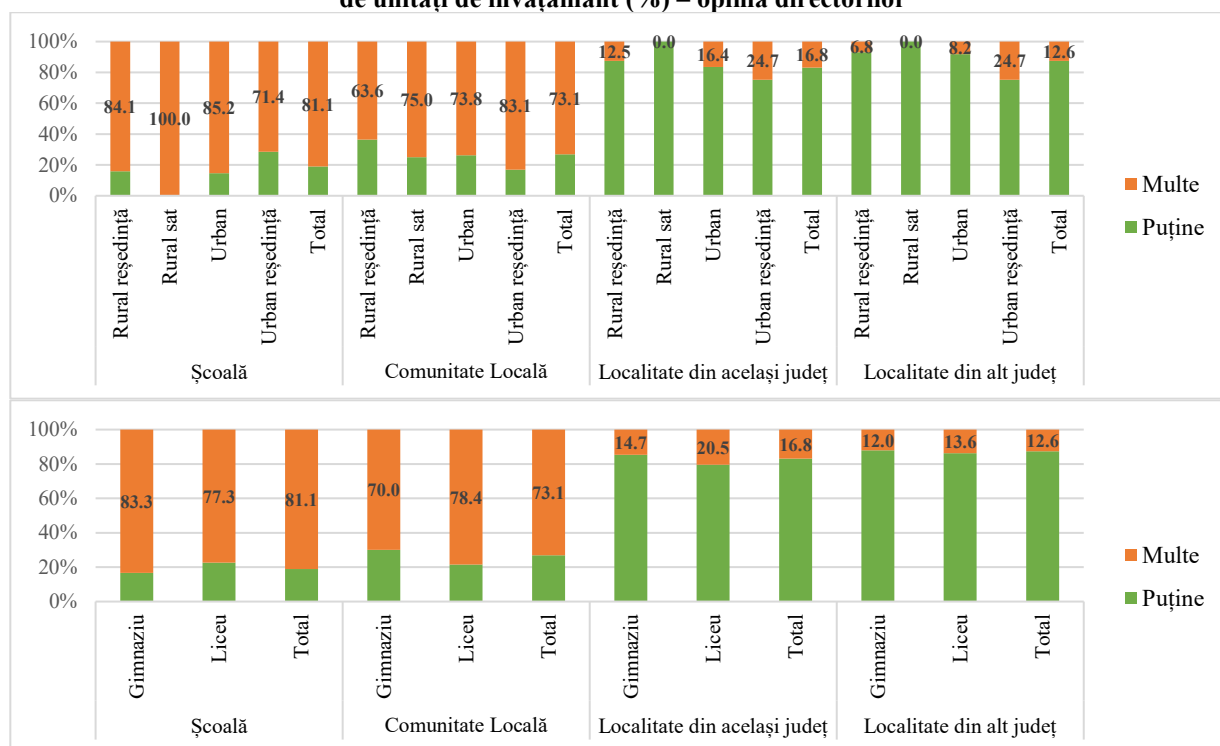
- **Directorii, profesorii și elevii au declarat că activitățile din cadrul Programului „Săptămâna verde” au fost organizate cel mai frecvent în școală și în comunitatea în care aceasta este amplasată. Derularea activităților într-o altă localitate din același județ sau din alt județ este mai frecvent menționată de unitățile din mediul urban și de licee.**

Directorii au declarat că activitățile derulate în cadrul Programului „Săptămâna verde” au avut loc cel mai frecvent în școală (81%) și în comunitatea în care aceasta este amplasată (73%). În ponderi reduse, directorii au menționat că activitățile s-au desfășurat în alte localități din județ (17%) sau din alte județe (13%). Analiza răspunsurilor directorilor în funcție de mediul de rezidență și de tipul unității de învățământ relevă următoarea situație:

- Desfășurarea activităților în școală este mai frecventă în cazul unităților gimnaziale (83% față de 77% în licee) și a celor amplasate în mediul rural (100% în cazul celor din sate care nu sunt reședință de comună și 84% în cazul celor reședință de comună).
- Derularea activităților în comunitatea locală este mai frecventă în cazul unităților din mediul urban (83% în municipiu reședință de județ, respectiv 74% în oraș/municipiu) și în cazul celor liceale (78% față de 70% în cele gimnaziale).
- Derularea într-o altă localitate din același județ este mai frecventă în rândul unităților din mediul urban (25% în municipiu reședință de județ, respectiv 16% în oraș/municipiu) și a celor liceale (21% față de 15% în cele gimnaziale). Derularea activităților într-o altă localitate din alt județ este mai frecventă în rândul unităților din mediul urban (25% în municipiu reședință de județ, respectiv 8% în oraș/municipiu).

Putem avansa ipoteza că situația prezentată ține în special de resursele financiare aflate la dispoziția școlilor și a părinților și de poziționarea unității școlare față de locații care prezintă oportunități de acoperire a ariei tematice aferente Programului.

Figura 15. Contexte de organizare a activităților din cadrul Programului, pe categorii de localități și pe tipuri de unități de învățământ (%) – opinia directorilor

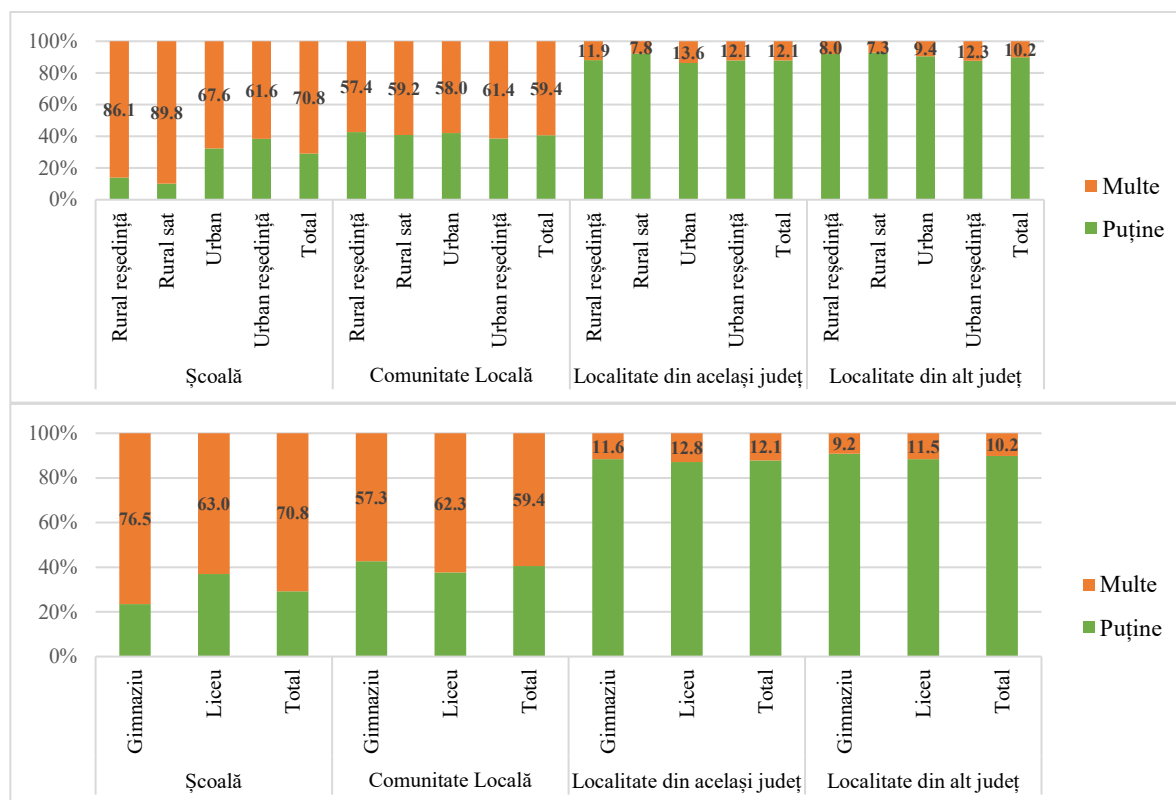

*Puține reprezintă însumarea variantelor de răspuns „foarte puține activități/niciuna” și „puține activități”, iar multe însumarea a „toate/foarte multe activități” și „multe activități”.

**Mediul rural este defalcat în reședință de comună, respectiv sat, iar cel urban în oraș/municipiu, respectiv reședință de județ.

Conform declarațiilor **profesorilor**, cele mai multe activități din Programul „Săptămâna verde” au avut loc în școală și în comunitatea în care aceasta este amplasată – la fel ca și răspunsurile directorilor. Derularea în școală este mai frecvent menționată de profesorii din unitățile gimnaziale (77% față de 63% în licee) și de cei din școlile rurale (90% din sate care nu sunt reședință de comună și 86% din sate reședință de comună). Organizarea în comunitatea locală este mai frecventă în cazul unităților liceale (62% față de 57% în cele gimnaziale). Derularea activităților într-o altă localitate din același județ sau din alt județ este mai frecvent menționată în unitățile din mediul urban și în licee. Având în vedere că cea mai mare parte a liceelor se află în mediul urban, acestea au în proximitate (în comunitatea locală, de exemplu) locații care pot oferi o gamă (mai) variată de oportunități de derulare a activităților Programului.

Figura 16. Contexte de organizare a activităților din cadrul Programului, pe categorii de localități și pe tipuri de unități de învățământ – opinia profesorilor

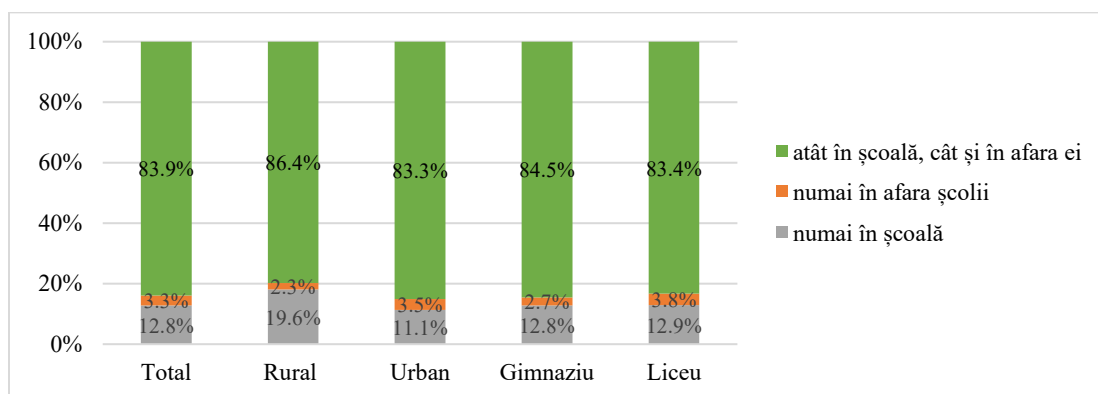

*Puține reprezintă însumarea variantelor de răspuns „foarte puține activități/niciuna” și „puține activități”, iar multe însumarea a „toate/foarte multe activități” și „multe activități”.

**Mediul rural este defalcat în reședință de comună, respectiv sat, iar cel urban în oraș/municipiu, respectiv reședință de județ.

Majoritatea **elevilor** investigați (84%) a declarat că activitățile derulate în cadrul Programului au avut loc atât în școală, cât și în afara acesteia. 13% au indicat doar spațiul școlii, iar 3% doar spații externe acesteia. Se poate observa că situațiile în care activitățile s-au desfășurat numai în școală au fost menționate în pondere mai mare de elevii proveniți din unități rurale.

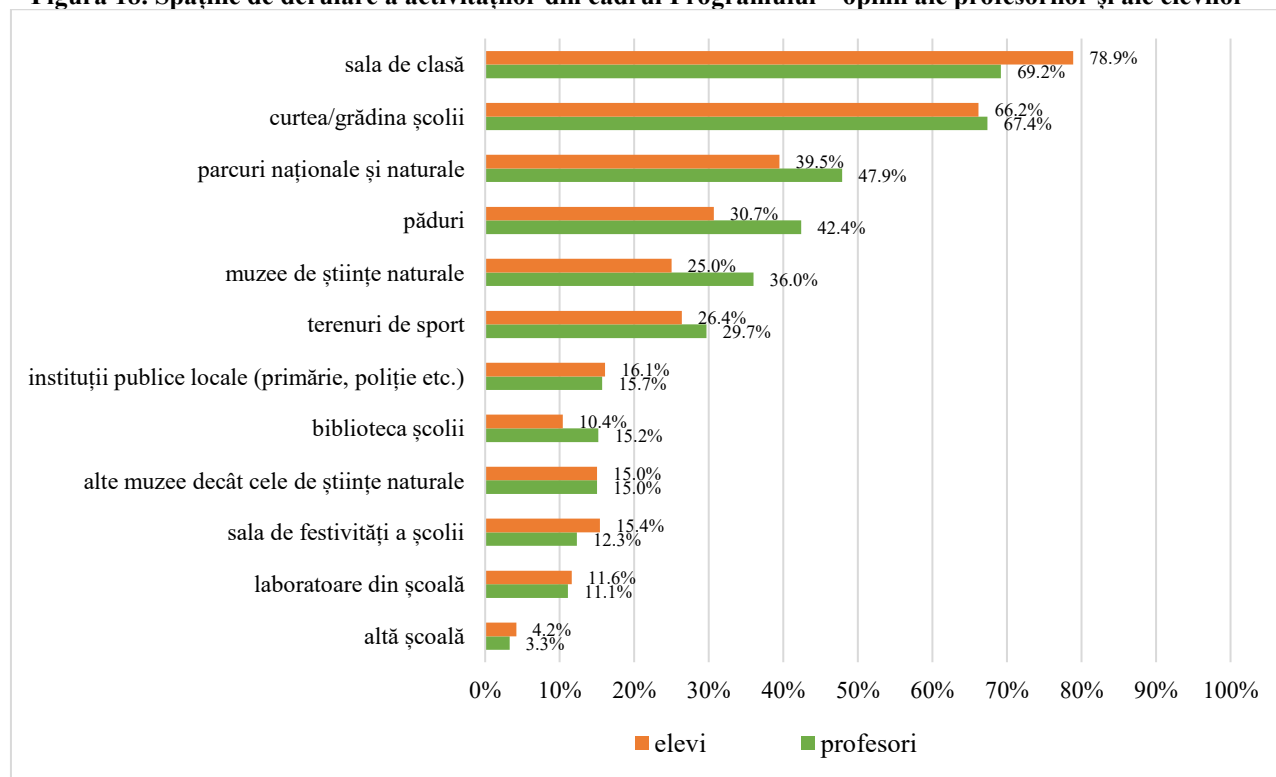
Figura 17. Contexte de derulare a activităților din cadrul Programului, pe medii de rezidență și tipuri de unități de învățământ – opinia elevilor

- **Ponderi mari dintre profesori și elevi au afirmat că, în Programul „Săptămâna verde”, au avut activități ce s-au desfășurat în sala de clasă. Alte contexte de organizare mai frecvent menționate au fost: curtea/grădina școlii, parcurile naționale și naturale, pădurile, muzeele și terenurile de sport. Accesul elevilor la spații mai adecvate pentru organizarea educației pentru mediu este mai mare în urban, respectiv în învățământul liceal.**

Aproape 70% dintre profesori și 80% dintre elevi au declarat că **spațiile** utilizate cel mai frecvent **pentru derularea activităților** din cadrul Programului au fost sala de clasă și curtea/grădina școlii. De asemenea, cu frecvență amplă au fost menționate: parcurile naționale și naturale, pădurile, muzeele de științe naturale și terenurile de sport. Cu ponderi mai reduse au fost menționate alte spații școlare (biblioteca, sala de festivități, laboratoare școlare), alte tipuri de muzee, instituții publice din comunitate, alte școli. Alte spații, menționate punctual de profesori, au făcut referire la: fabrici, ferme, grădini/ferme (ex., zoologice, botanice, sere de flori, căpșuni sau mure, livezi), agenții publice (ex. Agenția Națională a Mediului, Agenția Apelor Române), stații (ex. meteo, de epurare a apelor uzate).

Figura 18. Spațiile de derulare a activităților din cadrul Programului – opinii ale profesorilor și ale elevilor

Analiza răspunsurilor profesorilor în funcție de mediul de rezidență și de tipul unității de învățământ relevă o serie de aspecte specifice.

- Sala de clasă, biblioteca, curtea școlii, terenurile de sport și pădurile au fost menționate cel mai frecvent de profesorii din unități rurale și de cei care predau la nivelurile primar și gimnazial. Cel mai probabil, situația materială și financiară a școlilor și a părinților, distanța

dintre școală și diverse locuri (precum parcuri naționale, muzee) grevează asupra posibilităților de derulare a activităților în afara spațiului școlii.

- Laboratoarele școlare și sala de festivități a școlii au fost menționate cel mai frecvent de profesorii din unități urbane și de cei care predau la nivel liceal – aceste unități de învățământ având probabil mai frecvent astfel de dotări.
- Parcurile naționale și naturale, muzeele de științe naturale sau alte tipuri de muzee – contextele care au un potențial mai mare de atingere a unor tematici asociate Programului – au fost menționate cel mai frecvent de profesorii din unități urbane și de cei care predau la nivel liceal.

Ca și în cazul profesorilor, **elevii** de gimnaziu și/sau care învață în unități rurale au menționat mai frecvent spații precum curtea/grădina școlii, pădurile și terenurile de sport. Elevii din unități urbane și/sau cei care urmează cursuri liceale au indicat spații precum muzee, parcuri naționale și naturale, instituții publice locale și spații școlare de tipul sălii de festivități sau laboratoarelor; datele colectate sugerează că acești elevi au acces la o gamă mai diversificată, respectiv cu un potențial mai mare de realizare de activități specifice Programului „Săptămâna verde”, decât alți colegi.

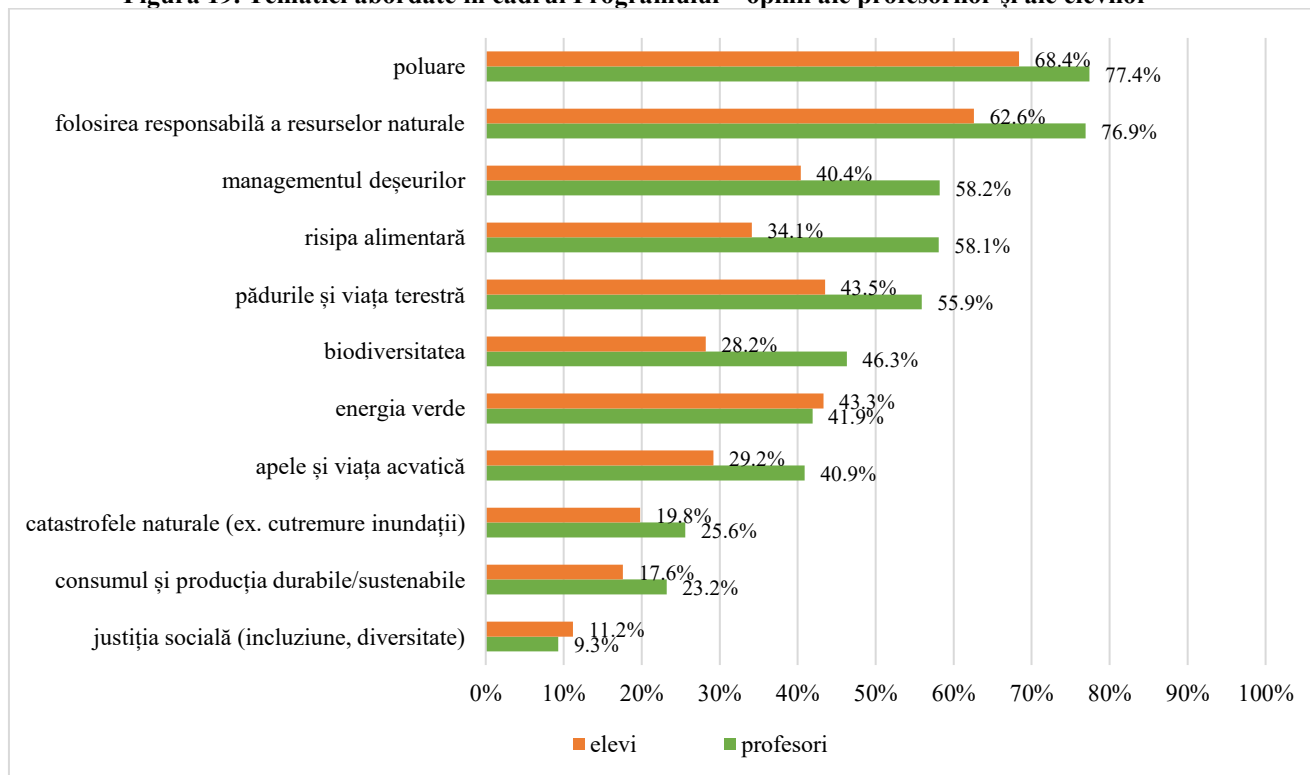
3.3.3. Teme și activități realizate

- **Profesorii și elevii au menționat că temele abordate cel mai frecvent în Programul „Săptămâna verde” au vizat poluarea și folosirea responsabilă a resurselor naturale. Teme precum catastrofele naturale, consumul și producția durabile/sustenabile, justiția socială au fost abordate în ponderi reduse.**

Din **lista tematică** propusă în metodologia Programului „Săptămâna verde”, profesorii și elevii le-au selectat pe cele mai frecvent abordate în activitățile derulate în anii anteriori.

Peste trei sferturi dintre **profesori** au menționat că au abordat teme referitoare la poluare și la folosirea responsabilă a resurselor naturale. Alte teme abordate de 40-60% dintre profesori au fost: managementul deșeurilor, risipa alimentară, pădurile și viața terestră, biodiversitatea, energia verde, apele și viața acvatică. Cel mai rar au fost menționate: justiția socială, consumul și producția durabile/sustenabile și catastrofele naturale.

Figura 19. Tematici abordate în cadrul Programului – opinii ale profesorilor și ale elevilor

Analiza răspunsurilor în funcție de mediul de rezidență al școlii și nivelul școlar la care predau profesorii relevă câteva aspecte specifice. Majoritatea temelor au fost menționate cu frecvență mai mare de profesorii care predau în unități rurale și de cei care predau la ciclul primar. Teme precum biodiversitatea, energia verde, justiția socială, consumul și producția durabile/sustenabile, au fost mai des abordate de profesorii din unități urbane și de cei care predau la nivel gimnazial și liceal.

Tabelul 2. Tematici abordate de profesori, după mediul de rezidență al unității și nivelul școlar la care predau

Tematica	Total	mediu de rezidență		nivel de educație		
		Rural	Urban	Primar	Gimnaziu	Liceu
poluare	77,4%	82,0%	75,5%	81,5%	76,5%	72,9%
folosirea responsabilă a resurselor naturale	76,9%	79,4%	75,9%	81,9%	74,3%	73,2%
managementul deșeurilor	58,2%	61,8%	56,7%	61,1%	59,4%	53,0%
risipa alimentară	58,1%	63,1%	56,0%	64,6%	56,9%	51,0%
pădurile și viața terestră	55,9%	63,1%	53,0%	64,2%	54,6%	46,5%
biodiversitatea	46,3%	38,0%	49,7%	39,0%	50,8%	50,6%
energia verde	41,9%	38,5%	43,2%	40,1%	44,0%	41,8%
apele și viața acvatică	40,9%	48,7%	37,8%	49,2%	40,5%	30,6%
catastrofele naturale (ex. cutremure inundații)	25,6%	29,8%	23,9%	22,0%	28,4%	27,1%
consumul și producția durabile/sustenabile	23,2%	20,4%	24,4%	19,3%	25,5%	25,6%
justiția socială (incluziune, diversitate)	9,3%	8,0%	9,8%	7,0%	9,9%	11,6%

Răspunsurile elevilor cu privire la temele abordate în cadrul Programului „Săptămâna verde” concordă cu cele ale profesorilor. Aproximativ două treimi dintre aceștia au menționat temele referitoare la poluare și la folosirea responsabilă a resurselor naturale. Ponderi de aproximativ 40% dintre elevi au afirmat că au învățat despre subiecte precum: pădurile și viața terestră, energia verde, managementul deșeurilor. Teme mai puțin menționate au fost: catastrofele naturale, consumul și producția durabile/sustenabile, justiția socială (incluziune, diversitate). În mediul urban, elevii au menționat mai frecvent temele: poluarea, energia verde, managementul deșeurilor, biodiversitatea, catastrofele naturale, consumul și producția durabile/sustenabile.

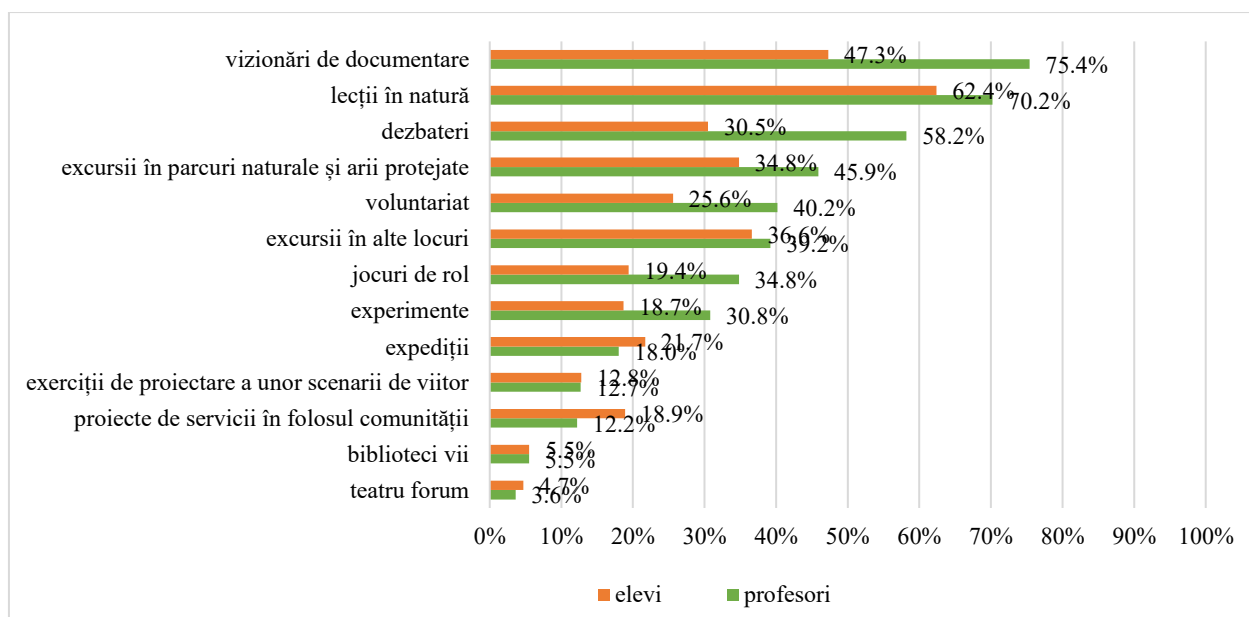
Tabelul 3. Tematici menționate de elevi, după mediul de rezidență al unității și nivelul școlar la care învață

Tematică	Total	Mediu de rezidență		Nivel de educație	
		Rural	Urban	Gimnaziu	Liceu
poluare	68,4%	65,0%	69,2%	67,7%	68,9%
folosirea responsabilă a resurselor naturale	62,6%	63,8%	62,3%	65,8%	59,8%
pădurile și viața terestră	43,5%	44,0%	43,3%	46,8%	40,5%
energia verde	43,3%	36,8%	45,0%	43,5%	43,2%
managementul deșeurilor	40,4%	35,6%	41,6%	40,9%	39,9%
risipa alimentară	34,1%	34,2%	34,1%	38,5%	30,3%
apele și viața acvatică	29,2%	26,9%	29,8%	33,2%	25,8%
Biodiversitatea	28,2%	20,8%	30,1%	27,6%	28,8%
catastrofele naturale (ex. cutremure inundații)	19,8%	16,2%	20,7%	20,6%	19,0%
consumul și producția durabile/sustenabile	17,6%	11,2%	19,2%	17,2%	18,0%
justiția socială (incluziune, diversitate)	11,2%	6,1%	12,5%	11,5%	10,9%

- **Profesorii și elevii au menționat o gamă variată de activități organizate în cadrul Programului „Săptămâna verde”. Cel mai frecvent au fost menționate vizionarea de documentare, lecțiile în natură, dezbaterile și excursiile. Activități în formate mai inovative au fost menționate cu frecvență redusă.**

În ceea ce privește categoriile de activități organizate în cadrul Programului, răspunsurile profesorilor și ale elevilor evidențiază o varietate de contexte.

Figura 20. Activități organizate în cadrul Programului – opinii ale profesorilor și ale elevilor

Aproape trei sferturi dintre **profesori** au propus elevilor vizionări de documentare. De asemenea, 70% au organizat lecții/activități în mediul natural, iar aproape 60% au desfășurat cu elevii dezbateri pe teme de mediu. Excursiile – organizate în parcuri naturale și arii protejate, dar și în alte locuri – au fost incluse în Program de 40-45% dintre profesori. Alte categorii de activități au constat în activități de voluntariat, jocuri de rol, experimente și, cu ponderi reduse, proiecte în folosul comunității, biblioteci vii, teatru forum. Profesorii au mai exemplificat strategii de organizare precum: activități de creație pe teme referitoare la natură (ex. poezii, desene, postere/afișe, jucării, decorațiuni, haine etc.); activități de plantare (ex. flori, copaci, legume, pomi fructiferi), jocuri sportive.

Analiza răspunsurilor profesorilor în funcție de mediul de rezidență al școlii și de nivelul școlar la care predau arată o serie de aspecte specifice:

- Comparativ cu mediul urban, profesorii din școlile rurale au utilizat mai des: vizionările de documentare, lecțiile în natură, jocurile de rol, proiectele la nivelul comunității. Excursiile în parcuri naturale și arii protejate au fost menționate mai des în unitățile urbane.
- Mai frecvent decât la celelalte niveluri de studii, în învățământul primar au fost organizate vizionări de documentare, jocuri de rol, experimente. Dezbaterile, activitățile de voluntariat, excursiile în parcuri naturale și arii protejate, exercițiile de proiectare a unor scenarii de viitor au fost menționate mai amplu de profesorii care predau la nivel gimnazial și liceal.

Tabelul 4. Activități organizate de profesori, după mediul de rezidență al unității și nivelul școlar la care predau

Activități	Total	mediu de rezidență		nivel de educație		
		Rural	Urban	Primar	Gimnaziu	Liceu
vizionări de documentare	75,4%	79,8%	73,7%	77,9%	75,0%	72,6%
lecții în natură	70,2%	76,5%	67,7%	79,0%	69,4%	59,8%
Dezbateri	58,2%	56,0%	59,2%	50,3%	58,9%	67,9%
excursii în parcuri naturale și arii protejate	45,9%	35,8%	50,0%	40,8%	49,5%	48,4%
Voluntariat	40,2%	42,8%	39,2%	36,2%	41,9%	43,7%
excursii în alte locuri	39,2%	41,1%	38,4%	41,3%	39,0%	36,7%
jocuri de rol	34,8%	40,4%	32,5%	51,4%	28,6%	20,2%
Experimente	30,8%	33,9%	29,1%	49,4%	23,2%	15,2%
Expediții	18,0%	17,3%	18,3%	17,8%	19,1%	17,0%
exerciții de proiectare a unor scenarii de viitor	12,7%	12,1%	12,9%	11,4%	12,6%	14,5%
proiecte de servicii în folosul comunității	12,2%	16,2%	10,6%	11,3%	13,4%	12,2%
biblioteci vii	5,5%	5,2%	5,7%	5,6%	5,8%	5,3%
teatru forum	3,6%	3,4%	3,7%	3,2%	3,4%	4,4%

La fel ca în cazul profesorilor, **elevii** au menționat cu frecvența cea mai amplă aceleași categorii de activități: lecții în natură (62%), vizionarea de documentare (47%), excursii în parcuri naturale și arii protejate (35%) și excursii în alte locuri (37%). Activități precum lecțiile în natură, jocurile de rol și proiectele în comunitate au fost menționate mai frecvent de elevii din școlile rurale. Vizionarea de documentare, dezbaterile, excursiile și expedițiile, experimentele, exercițiile de proiectare a unor scenarii de viitor au fost activități mai frecvent întâlnite în mediul urban.

Tabelul 5. Activități menționate de elevi, după mediul de rezidență al unității și nivelul școlar la care învață

Activități	Total	mediu de rezidență		nivel de educație	
		Rural	Urban	Gimnaziu	Liceu
vizionări de documentare	47,3%	42,6%	48,5%	48,8%	46,0%
lecții în natură	62,4%	65,6%	61,6%	68,5%	57,1%
Dezbateri	30,5%	27,2%	31,4%	27,4%	33,2%
excursii în parcuri naturale și arii protejate	34,8%	26,0%	37,0%	37,3%	32,6%
Voluntariat	25,6%	24,0%	26,0%	23,3%	27,6%
excursii în alte locuri	36,6%	35,8%	36,9%	42,4%	31,6%
jocuri de rol	19,4%	24,7%	18,1%	23,6%	15,8%
Experimente	18,7%	15,5%	19,5%	19,7%	17,9%
Expediții	21,7%	14,2%	23,6%	23,4%	20,3%
exerciții de proiectare a unor scenarii de viitor	12,8%	8,5%	13,9%	12,1%	13,4%
proiecte de servicii în folosul comunității	18,9%	20,9%	18,4%	19%	18,8%
biblioteci vii	5,5%	3,2%	6,1%	6,5%	4,7%
teatru forum	4,7%	4,7%	4,7%	5,8%	3,9%

3.3.4. Resurse utilizate în Program

- Pentru realizarea activităților din Programul „Săptămâna verde”, cel mai frecvent au fost utilizate noile tehnologii și materiale din natură.

Aproape 80% dintre profesori menționează că au utilizat **aparatură multimedia** (videoproiector, table inteligente, calculatoare, platforme online etc.) pentru susținerea activităților din Programul „Săptămâna verde”. Această situație a fost facilitată de dotarea școlilor cu materiale, prin diferite proiecte, pentru creșterea calității și atractivității activităților de învățare. Aceste resurse au fost utilizate în mai mare măsură de profesorii care predau în învățământul liceal și în cel gimnazial, comparativ cu cei care predau în învățământul primar. Elevii confirmă preponderența acestui tip de resurse în cadrul activităților Programului, aproape jumătate dintre ei menționând în cadrul anchetei utilizarea noilor tehnologii în „Săptămâna verde”.

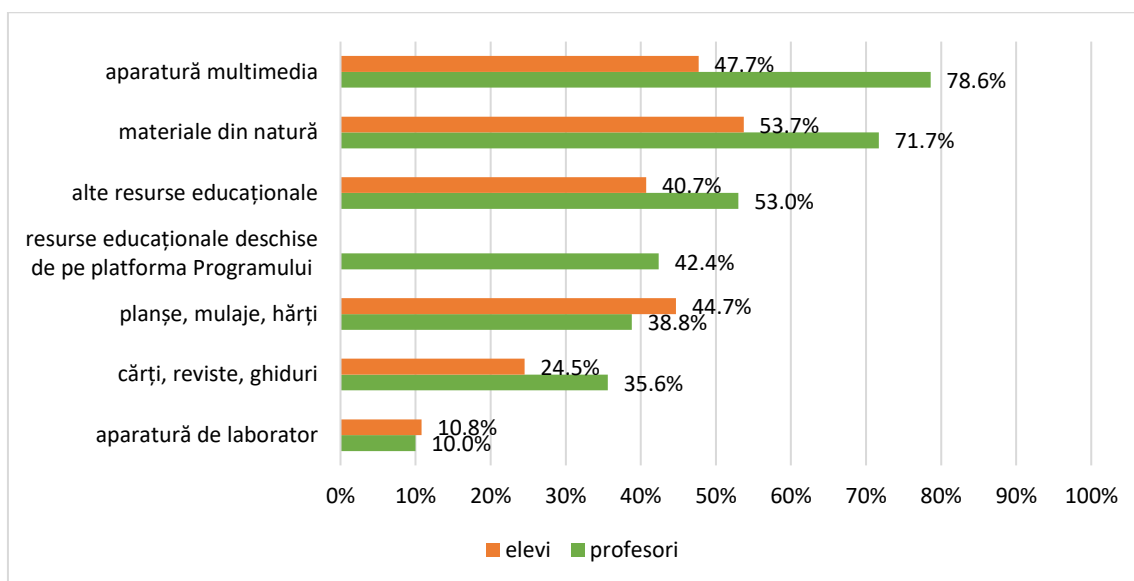
Materialele din natură constituie o categorie de resurse utilizate în cadrul activităților din Programul „Săptămâna verde” de aproximativ 7 din 10 profesori. Această opțiune a fost probabil determinată de ușurința procurării acestora din mediul înconjurător, de costurile minime pe care le implică, de valoarea pe care o pot avea pentru înțelegerea fenomenelor prezentate. Utilizarea materialelor din natură a fost o opțiune prioritară a profesorilor din școlile mici – structuri școlare arundate – și a profesorilor debutanți sau cu experiență redusă în învățământ (maximum 5 ani). Peste jumătate dintre elevi (54%) au menționat utilizarea materialelor din natură în cadrul activităților Programului, aceștia provenind preponderent din școlile situate în mediul rural.

Procente semnificative de profesori au utilizat **Resurse Educaționale Deschise** disponibile pe platforma saptamanaverde.edu.ro, dedicată Programului (43%), precum și alte tipuri de resurse educaționale cum ar fi manuale digitale, filme, alte resurse audio și video etc. (53%). Datele nu evidențiază diferențe semnificative între profesorii care au optat pentru astfel de resurse, pe factori de analiză (mediul școlii, nivelul de educație, statutul școlii, forma de organizare a claselor), cu excepția structurilor școlare arundate, probabil pe fondul dotării deficitare a acestor școli cu aparatura necesară.

Resursele materiale „tradiționale” care reproduc elemente din natură (planșe, mulaje, hărți) sau care constituie resurse documentare (cărți, reviste, ghiduri) au fost utilizate de ponderi mai reduse de profesori (39%, respectiv 36%), în comparație cu ponderea profesorilor care au utilizat noile tehnologii sau materiale din natură. Aceste categorii de resurse au fost mai frecvent utilizate de profesorii din școlile situate în mediul rural decât de cei din școlile situate în mediul urban, aspect evidențiat și de către elevi.

Cel mai puțin utilizată a fost **aparatura de laborator**, fie din cauza lipsei acesteia din școli, fie din cauza neplanificării unor activități de tip experiment. Doar 1 din 10 profesori a utilizat aparatură de laborator în cadrul activităților Programului, fără a se evidenția diferențe între profesori, pe factori de analiză. Ponderea elevilor care au beneficiat de aceste resurse este, de asemenea, redusă (11%), confirmând existența practicilor ocazionale în utilizarea laboratoarelor pentru activități din cadrul Programului.

Figura 21. Resurse materiale utilizate în activitățile Programului

- **Activitățile Programului au fost susținute, în general, de toți sau de majoritatea profesorilor din școală, aspect evidențiat de toate cele trei categorii de actori participanți la cercetare.**

Cei mai mulți dintre **directorii** participanți la studiu au afirmat implicarea tuturor sau a majorității profesorilor din școală, în activitățile desfășurate în „Săptămâna verde”. Au fost menționate cazuri izolate de școli în care activitățile au fost realizate doar de învățători și profesorii diriginți, respectiv școli în care s-au implicat doar profesorii care predau discipline direct corelate cu tematica educației pentru mediu (ex. Biologia, Chimia, Fizica etc.).

Profesorii și elevii susțin, prin datele de cercetare furnizate, **implicarea majorității cadrelor didactice** în Programul „Săptămâna verde” (91%, respectiv 88%). Situația este mai evidentă în școlile arondate (care au, de regulă, număr mic de elevi și profesori), respectiv în licee (unde efectivele de elevi și profesori sunt consistente). Pentru elevi, prezența și implicarea dirigintelui în activități este direct comparabilă cu a celorlalți profesori din școală (84% dintre elevi menționează prezența dirigintelui la activitățile Programului).

Jumătate dintre profesori menționează că **părinții** sunt resurse umane active în cadrul activităților Programului. Sprijinul acestora este mai evident în școlile arondate, situate în comunități rurale mici (sate). De asemenea, implicarea părinților în activitățile Programului este mai frecvent menționată de cadrele didactice din învățământul primar, comparativ cu celelalte niveluri de învățământ.

Directorul școlii este o resursă în desfășurarea Programului pentru aproximativ o treime dintre profesori (35%) și pentru aproape 3 din 10 elevi (28%)²⁷. Directorii din școlile situate în mediul

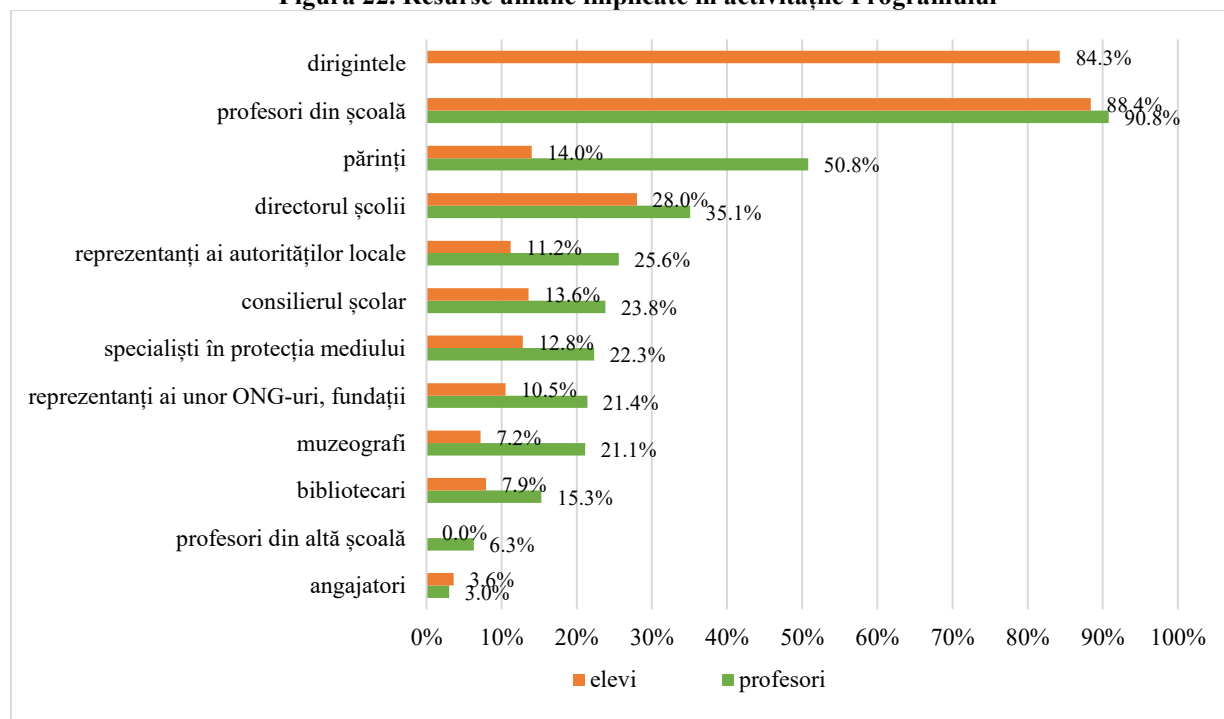
²⁷ Procentele celor două categorii de respondenți nu sunt direct comparabile, în condițiile în care la ancheta adresată cadrelor didactice au participat profesori de la toate nivelurile de educație, iar elevii au fost reprezentați doar de cei

rural au fost implicați în activitățile Programului într-o pondere semnificativ mai mare decât directorii din școlile situate în urban. Cel mai probabil, situația a fost determinată de numărul redus de cadre didactice din școală și de nevoia implicării tuturor profesorilor în activități, și a fost facilitată de existența unor orare unice la nivel de școală (despre care cercetarea a evidențiat că au fost organizate cu precădere în școlile din mediul rural). Profesorii cu experiență redusă în învățământ (maximum 5 ani) au beneficiat de mai mult sprijin din partea celor trei categorii de actori anterior menționați (alți profesori din școală, părinți, director).

Reprezentanții autorităților locale au fost menționați ca persoane resursă de un sfert dintre profesori, respectiv de aproximativ 1 din 10 elevi. Implicarea acestora a constat mai curând în sprijin logistic sau financiar pentru realizarea unor activități din cadrul Programului.

Alte persoane resursă care au susținut activitățile au fost consilierii școlari, specialiști în domeniul mediului, reprezentanți ai unor ONG-uri, muzeografi, bibliotecari – menționați de profesori în ponderi cuprinse între 15-24% și de elevi în ponderi mai reduse (7-14%). Prezența acestor actori în activitățile Programului nu a înregistrat, în general, diferențe semnificative pe factorii de analiză utilizați în cercetare. Singurele aspecte care atrag atenția sunt prezența muzeografilor în activitățile din școlile situate în municipii reședință de județ, facilitată de proximitatea teritorială, respectiv prezența reprezentanților ONG-urilor în licee. Parteneriatele cu profesori din alte școli și implicarea angajatorilor cu activitate relevantă din perspectiva protecției mediului (ex. ingineri de la ocoalele silvice, distribuitori și producători de panouri solare, ghizi montani etc.) sunt ocazionale.

Figura 22. Resurse umane implicate în activitățile Programului

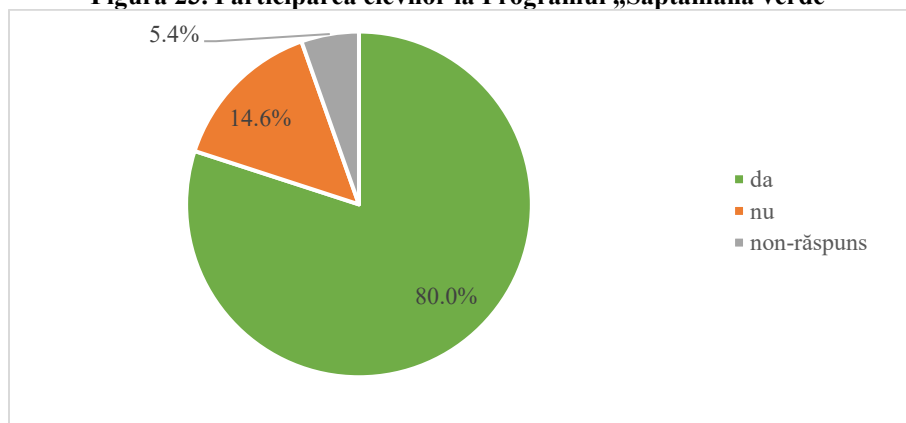

3.3.5. Participarea elevilor la activitățile Programului

- **Participarea elevilor la Programul „Săptămâna verde” este monitorizată de către profesori. 80% dintre elevi au menționat că au participat la toate activitățile Programului.**

Metodologia de organizare a Programului „Săptămâna verde” reglementează obligativitatea participării elevilor și a cadrelor didactice la activitățile planificate (art. 9), iar informații referitoare la prezența elevilor la activități sunt cuprinse în raportul sintetic privind desfășurarea Programului (art. 26). Datele de cercetare arată că monitorizarea prezenței se realizează de majoritatea profesorilor.

Figura 23. Participarea elevilor la Programul „Săptămâna verde”

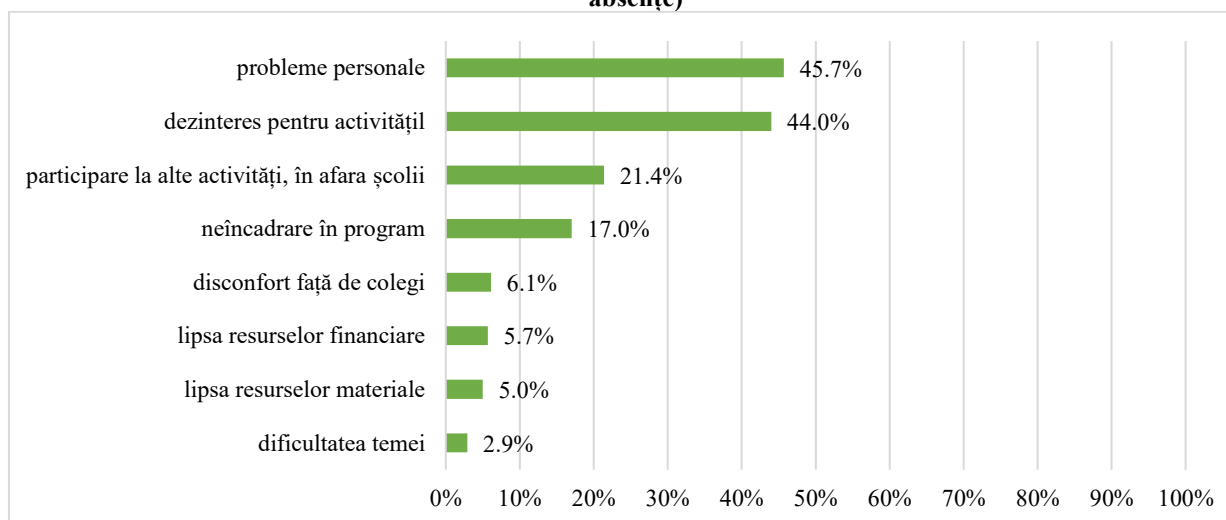
La nivelul practicilor **profesorilor**, apar diferențe cu privire la înregistrarea absențelor. Astfel, două treimi dintre aceștia au declarat că au trecut absențele în catalog, iar o treime că nu a înregistrat toate absențele în documentele școlare, argumentul invocat de unii profesori fiind lipsa de claritate a metodologiei: „*Pentru că nu este foarte clar cum se realizează prezența la aceste activități, unii elevi profită și lipsesc*” (profesor). Monitorizarea elevilor fără menționarea tuturor absențelor în catalog a fost o practică mai des întâlnită în școlile structuri și în licee, notarea riguroasă a absențelor fiind mai frecventă în învățământul primar.

80% dintre **elevi** au menționat că au participat la toate activitățile Programului. Rata de participare a fost semnificativ statistic mai mare la elevii din școlile situate în mediul rural și la elevii de gimnaziu. Conform declarațiilor elevilor, aceștia nu au avut întotdeauna informații clare cu privire la monitorizarea absențelor lor. Cei din mediul rural, respectiv cei de gimnaziu susțin – în ponderi semnificativ statistic mai mari decât cei din mediul urban, respectiv din licee – că nu știu dacă absențele de la activitățile Programului au fost sau nu înregistrate în catalog.

- **Motivele absenteismului de la activitățile Programului au fost variate, cel mai des fiind invocate probleme personale, de sănătate, dezinteresul pentru activitățile propuse de școală și implicarea în alte activități, precum pregătirea pentru evaluările și examenele naționale.**

15% dintre elevi au menționat că au absentat la o parte dintre activitățile din „Săptămâna verde”, motivele menționate fiind variate.

Figura 24. Cauze ale absenteismului de la activități din „Săptămâna verde” (% din totalul celor care au avut absențe)

Aproape jumătate dintre elevii care au absentat au invocat **probleme personale**, legate de sănătate sau de alte aspecte. Conform opiniilor profesorilor, problemele personale menționate de elevi și de părinții lor sunt adesea legate de starea de sănătate, însă profesorii semnalează că uneori acestea nu sunt reale, ci sunt invocate pentru a justifica absențele: „*vin cu scutiri legale și, ca diriginte, ești obligat să le motivezi, chiar dacă știi că elevul a fost într-o mică vacanță cu părinții*” (profesor). Motivele personale au fost mai frecvent menționate de elevii cuprinși în școlile rurale și de fete.

Lipsa de interes pentru activitățile propuse de școală în cadrul Programului a fost un aspect menționat de 44% dintre elevii care au absentat la activități. Argumentul a fost invocat într-o mai mare măsură de băieți decât de fete. Pe de o parte, elevii au menționat că unele activități au fost „*plictisitoare, obositoare, neinteresante, lipsite de sens*”. Pe de altă parte, directorii și profesorii au menționat că, deși școlile realizează analize de nevoi în rândul elevilor pentru elaborarea orarului Programului, în lipsa finanțării corespunzătoare, școlile nu pot lua în considerare toate nevoile și interesele elevilor și nu pot organiza multe activități inovative, în afara școlii.

Aproximativ 1 din 5 elevi a declarat că a absentat pentru că, în perioada activităților Programului, s-a implicat în **alte activități extrașcolare** decât cele organizate de școală (concursuri sportive, meditații/pregătire la alte discipline etc.). Profesorii au raportat cazuri în care unii elevi nu au participat la activități (în special cei din anii terminali), utilizând „Săptămâna verde” pentru a se pregăti suplimentar pentru evaluările naționale: „*Programul „Săptămâna verde” a coincis cu alte sarcini școlare, precum evaluări sau pregătiri pentru examenul de bacalaureat, reducând*

participarea”; „Elevii de clase terminale nu au fost încurajați de părinți să participe la activitățile clasei, ci să se pregătească pentru bacalaureat” (profesori).

Neîncadrarea în orarul activităților este o situație cu care s-au confruntat aproximativ 17% dintre elevii care nu au participat la toate activitățile din „Săptămâna verde” (ex. situația elevilor navetiști etc.), în condițiile în care orarul activităților din „Săptămâna verde” nu s-a suprapus întotdeauna peste orarul obișnuit de școală.

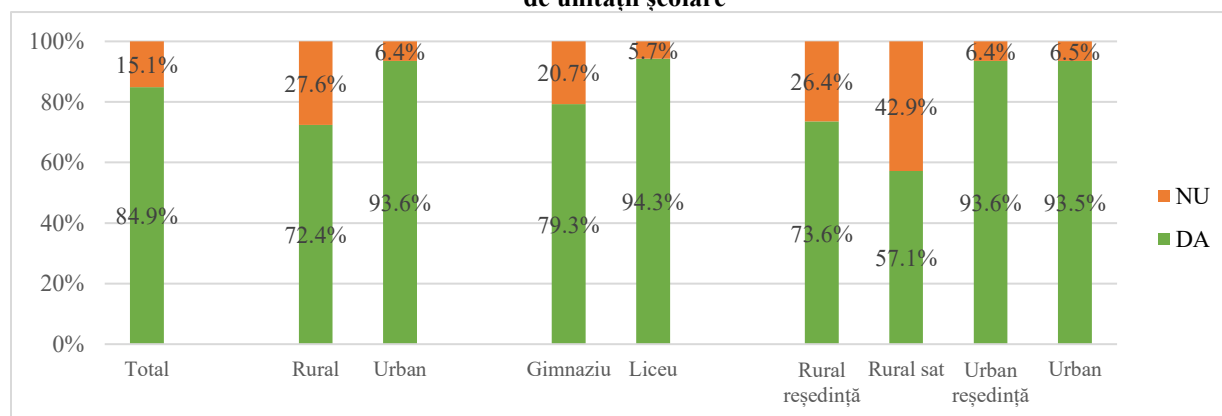
Alte argumente invocate de elevi pentru neparticipare sau participare sporadică la activități, cu ponderi cuprinse între 3-6%, vizează disconfortul creat de colegi, lipsa resurselor financiare sau a resurselor materiale necesare activităților, dificultatea temei abordate.

3.3.6. Parteneriate și sprijin primit în implementare

- Pentru desfășurarea activităților din „Săptămâna verde”, cele mai multe școli au realizat parteneriate cu diferite organizații. Cel mai frecvent menționate au fost parteneriatele cu instituții publice ce au rol în protejarea mediului și educația de mediu, cu ONG-uri și cu alte școli.

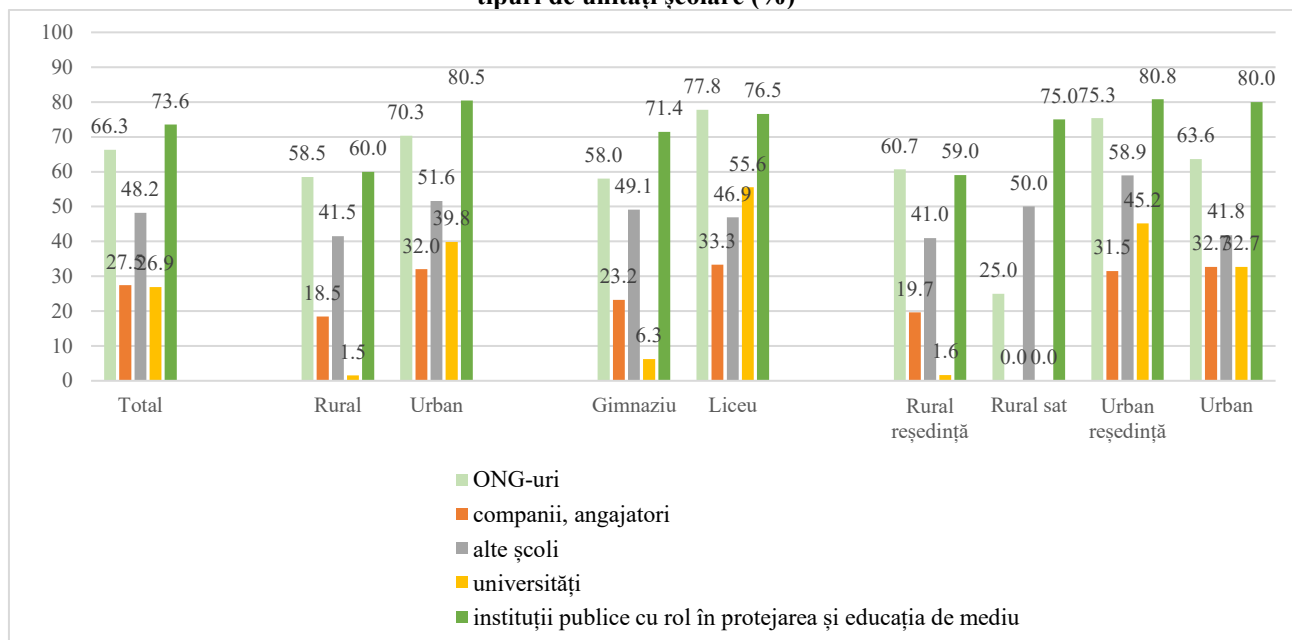
Majoritatea directorilor respondenți (85%) afirmă că au realizat **parteneriate** pentru derularea activităților din cadrul Programului. Parteneriatele au fost menționate în ponderi mai ample (aproximativ 94%) de directorii din unități urbane, respective liceale. La nivelul unităților de învățământ din rural, analiza relevă o discrepanță în funcție de statutul localității, cu ponderi mai reduse în cazul școlilor din sate (57%) față de cele din reședință de comună (74%).

Figura 25. Parteneriate ale școlilor pentru activitățile din „Săptămâna verde”, pe medii de rezidență și tipuri de unități școlare

Cel mai frecvent au fost realizate parteneriate cu instituții publice cu rol în protejarea și educația de mediu (74%), ONG-uri (66%) și alte școli (48%). Principalele diferențe se observă în funcție de mediul de rezidență, ponderile fiind semnificativ mai mari la nivelul unităților din urban. În cadrul unităților din mediul rural, se manifestă diferențe consistente, în favoarea celor din reședințe de comună. În același sens, este demn de menționat și faptul că, în unitățile din mediul rural care nu sunt reședință de comună, parteneriatele cu angajatori/companii și cu universități sunt inexistente.

Figura 26. Instituții cu care s-au realizat parteneriate pentru derularea activităților, pe medii de rezidență și tipuri de unități școlare (%)

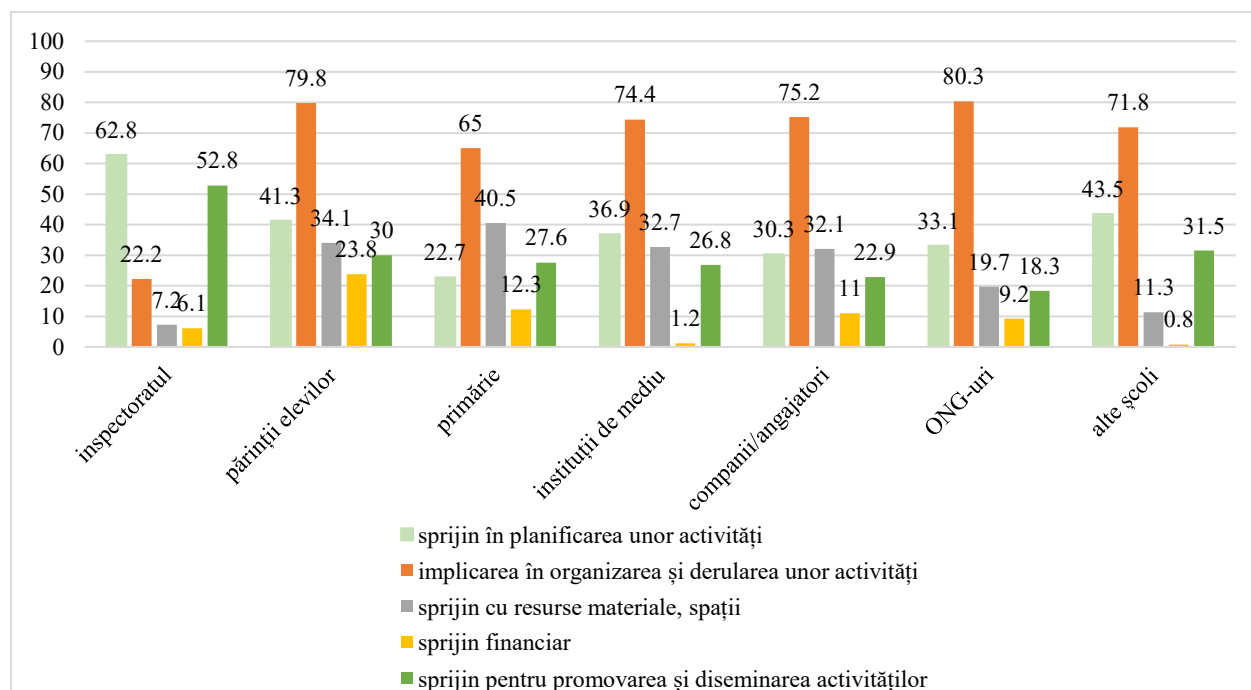

- Școlile din urban au menționat, cu frecvență mai amplă decât cele din rural, că au primit sprijin în implementarea activităților din „Săptămâna verde”. În cele mai multe situații, sprijinul a fost acordat pentru organizarea și derularea activităților. Părinții și primăriile au susținut cel mai frecvent resursele financiare și materiale necesare Programului.

În ceea ce privește **instanțele de sprijin** pentru derularea activităților din cadrul Programului, directorii au menționat: părinții elevilor (88%), Inspectoratul Școlar Județean (71%), instituții publice cu atribuții în domeniul mediului (66%), primărie (64%), ONG-uri (56%), alte școli (49%) și angajatori (43%).

Categoriile de sprijin investigate au avut în vedere: planificarea activităților; organizarea și derularea activităților; asigurarea de resurse materiale/spații; suport financiar; promovare/diseminare. Cel mai frecvent a fost menționat sprijinul primit în organizarea și derularea activităților.

Figura 27. Instanțe și categorii de sprijin primit de școli pentru desfășurarea activităților din cadrul Programului (%)

Analiza sprijinului primit în funcție de instanța de sprijin și de mediul de rezidență al școlii relevă următoarele:

- Planificarea activităților este realizată cel mai frecvent cu ajutorul ISJ-urilor, al altor școli, al părinților elevilor și al unor instituții publice relevante pentru mediu. Toate aceste instanțe sunt mai frecvent menționate în școli urbane, cu excepția ISJ-urilor.
- Organizarea și derularea activităților este realizată cel mai frecvent cu ajutorul ONG-urilor, al părinților elevilor, al angajatorilor, al instituțiilor publice din zona mediului și al altor școli. Toate aceste instanțe de sprijin sunt mai frecvent menționate în școli urbane, cu excepția părinților.
- Asigurarea de resurse materiale și spații este realizată cel mai frecvent cu ajutorul primăriilor, al părinților elevilor, al instituțiilor publice din zona mediului și al angajatorilor. Sprijinul din partea primăriilor și a părinților este mai des menționat în școlile rurale, iar sprijinul din partea instituțiilor publice și al angajatorilor, în cele urbane.
- Suportul financiar pentru derularea activităților din Program este asigurat cel mai frecvent de părinți, primării, angajatori și ONG-uri – toate fiind mai des menționate în școli urbane.
- Promovarea și diseminarea activităților este realizată cel mai frecvent cu ajutorul ISJ-urilor, al altor școli și al părinților – de asemenea, menționate mai des în școlile urbane.

Datele arată că, pentru toate categoriile de instanțe de sprijin – ISJ, părinți, primărie, instituții de mediu, angajatori, ONG-uri, alte școli – ponderea școlilor care au declarat că au primit sprijin pentru activitățile Programului este mai amplă în mediul urban. Pentru școlile din rural, sunt menționate mai ales sprijinul ISJ-urilor pentru planificare, sprijinul părinților pentru organizare/derulare și asigurare de resurse materiale și sprijinul primăriilor tot pentru asigurare de resurse materiale.

3.3.7. Dificultăți și provocări în implementarea Programului

Profesorii și directorii implicați în implementarea Programului „Săptămâna verde” au listat variate dificultăți cu care s-au confruntat în școlile lor, legate de: participarea elevilor la activități, aspecte de organizare și securitate a elevilor pe parcursul activităților, asigurarea resurselor necesare, sprijinul din partea altor actori, aspecte birocratice.

- **Dificultăți legate de prezența elevilor la școală în perioada Programului și de implicarea lor în activități**

- **Lipsa de interes** a elevilor, dar și insuficienta înțelegere de către aceștia și de către părinții lor a rolului și utilității Programului au dus la perceperea eronată a perioadei de desfășurare a Programului ca fiind una de vacanță. Aceasta s-a corelat și cu insuficienta monitorizare a prezenței la activități și lipsa unor evaluări explicite a celor învățate în cadrul programului, care, dacă ar fi aplicate, ar apropia mai mult aceste activități de rigorile școlii.
- Se manifestă **participarea** preferențială a elevilor doar la unele activități din cadrul Programului, refuzul unora de a participa la activități în natură, care presupun efort fizic.
- Profesorii au semnalat că unii dintre elevi își **motivează absențele** prin documente medicale, însă există suspiciuni că acestea nu reflectă probleme reale de sănătate: „*Din păcate, mulți elevi au alergii la „Școala verde” sau „Școala altfel” și vin cu scutiri medicale legale și trebuie să le motivezi absențele. În realitate ei postează pe Facebook poze din vacanțe exotice cu părinții. (...) Din păcate, nici părinții nu conștientizează importanța și necesitatea acestor săptămâni din punct de vedere pedagogic și intenționat programează concedii în aceste săptămâni*” (profesor).
- **Lipsa resurselor materiale și financiare** necesare participării la activități ce au implicat costuri (ex. excursii, vizite la muzee, activități ce au necesitat diferite materiale achiziționate de părinți etc.) a limitat participarea elevilor proveniți din familii defavorizate din punct de vedere economic.
- **Dificultățile legate de transport** au dus la situații de absenteism. Pe de o parte, situațiile de necorelare a programului mijloacelor de transport cu orarul curent al școlii au determinat absentarea elevilor navetiști: „*Elevii navetiști nu au totdeauna mijloc de transport care să respecte programul activităților de la școală*” (profesor). Pe de altă parte, unele dintre activitățile organizate în afara școlii sau a orarului curent au necesitat sprijin cu transportul, care nu a putut fi asigurat de părinți: „*Pentru activitățile organizate în afara școlii, nu există posibilitatea transportării tuturor copiilor și atunci părinții nu au cu ce să îi aducă, nu are cine să îi aducă și să îi ia pe copii*” (profesor).
- Uneori, elevii au absentat pentru că au ales să participe **la alte activități** decât cele propuse de școală în cadrul Programului (ex. activități sportive, pregătirea pentru EN VIII, Bacalaureat, în cazul elevilor din anii terminali).
- Suprapunerea „Săptămânii verzi” cu perioade favorabile activităților agricole (primăvara, toamna) a dus, în mediul rural, la absenteism determinat de implicarea elevilor în **activități lucrativ**e în gospodărie.

- **Dificultăți legate de organizarea activităților și asigurarea siguranței participanților au fost determinate de:**

- Profesorii au semnalat că activitățile planificate în natură sunt condiționate de **starea vremii**, fapt care face ca unele activități să fie anulate, iar programul reorganizat ad-hoc.
- Unele școli au menționat adaptarea parțială a activităților la nevoile și interesele de învățare ale elevilor, din cauza **implicării deficitare a elevilor și părinților** în realizarea propunerilor de activități.
- Au fost prezentate provocări legate de **resursele umane** ale școlilor. Pentru activitățile care presupun deplasarea elevilor în afara școlii, s-a semnalat numărul insuficient de profesori care să asigure supravegherea elevilor pe parcursul acestora. În alte situații, organizarea deficitară a conducerii școlii a condus la ratarea obținerii unor facilități (finanțare, sponsorizare, gratuitate).
- Unii profesori au menționat **lipsa de pregătire și de disciplină a elevilor** pentru participarea la activități în natură/desfășurate în alte contexte decât sala de clasă.
- S-a menționat **aglomerația** în unele locuri de desfășurare a activităților din afara școlii (de exemplu, muzee, instituții publice), datorită desfășurării Programului în aceeași săptămână, în mai multe școli din localitate/județ.
- Problemele legate de **organizarea transportului** au fost frecvent menționate. Unele școli s-au confruntat cu dificultatea de a găsi mijloace de transport, în condițiile în care Programul „Săptămâna verde” se desfășoară în același timp în mai multe școli din localitate/județ. Chiar în cazul unităților care au microbuz școlar, acesta a fost insuficient pentru nevoile școlii sau a avut diferite restricții pentru utilizare: „*Un singur microbuz școlar pentru 28 de formațiuni de studiu este insuficient*” (director); „*Nu ne-a fost aprobată folosirea microbuzului școlar pentru activități comune cu o altă structură*” (profesor). La aceste aspecte se adaugă reticența părinților față de deplasarea elevilor în afara școlii, însoțiți doar de profesori.
- În organizarea de activități comune la nivel de școală, unele școli s-au confruntat cu dificultăți de **corelare a orarului** între diferite clase.
- În special în orașe mici și în sate, școlile au **oportunități limitate** pentru desfășurarea unei varietăți de activități pe teme de mediu, pentru implicarea de specialiști sau ONG-uri.
- Unii profesori au resimțit lipsa unor ghiduri cu **bune practici**, care să orienteze organizarea activităților. Acest aspect a fost considerat cu atât mai necesar, cu cât a lipsit un program de formare care să îi ajute pe profesori să dezvolte competențe pentru susținerea activităților specifice Programului.

- **Dificultăți legate de resursele (materiale, financiare) necesare realizării activităților**

- Mulți profesori au semnalat că **lipsa resurselor financiare** asigurate de școală/Ministerul Educației este principalul impediment în organizarea activităților: „*Cea mai mare problemă sunt banii! Costurile. Tot ce e de calitate și relevant costă mult. A pretinde profesorilor să găsească sponsori pentru această săptămână este un abuz. Fără bani faci ce poți, adică lucruri fără prea mult impact*”; „*Fără resurse financiare Săptămâna verde este un eșec*”; „*E penibil să cerem an de an, de două/ ori pe an, ajutorul financiar părinților*” (profesori).
- Multe școli se confruntă cu **insuficiența sau lipsa resurselor educative**, a materialelor necesare desfășurării unor activități atractive, eficiente, interactive (ex. truse de experimente ecologice, materiale multimedia, bibliotecă dotată cu resurse relevante pentru Program).

- A mai fost semnalată **lipsa de implicare a elevilor** în procurarea materialelor necesare pentru activitățile planificate: „*Unii elevi nu au adus materialele necesare cerute, chiar dacă erau materiale reciclabile*” (profesor).

- **Dificultăți legate de colaborarea între actorii școlari și cu mediul extern școlii**

- În unele situații, au fost semnalate provocări legate de **colaborarea profesorilor cu echipele de conducere** ale școlilor, pentru a sprijini realizarea activităților din Program: lipsa de informare; alocarea de resurse insuficiente pentru activități; dezinteresul conducerii școlii pentru diversitatea și calitatea activităților; implicare minimă, birocratică a directorilor, în planificarea activităților.
- Alte aspecte au vizat **implicarea profesorilor** în planificare și organizare: lipsa de implicare a unor profesori care nu sunt diriginți; insuficienta colaborare dintre profesori pentru activități în comun.
- Au fost semnalate dificultăți de **colaborare cu părinții**: obținerea cu dificultate a acordului părinților pentru participarea elevilor la activități în afara școlii; neimplicarea lor în propunerea de activități sau în desfășurarea acestora (ex. însoțirea elevilor în deplasări); lipsa de sprijin pentru asigurarea materialelor necesare desfășurării activităților; dezinteresul părinților pentru a-și trimite copiii la școală în perioada programului.
- Multe școli s-au confruntat cu dificultăți în **stabilirea de parteneriate**: „*ISJ nu are parteneriate încheiate cu instituțiile... și a trebuit să ne milogim să ne primească cu elevii*” (profesor); dificultăți de cooptare a muzeelor, a ONG-urilor în activități.
- A fost semnalată slaba implicare sau chiar lipsa implicării **autorităților locale** (pentru susținerea desfășurării activităților, pentru transportul unor materiale reciclabile etc.).

- **Dificultăți de natură birocratică**

- Unii actori școlari apreciază că tot procesul de planificare, realizare și raportare este **prea complex, greoi**, de la identificarea nevoilor elevilor (analiză de nevoi, stabilirea activităților de interes pentru elevi, identificare de parteneri, identificare de resurse, obținerea mijloacelor de transport) până la implementare și evaluare finală, cu referiri la „*scopuri, obiective, resurse care nu există, colaboratori care s-au săturat să vadă sute de elevi la aceleași 2-3 muzee din oraș, puncte tari, puncte slabe*” (profesor).
- Profesorii au menționat provocările legate de **procedurile pentru deplasarea elevilor**, necesar a fi urmate (cereri, aprobări, acorduri).
- **Realizarea raportărilor** după finalizarea activităților este considerată dificilă, prea complicată (ex. fișe de raportare zilnică, procese verbale, raport final, jurnalul Săptămânii verzi, analiza eficienței activităților, chestionare de feedback). În unele situații, sunt solicitate rapoarte distincte pentru școală/ pentru inspectoratul școlar.
- Obținerea **aprobărilor** din partea unor instituții ce urmează a fi vizitate îngreunează procesul; uneori sunt necesare vizite prealabile/suplimentare ale diriginților la aceste instituții.
- Se apreciază că **timpul limitat** avut la dispoziție pentru pregătirea documentelor și pentru raportare îngreunează procesul.
- Unii profesori au semnalat că li se solicită **colectarea de dovezi** cu privire la realizarea activităților (ex. fotografii, filmări): „*E stresant că trebuie să facem documente pentru orice tip de activitate, că trebuie să facem poze în timpul activității ca „dovadă” că am făcut*” (profesor).

- S-a semnalat **inechitatea între profesorii diriginți și ceilalți profesori**, pentru întocmirea documentelor de după realizarea activităților, pe fondul lipsei responsabilităților de raportare pentru toți profesorii: „*Diriginții sunt copleșiți de activități. Ceilalți profesori șomează*” (profesor).
- Dificultatea de a organiza activitățile din Program pe durata exactă a **orarului școlar**, mai ales acolo unde au fost planificate activități în afara școlii/în alte instituții sau activități planificate în paralel și cu posibilitatea elevilor de alegere, în funcție de interesele lor: „*Se întâmplă ca însumarea timpului petrecut la activități să nu corespundă numărului de ore din orarul curent al elevilor. Elevii și-au realizat greu numărul de ore pe săptămână datorită din cauza suprapunerii de programe pentru care au optat*” (profesor).
- În unele școli nu se acceptă documentele de raportare în **format electronic**: „*Săptămâna verde devine Săptămâna consumului de hârtie*” (profesor).

3.4. Evaluare, rezultate și impact ale Programului „Săptămâna verde”

3.4.1. Modalități de evaluare a implementării Programului la nivelul școlilor

- **Majoritatea directorilor și a profesorilor au realizat evaluări privind implementarea Programului „Săptămâna verde” în școlile și clasele lor, cu prioritate prin discuții cu elevii și cu părinții și prin elaborarea raportului de implementare. 70% dintre elevi declară că au fost implicați în astfel de activități de evaluare.**

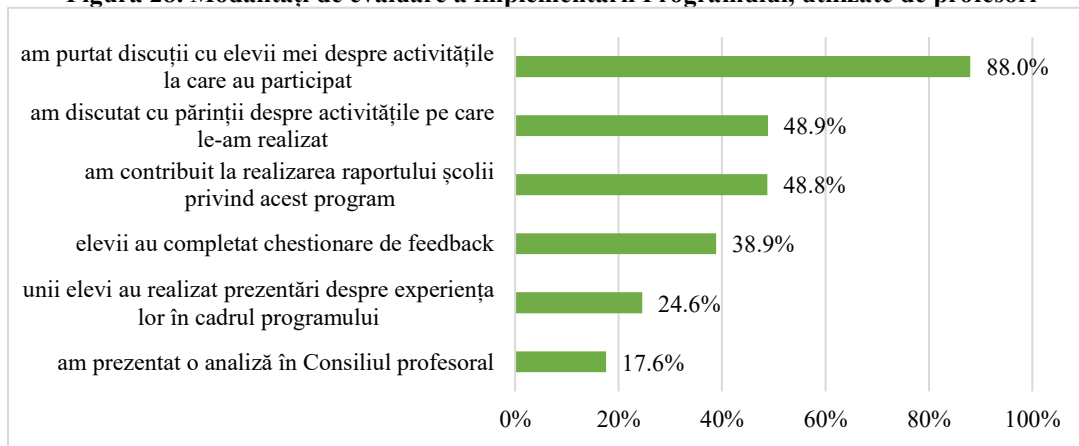
Metodologia Programului „Săptămâna verde” include prevederi specifice referitoare la evaluarea implementării acestuia la nivelul școlii. 85% dintre **directorii** și 82% dintre **profesori** au menționat că au realizat evaluarea Programului „Săptămâna verde” derulat în școlile/clasele lor. Ponderi mai ample dintre directorii și profesorii din învățământul primar și gimnazial au afirmat că au realizat aceste evaluări (88% directori, 85% profesori), comparativ cu cei din licee (81% directori, 77% profesori). Datele arată că ponderea profesorilor care au realizat evaluarea Programului crește odată cu numărul de ani de experiență didactică (84% la nivelul celor cu peste 20 de ani vechime, respectiv 76% la nivelul celor aflați în primii ani de carieră didactică).

La nivelul școlii, aproape 80% dintre **directorii** au menționat următoarele modalități de evaluare: discuții ale profesorilor cu elevii la clasă, despre activitățile la care au participat; analize în Consiliul Profesoral; realizarea de rapoarte anuale, trimise către ISJ.

La nivelul claselor de elevi, **profesorii** au aplicat modalități diverse de evaluare. Cel mai frecvent utilizate (88%) au fost discuțiile cu elevii despre activitățile la care au participat. 40-50% dintre profesori au declarat că au purtat discuții cu părinții, au contribuit la realizarea raportului școlii privind implementarea Programului și au aplicat chestionare de feedback la nivelul elevilor. Cu procente mai reduse au fost menționate prezentări ale elevilor despre experiențele de învățare din cadrul Programului sau analize în Consiliul Profesoral. Datele arată câteva diferențe pe factori de analiză: discuțiile cu părinții au fost utilizate în pondere mai mare de cadrele didactice din

învățământul primar, comparativ cu cei care predau în gimnazii și licee; participarea la elaborarea raportului școlii a fost menționată mai frecvent de profesorii cu mai multă vechime, comparativ cu cei aflați în primii ani de carieră didactică.

Figura 28. Modalități de evaluare a implementării Programului, utilizate de profesori

În acord cu declarațiile directorilor și ale profesorilor, **elevii** au menționat că au analizat activitățile din cadrul Programului la ora de dirigenție, prin discuții libere, chestionare, mesaje scrise etc. (79%), dar și prin discuții cu alți profesori, la diferite discipline de studiu (61%).

3.4.2. Aspecte de impact și rezultate ale învățării

- **Profesorii și elevii formulează aprecieri pozitive cu privire la rezultatele Programului la nivelul învățării. Răspunsurile lor accentuează învățarea unor abilități practice, conștientizarea importanței educației verzi, dar și asumarea unor comportamente de implicare și inițiativă.**

Atât **profesorii**, cât și **elevii** au făcut aprecieri cu privire la măsura în care Programul a determinat impact la nivelul rezultatelor învățării. Pe scala 1-4 (1 = în foarte mică măsură, 4 = în foarte mare măsură), se constată un nivel de apreciere ridicat al rezultatelor Programului la nivelul „competențelor verzi” ale elevilor.

Pentru profesori și pentru elevi, principalele rezultate constau în **cunoștințe și abilități legate de aspecte practice** (reciclarea și reutilizarea diferitelor materiale, aplicarea în viața cotidiană a regulilor de protejare a mediului), dar și în **conștientizarea** importanței protejării mediului.

Cu o medie mai mare în aprecierile elevilor decât ale profesorilor, se remarcă perceperea Programului „Săptămâna verde” ca având **rol complementar și aplicativ, în raport cu curriculumul formal**, prin faptul că activitățile Programului îi sprijină pe elevi să afle, să înțeleagă și să folosească informații referitoare la mediu, altele decât cele abordate la orele de curs și, de asemenea, să pună în practică cunoștințele teoretice acumulate la ore. Această valorizare a Programului atrage atenția asupra nevoii de a orienta curriculumul formal către aspecte practice, inclusiv din perspectiva educației pentru mediu aplicate la viața cotidiană.

Alte rezultate atinse în urma Programului, menționate cu medii ușor mai scăzute, fac referire la **implicarea și inițiativa** în acțiuni și proiecte de mediu, dar și în cunoașterea comportamentelor necesare în cazul unor dezastre naturale.

Tabelul 6. Impactul Programului la nivelul elevilor (medie a aprecierilor pe scala 1-4)

Rezultate	Profesori	Elevi
să învețe cum să recicleze și să reutilizeze diferite materiale	3,16	3,11
să învețe să aplice reguli de protejare a mediului în viața de zi cu zi	3,08	3,20
să devină mai conștienți de importanța protejării mediului	3,04	3,15
să afle, să înțeleagă și să folosească informații referitoare la mediu, altele decât cele predate la orele de curs	3,02	3,27
să participe la acțiuni de protejare a mediului	3,02	3,11
să aplice cunoștințe teoretice învățate la unele discipline, prin explorarea directă a mediului înconjurător	2,92	3,12
să știe ce să facă în cazul unor dezastre naturale	2,79	3,18
să știe cum să inițieze activități și proiecte de protejare a mediului	2,69	3,15

Pe lângă aceste aspecte, profesorii au menționat că activitățile desfășurate în cadrul Programului au oferit oportunități pentru **dezvoltarea de abilități noncognitive** precum: responsabilitatea, munca în echipă, cooperarea și colaborarea cu colegi de clasă, dar și cu elevi din alte clase/școli, comunicarea, încrederea în sine.

- **Aproape 60% dintre profesori au declarat că ceea ce au învățat elevii în „Săptămâna verde” a fost/este valorificat mai apoi la orele de curs, la diferite discipline. Atât profesorii, cât și elevii au formulat multiple exemple în acest sens.**

Valorificarea la orele de curs a experiențelor de învățare din cadrul Programului a fost menționată cu o pondere mai amplă de profesorii care predau la ciclul primar (73%), mai redusă de cei de la gimnaziu (60%) și mult scăzută de cei de la liceu (47%). În funcție de disciplinele pe care le predau, **profesorii** au listat multiple **exemplificări** în acest sens, cu accent pe: aportul de experiență practică pe care îl aduce Programul; sprijinirea cunoașterii mediului natural local; identificarea de noi modalități prin care „teme clasice” din programele școlare pot fi abordate din perspectiva educației pentru mediu.

Tabelul 7. Declarații ale profesorilor privind modalitățile prin care valorifică experiența Programului la nivelul orelor de curs

- Limba și literatura română, limbi străine – exerciții de creație (ex. elaborarea unor scrisori de sensibilizare, descrierea unui peisaj despre natură, povestea unui copac, lecturi tematice); - Matematica, Fizică, Chimie, Biologie – aplicații practice, corelate cu programa școlară sau complementare acesteia (ex. numere și forme geometrice plane sau în spațiu identificate în natură, activități de ecologizare și de reciclare, realizarea unor calcule privind concentrația poluanților; includerea unor teme cu privire la ecosistem, reacții chimice, experimente fizice; amenajarea „colțului verde” cu specii adaptate condițiilor de mediu din zonă, înțelegerea impactului negativ asupra biodiversității, activități de reciclare, activități de protejare a viețuitoarelor din pădurile locale, realizarea de proiecte și portofolii practice); - Geografie – aprofundări ale temelor de protecția mediului (ex. climă, biodiversitate, energie verde, schimbări climatice, fenomene de risc, folosirea resurselor de apă și cele de energie neconvenționale); aspecte complementare de cunoaștere a mediului local (ex. tipologii de relief, specii de plante și animale din orizontul local apropiat);

- **Istorie** – abordări ale elementelor de istorie trecută și recentă cu relevanță pentru dezvoltarea durabilă, prin conținuturi și strategii variate (ex. concretizarea erelor prin studierea artefactelor arheologice; cunoașterea efectelor dezvoltării tehnologice din ultimul secol, societatea informațională și aspecte referitoare la dezvoltarea durabilă, dezbateri privind avantajele industrializării față de efectele negative asupra mediului, analiza unor documente sau imagini istorice care ilustrează transformarea mediului în timp);
- **Educație artistică** – exerciții de creație tematică (ex. desene, concursuri muzicale, ateliere de specialitate artistică prin aplicarea metodelor de reciclare, crearea unor proiecte artistice mai sustenabile, propunerea de noi teme precum „Verde în natură”);
- **Educație socială** – abordări practice ale temelor care vizează mediul (ex. exerciții de argumentare, dezbateri);
- **Religie** – discuții tematice (ex. despre rolul în viața comunității, despre nevoia de respectare și protejare a creației lui Dumnezeu);
- **Educație tehnologică** – aplicații practice (ex. elaborarea unor produse, realizarea unor proiecte despre/cu resurse naturale);
- **Educație fizică** – aprofundări ale temelor de educație pentru sănătate și mediu curat;
- **Consiliere și dezvoltare personală** – aprofundarea unor teme (ex. importanța responsabilității sociale, pregătirea pentru implicarea în viața comunității, spiritul de inițiativă).

Complementar răspunsurilor profesorilor, **elevii** au oferit foarte multe **exemple** privind modul în care pot utiliza/utilizează ceea ce au învățat în cadrul Programului „Săptămâna verde” în viața lor cotidiană. Răspunsurile elevilor demonstrează efecte variate, de la o mai bună înțelegere și conștientizare a importanței protejării mediului la dobândirea de tehnici și rutine de viață sănătoasă (reciclarea și gestionarea deșeurilor, protejarea mediului și curățenia spațiilor publice, plantarea și îngrijirea plantelor, conservarea resurselor naturale, combaterea risipei alimentare, combaterea poluării, participarea la proiecte și voluntariat ecologic).

Tabelul 8. Declarații ale elevilor privind modalitățile prin care profesorii valorifică experiența Programului la nivelul orelor de curs

- Practici de reciclare și gestionare a deșeurilor:**
- înțelegerea nevoii de reciclare și gestionare a deșeurilor, utilizarea responsabilă a resurselor: „*Am învățat să fiu responsabil, fără a risipi*”; „*Am învățat cât de important este să colectăm deșeurile, să reciclăm, ceea ce trebuie să facem în fiecare zi*”);
 - sortarea deșeurilor acasă: „*Acum selectez gunoiul de acasă într-un mod responsabil*”; „*Am învățat despre importanța reciclării și am început să sortez gunoiul acasă: plastic, hârtie și sticlă. Astfel, contribui la reducerea poluării și la protejarea mediului*”;
 - reciclarea selectivă în locuri publice: „*Sunt atent să iau gunoaiile de pe jos și să le arunc în pubelele de gunoi sau în locurile special amenajate pentru aruncarea deșeurilor*”, „*Am găsit pe jos o sticlă utilizată și am pus-o într-un gunoi apropiat, din amintirea activităților școlare*”;
 - reutilizarea creativă: „*Reciclatul este o metodă bună de a face obiecte inedite și folositoare*”, „*Când nu avem materiale de creație, în loc să cumpărăm de plastic din magazin, mai bine luăm frunze și conuri sau alte lucruri din natură care nu au plastic*”; „*Am învățat cum pot să folosesc anumite materiale reciclabile în obiecte, am reușit să confecționăm obiecte decorative*”);
 - asumarea practicilor de reciclare ca normă socială, punând accent pe responsabilitatea colectivă și pe influențarea pozitivă a celor din jur: „*Am învățat despre reciclare și despre importanța păstrării mediului înconjurător cât mai curat. Lucrul acesta m-a determinat să îi învăț și pe părinții mei și să reciclăm împreună, acasă*”; „*Atrag atenția persoanelor care aruncă gunoaie în mediu*”; „*Să aruncăm deșeurile în coșul de gunoi pentru a da un exemplu și pentru ceilalți copii*”.
- Comportamente responsabile față de natură:**
- gesturi personale, activități organizate de ecologizare etc.: „*Am învățat să avem grijă de mediu și să păstrăm curățenia în locuri publice*”; „*Depinde de mine. Pot alege să folosesc ambalaje biodegradabile sau produse de curățenie eco-friendly, care nu conțin substanțe chimice dăunătoare. Astfel, aplic cunoștințele despre inovațiile chimice care contribuie la protejarea mediului*”; „*După ce am participat ca voluntar în Săptămâna verde la strângerea gunoaielor din oraș, am fost mult mai atentă la aruncarea gunoiului*”; „*De când am participat la Săptămâna verde, lunar ajut să reciclez sticlele de la firma părinților mei*”.

Înțelegerea rolului mediului natural, tehnici de îngrijire a plantelor și biodiversitatea locală:

- sensibilizare cu privire la mediul natural: „Am mai multe cunoștințe legate de arbori și îngrijirea lor datorită proiectului școlar de plantare de copaci”; „M-a motivat să am grijă mai mult de plantele din jurul meu”; „Acum știu că nu voi rupe flori din zona protejată, deoarece pot fi pe cale de dispariție”;
- dobândirea de tehnici de plantare a diferitelor semințe și arbori în grădinile familiei, de îngrijire a florilor: „Am învățat cum să plantez folosind semințe, cum să îngrijesc merii”; „Am învățat să-mi fac propriul terrarium”.

Practici de conservare a resurselor naturale:

- atenție la resursele de apă și energie, sensibilizare cu privire la efectele negative ale risipei: „Când te speli pe dinți să oprești apa până când te clătești pentru a economisi apă”; „De exemplu, pot economisi apă, când spăl vasele. Oprind robinetul când nu am nevoie de apă. Aceste gesturi mici reduc consumul de energie și, astfel, impactul asupra mediului”; „Pot aplica ce am învățat în Săptămâna verde sortând corect deșeurile acasă și economisind energie prin oprirea luminilor și aparatelor nefolosite”; „În viața de zi cu zi putem aplica aceste învățături pentru a economisi bani”.

Combaterea risipei alimentare:

- informații despre valoarea hranei, obiceiuri durabile, tehnici de reducere a deșeurilor alimentare, atenție la consumul propriu și impactul pe care îl au deciziile lor asupra mediului: „Un exemplu în care pot aplica ce am învățat în programul „Săptămâna verde” este reducerea risipei alimentare. De exemplu, atunci când mergi la cumpărături, poți planifica din timp ce alimente îți sunt necesare și să eviți cumpărăturile impulsive. De asemenea, acasă poți învăța să folosești resturile alimentare în rețete noi sau să depozitezi mâncarea corect pentru a rezista mai mult timp”; „În săptămâna verde am învățat cât de important este să reducem risipa alimentară, iar acum sunt atentă și încerc să aplic asta. De exemplu, folosesc pâinea mai veche pentru a face crutoane”; „Am învățat cum să prepar mâncare cât mănânc în acea zi, maxim și a doua zi, pentru a nu ajunge să arunc”.

Combaterea poluării:

- atenție la indicatorii de poluare, adoptarea de măsuri practice pentru protejarea naturii și menținerea unui mediu curat: „Să nu aruncăm ambalaje pe jos, pentru că asta duce la poluarea planetei și a aerului, ne afectează cât pe noi dar și animalele”; „De atunci am înțeles să intensific reciclarea de acasă”; „Am învățat că poluarea nu face bine și nu am mai aruncat gunoarie pe jos”; „Un exemplu din viața de zi cu zi ar fi folosirea transportului public sau bicicleta în locul mașinii pentru a reduce poluarea”; „Poluarea naturii, am învățat că o pot preveni foarte ușor și poate aduce beneficii atât mie, cât și celorlalți. Trebuie doar să vrei și să ai un anumit nivel de maturitate, pe care însă nu mulți dintre adolescenți o au”.

Participarea la proiecte și voluntariat ecologic:

- implicarea în proiecte și activități de voluntariat practice, precum ecologizarea spațiilor publice, plantarea copacilor sau reciclarea creativă, cu accent pe comunicare și colaborare în grup, satisfacția personală privind rolul activ pe care fiecare îl poate avea în domeniul protejării mediului.

De asemenea, elevii au formulat și o serie de **propuneri pentru noi activități și tematici** în cadrul Programului:

- realizarea de activități de ecologizare (ex. strângerea și sortarea gunoaielor) în comunitate, la care să participe și alți membri ai comunității;
- realizarea de activități aplicate dedicate reciclării deșeurilor acasă și/sau la școală;
- organizarea de concursuri cu tematică aferentă naturii, în formate inovative (desene, eseuri, „Cine știe câștigă”, „Ce spun elevii... la întrebări despre natură”, puzzle-uri, concursuri tip Trivia despre mediu);
- activități de tip „vânătoare de comori” cu teme ecologice;
- dezbateri între elevi despre bolile formate din cauza poluării și prevenirea acestora;
- organizarea de evenimente ale școlii/comunității (ex. „Ziua fără plastic” în care elevii să vină la școală fără produse din plastic; „Ziua transportului ecologic” cu biciclete, trotinete, mers pe jos);
- workshopuri, sesiuni demonstrative despre risipa alimentară și hrana sănătoasă, despre consumul responsabil al resurselor (hrană, alimente) susținute de specialiști în protecția mediului;

- campanii de informare cu privire la consumul responsabil de resurse, realizate de elevi, concursuri de afișe și postarea lor în comunitate;
 - un jurnal al "Săptămânii Verzi" pe care elevii să îl completeze în fiecare an cu schițe, notițe, noutăți învățate sau curiozități, idei și feedback pe teme de mediu ;
 - proiecte în comunitate, activități de voluntariat, donații, proiecții pentru viitor (ex. efectul industriei asupra mediului, modul în care unele modalități de obținere a energiei verzi pot polua, declinul în rândul vieții acvatice determinat de poluare, topirea ghețarilor, despre fabricarea mașinilor electrice și efectele asupra mediului).
- Unele dintre școli au și alte preocupări organizaționale în domeniul educației pentru mediu, de la proiecte, la campanii tematice, activități extrașcolare, activități de voluntariat în comunitățile locale, proiectarea de opționale tematice la nivelul școlii. Astfel de experiențe sunt mai frecvent menționate de cadrele didactice din învățământul primar, de cele cu mai mulți ani de experiență, respectiv de cele care predau în școli mari.

Pentru a contextualiza activitățile organizate în cadrul Programului „Săptămâna verde” la alte demersuri ale școlilor, profesorii au fost solicitați să prezinte ce alte activități au realizat în ultimii trei ani în domeniul educației pentru mediu. 46% dintre profesori au declarat că au realizat astfel de activități cu elevii lor. Ponderile sunt mai mari: la nivelul școlilor cu personalitate juridică, comparativ cu școlile structură arondate; la nivelul cadrelor didactice din primar, comparativ cu cele care predau la ciclurile gimnazial și liceal; la nivelul celor cu experiență didactică mai mare, față de cei aflați la început de carieră didactică. Exemplele de activități sunt variate:

- proiecte dezvoltate în cadrul unor programe la nivel internațional (ex. proiecte Erasmus, eTwinning) sau la nivel național (derulate în parteneriat cu ONG-uri, agenții publice, angajatori etc.); exemple: „Școli prietenoase cu natura”; „Eco 10”; „Să învățăm să trăim frumos pe Pământ”; „Școala experimentelor”; „Edu.Door – educație outdoor”; „Pădurea – Izvor de sănătate”; „S.O.S. Natura”; „Journey to Nature with Waste”; „Prietenii pădurii”; „Școala Ecoterrienilor”; „Reciclează! Fii ECO!”; „EcoProvocarea”; „EcoClub”; „Către o educație verde”; Ziua de curățenie națională, „Let’s do it, Romania!”; „Go Green!”; „Biodiversitate”; „Harta reciclării”; „Micul ecologist”; „Din grijă pentru planeta mea”; „Planeta albastră contează pe tine”; „Grădina mea – Grădina Lidl”; Programul Național „ECO școală”; „Micii ecologiști” etc.;
- campanii centrate pe teme specifice: Ziua mondială a spațiului, a pământului, a apei, a meteorologiei etc.; Săptămâna educației globale; Ziua curățeniei globale; Ziua internațională de conștientizare asupra risipei alimentare; Ziua mondială a albinelor; Ziua internațională a Mării Negre; Ziua internațională a muntelui etc.;
- activități extrașcolare: tabere școlare, ateliere de creație, concursuri pe teme de ecologie (ex. „Plantăm Speranța: un om, o lume!”; „Natura sub lupă”; „Spectacolul lumii vii”; „Copiii, prietenii naturii”; „Ecoatitudine pentru un viitor verde” etc.);
- acțiuni de voluntariat la nivelul comunităților locale (ex. acțiuni de igienizare, curățenie a spațiilor publice, colectarea bateriilor uzate, reciclarea PET-urilor; plantarea puietilor de brad/amenajarea grădinii școlii etc.);
- proiectarea și realizarea unor opționale la nivelul școlii, pe teme de educație pentru mediu (ex., „Creează-ți mediul!”; „Gestionarea situațiilor de risc”; „Natura, prietena mea”).

3.5. Propuneri ale actorilor școlari privind Programul „Săptămâna verde”

- **Peste jumătate dintre directori și dintre profesori consideră că ar fi utilă existența unor modele unice de planificare a activităților din cadrul Programului. Nevoia acestui sprijin este resimțită în special de cei cu mai puțini ani de experiență managerială/didactică, de cei care predau în școlile arundate, mici.**

Pentru a analiza în ce măsură școlile resimt nevoia de sprijin pentru a realiza proiectarea activităților din Programul „Săptămâna verde”, directorii și profesorii au fost chestionați cu privire la utilitatea unor instrumente unice de planificare.

- 55% dintre **directori** consideră că, pentru planificarea orarului, ar fi de folos un model/format unic de planificare a activităților, la nivel național. Ponderea este mai amplă în rândul directorilor cu mai puțini ani de experiență managerială (65%), comparativ cu cei care au peste 5 ani vechime în funcție (51%).
 - Aceeași opinie o împărtășesc și 57% dintre **profesori**. Nevoia unui astfel de instrument este mai frecvent menționată de profesorii din școlile mici/structuri arundate, de cei din școlile rurale, respectiv de cei aflați în primii 2-3 ani de carieră didactică.
- **Directorii și profesorii au formulat variate propuneri referitoare la: completarea metodologiei Programului, flexibilizarea organizării, asigurarea resurselor necesare implementării acestuia, modalitățile de evaluare și raportare finală, nevoile de sprijin și de formare.**

Propuneri privind metodologia Programului „Săptămâna verde”:

- elaborarea **unei forme prietenoase** a metodologiei, ca broșură structurată, accesibilă și pentru elevi și părinți, pentru ca aceștia să înțeleagă scopurile și rolul educațional al Programului;
- includerea unui set de prevederi referitoare la **obligățiile elevilor în cadrul Programului**, pentru ca acesta să fie înțeles de ei și de părinții lor că este un program obligatoriu;
- completarea metodologiei cu o serie de anexe, care să ofere **modele unitare/documente standardizate** pentru realizarea documentelor de planificare, raportare;
- detalierea unor secțiuni din metodologie, cu **elemente mai prescriptive** pentru școli, privind organizarea activităților;
- definirea în metodologie a unor seturi de **obiective specifice** pe fiecare nivel de învățământ;
- includerea în metodologie a unor **exemple de activități** mai variate ce pot fi organizate în cadrul Programului, care să susțină ideea că activitățile din cadrul Programului nu devin lecții clasice pe teme de mediu (ex. învățarea bazată pe proiect, experimentele, educația outdoor etc);
- clarificări privind modul de **cuantificare a duratei activităților** care se desfășoară în afara școlii (excursii, vizite) și a **timpului pentru activitatea profesorilor** care planifică, organizează, monitorizează și evaluează Programul.

Propuneri privind organizarea Programului „Săptămâna verde” și resursele necesare:

- includerea în **ROFUIP** și documente legislative a prevederii explicite ca la proiectarea, organizarea și derularea activităților Programului **să participe toate cadrele didactice** ale unei școli, nu numai învățătorii și diriginții;
- promovarea unor **activități tematice unitare** la nivel național, pentru fiecare an școlar (ex. 1-3 teme prioritare/an școlar), pentru a da coerență abordărilor;
- promovarea unor **campanii de conștientizare** a scopului programului și a importanței educației pentru mediu, care să îi vizeze pe elevi, părinți, dar și pe profesori;
- elaborarea unui **ghid metodologic** detaliat aferent metodologiei, care să ofere sprijin profesorilor pentru organizare, idei de activități inovatoare și resurse educaționale adaptate diferitelor niveluri de învățământ;
- crearea unei baze cu **exemple de bune practici/modele** la nivel național, din care profesorii să poată alege, pentru a beneficia de activități relevante și de calitate, pilotate/testate anterior;
- elaborarea de baze de date online/**liste de instituții și organizații** din fiecare județ care pot oferi sprijin real pe tematici de mediu;
- promovarea unui **program de parteneriate educaționale** cu instituțiile publice cu activitate în domeniu, pentru a sprijini școlile în colaborarea cu aceste organizații;
- diseminarea mai largă la nivelul școlilor a **platformelor și Resurselor Educaționale Deschise** care pot fi valorificate în cadrul Programului;
- prevederea unor **modalități complementare care pot înlocui Programul**; de exemplu, posibilitatea ca unitățile de învățământ să opteze fie pentru „Săptămâna verde”, fie pentru un curs opțional la fiecare clasă pe problematici de mediu; această măsură ar putea să fie potrivită acelor școli care nu au resursele (materiale, financiare, umane, de context) necesare pentru organizarea Programului la standarde de calitate;
- **comasarea** Programelor „Școala altfel” cu „Săptămâna verde”, cu program unic care să includă 2-3 zile centrate pe educația pentru mediu;
- **renunțarea la obligativitatea** Programului la nivelul fiecărei școli; să poată fi ales numai de acele școli care au resursele necesare și contextele favorabile;
- posibilitatea de **organizare flexibilă** a celor 5 zile dedicate Programului, pentru a evita situațiile de supraîncărcare a școlilor și a partenerilor care pot sprijini derularea de activități în cadrul Programului; posibile modalități de organizare propuse de directori și profesori:
 - o organizare compactă cu durata de 5 zile, dar cu posibilitatea de planificare calendaristică la nivelul școlii sau al clasei;
 - o 1 zi/modul („Ziua verde”), după posibilitățile și nevoile fiecărei școli / al fiecărei clase dintr-o școală, pe baza unei planificări stabilite în Consiliul Profesoral; ziua să fie integrată la mijlocul modulului, nu în perioadele premergătoare vacanțelor școlare;
 - o posibilitatea ca cele 5 zile să fie distribuite pe parcursul unui an școlar, în funcție de oportunitățile oferite de zona în care se află unitatea școlară;
 - o organizarea Programului la finalul anului școlar.
- includerea Programului în **„strategia verde” a unității de învățământ**, prin: corelarea cu alte activități tematice ale școlii, crearea unor proiecte de lungă durată care să continue după „Săptămâna verde” și care să valorifice experiența acumulată de elevi pe parcursul acesteia;
- propunerea unor **proiecte interdisciplinare** de anvergură, care să antreneze mai multe școli la nivel județean/național;

- alocarea de **resurse financiare** pentru o varietate de activități care se pot organiza în cadrul Programului (o listă mai amplă decât cea prevăzută în metodologia actuală), mai consistente și acordate la timp pentru a putea derula activitățile planificate;
- posibilitatea de **accesare** a resurselor financiare oricând pe perioada anului școlar sau posibilitatea decontării după desfășurarea activităților;
- fonduri în bugetul fiecărei școli pentru organizarea Programului;
- **calcularea diferențiată** a sumelor alocate pentru Program, cu accent pe fondurile necesare pentru activitățile outdoor planificate de școli, mai ales pentru școlile din mediul rural și urban mic, pentru care accesul la spații externe (ex. rezervații, parcuri fotovoltaice, laboratoare din universități, muzee etc.) presupune cheltuieli cu transportul, bilete de intrare, uneori cazare și masă;
- **facilitarea financiară** a accesului la diferite obiective pe perioada Programului (ex. bilete cu preț redus, intrări gratuite etc.), atât pentru elevi, cât și pentru profesorii însoțitori;
- promovarea nevoii de **implicare financiară a autorităților locale** pentru a susține implementarea Programului în școlile din comunitate.

Propuneri privind modalitățile de evaluare a Programului „Săptămâna verde” și de raportare finală:

- reducerea raportărilor birocratice în evaluarea și raportarea Programului, prin **eliminarea raportărilor succesive** către multe instituții (ISJ, minister etc.); „*Să nu scriem mai mult decât facem*” (profesor);
- utilizarea la nivel național a **evaluărilor în format online**, prin chestionare/machete standardizate, chestionare de feedback pentru elevi și părinți, raportări online (care să fie oferite ca anexă la metodologia programului);
- **diversificarea modurilor și indicatorilor** de evaluare (ex. concurs între elevi/clase; continuitatea proiectelor începute de școli în timpul Programului etc.), astfel încât evaluarea să nu fie doar formală, birocratică;
- stabilirea unor **indicatori de performanță** clari și măsurabili, prin formulare de evaluare pentru profesori și elevi (ex. procentul de realizare a activităților planificate; efectul acțiunilor întreprinse/nivelul competențelor formate sau dezvoltate în cadrul activităților; număr de proiecte tematice ale școlii; analiza cost-beneficiu etc.);
- inițierea unor **modalități de premiere/recunoaștere** a profesorilor și claselor cu rezultate remarcabile în cadrul Programului, inclusiv prin includerea acestor aspecte în fișa de autoevaluare pentru obținerea gradației de merit sau a altor evaluări ale profesorilor și/sau ale școlii;
- publicarea unui **raport anual național** cu cele mai bune practici.

Propuneri privind dezvoltarea competențelor profesorilor pentru organizarea Programului „Săptămâna verde”:

- organizarea unor modalități variate de **schimb de experiență și bune practici** între școli/profesorii (ex. mese rotunde, ateliere, webinare etc.);
- dezvoltarea unei oferte de **cursuri de educație nonformală** adresate profesorilor, pe tema educației pentru mediu, cu accent pe: aspecte aplicative, utilizarea unor metode inovative și participative, abordarea interdisciplinară și creativă a temelor de mediu; acestea ar putea fi susținute de diferiți specialiști din educație în colaborare cu cei care lucrează în domeniul protecției mediului.

Concluzii

Nivel de competențe ale profesorilor, nevoi de formare pentru implementarea Programului „Săptămâna verde”

- Profesorii au evaluat nivelul lor de pregătire, la debutul implementării Programului, cu un scor mediu de 2,87 pe scala 1-4.
- Profesorii evaluează pozitiv nivelul lor de competențe actual pentru organizarea activităților de educație nonformală (scorul mediu de 7,9 pe scala 1-10), fără diferențe semnificative între mediul rural și urban, dar cu o încredere mai mare în rândul cadrelor didactice din învățământul primar și al celor cu experiență didactică mai mare.
- Mai puțin de 1 din 10 profesori au declarat că au participat la activități de formare pe tema Programului „Săptămâna verde”. Furnizorii de formare au fost variați (asociații/ONG-uri, proiecte internaționale, furnizori publici și privați, chiar și unele școli).
- Ponderi semnificative de profesori menționează că au nevoie de formare în viitor, cu prioritate pentru: gestionarea resurselor necesare, motivarea elevilor pentru participare și proiectarea activităților educaționale.

Aprecieri privind relevanța Programului „Săptămâna verde” și beneficiile acestuia

- Programul este considerat relevant de către directori, profesori și elevi, atât pentru școală (scorul mediu de 8,43 pe scala 1-10), pentru disciplinele de studiu predate (7,04), cât și pentru dezvoltarea competențelor elevilor în domeniul protejării mediului (8,46).
- Peste trei sferturi dintre directori și dintre profesori consideră că activitățile realizate în Programul „Săptămâna verde” au fost în acord cu nevoile, propunerile și interesele elevilor.
- Aproape toți directorii și 80% dintre profesori sunt de părere că Programul aduce beneficii reale în plan educațional: promovează conștientizarea privind problemele de mediu și respectul pentru mediu, diversifică modurile în care învață elevii, pune accent pe experiențe practice și conectarea cu natura, permite organizarea activităților de învățare în forme inovative, complementare curriculumului școlar; dezvoltă colaborarea școlii cu parteneri externi, pentru planificarea de activități educaționale nonformale pe teme de mediu.

Aprecieri privind metodologia Programului

- În majoritatea școlilor funcționează echipe de coordonare a Programului „Săptămâna verde”, în acord cu prevederile metodologiei.
- Peste trei sferturi dintre directori și aproximativ 70% dintre profesori consideră că metodologia include prevederi clare și suficiente, care dau libertate școlilor în organizarea de activități inovatoare.
- În același timp, aceștia au menționat că implementarea Programului determină aspecte birocratice legate de planificare, implementare, raportare (aproape trei sferturi dintre directori și 79% dintre profesori) și reduce timpul dedicat predării și învățării la clasă (60% dintre directori și 66% dintre profesori).
- Profesorii aflați în primii ani de carieră sunt mai apreciativi cu privire la metodologia Programului, iar cei cu peste 20 de ani vechime sunt mai critici.

Modalități de informare cu privire la Program

- Directorii menționează că au utilizat modalități de informare a tuturor actorilor școlari cu privire la Program, atât prin intermediul Consiliului de administrație și al Consiliului Profesorat, cât și prin discuții cu elevii și ședințe cu părinții. Postarea de informații în mediul online a fost menționată de numai jumătate dintre directori.
- Pe lângă participarea la ședințe, profesorii au declarat că s-au informat cu privire la Program prin studiul individual al metodologiei și prin căutarea de informații în mediul online (45-60%).
- Pentru elevi, principala sursă de informare cu privire la Programul „Săptămâna verde” o reprezintă diriginții (93%), dar și profesorii care predau anumite discipline ce abordează teme direct relevante pentru Program precum Biologie, Geografie, Educație socială (52%).

Modalități de colectare a propunerilor pentru Program

- Pentru a colecta propuneri și pentru a realiza orarul Programului, directorii au apelat cel mai frecvent (73-94%) la consultări cu Consiliul Profesorat, discuții cu elevii și cu părinții/asociațiile părinților. Consultările cu părinții sunt mai des menționate de școlile gimnaziale față de licee, iar implicarea elevilor din consiliile școlare este mai amplă în licee față de școlile gimnaziale, aceste mecanisme de reprezentare a elevilor funcționând cu prioritate în învățământul liceal.
- Profesorii au semnalat că au colectat propuneri pentru orarul Programului „Săptămâna verde” la clasa lor în special prin discuții cu elevii și cu părinții lor (55-70%). De asemenea, discuțiile cu alți profesori din școală constituie o modalitate importantă de a colecta propuneri și idei pentru Program (43-58%), acestea permițând o abordare unitară și coerentă la nivelul școlii.
- Peste trei sferturi dintre elevi au declarat că au fost consultați pentru colectarea de propuneri de activități în cadrul Programului „Săptămâna verde”, prin discuții sau completare de chestionare, în pondere mai mare în cazul ciclului gimnazial, comparativ cu cel liceal.

Calendar, orar, modalități de organizare a claselor

- Calendarul Programului „Săptămâna verde” este asociat, de regulă, cu perioade din an mai propice pentru desfășurarea de activități pe teme de mediu (toamna, primăvara), respectiv la final de modul. Aproape 85% dintre școli au organizat Programul la finalul celui de-al IV-lea modul. Opțiunea majoritară pentru anumite perioade duce la supraaglomerarea spațiilor și suprasolicitarea organizațiilor cu activitate în domeniul mediului.
- În școlile cu număr redus de elevi (școli rurale, școli arondate), orarul Programului a fost elaborat la nivelul școlii, elevii putând opta pentru diferite activități. Organizarea orarului la nivel de clasă a fost mai frecvent utilizată de unități cu număr mare de elevi (licee, școli gimnaziale din mediul urban), precum și de profesorii cu peste 20 de ani vechime.
- Peste jumătate dintre elevi au declarat că activitățile Programului au acoperit mai puține ore, față de orarul lor obișnuit. Majoritatea profesorilor au declarat că Programul a acoperit timpul corespunzător orarului școlar, iar în unele situații chiar l-a depășit, datorită implicării lor în pregătirea activităților și în raportarea corespunzătoare. Elevii din mediul urban și cei din învățământul liceal apreciază că activitățile Programului au acoperit o durată mai redusă față de orarul din restul anului școlar.
- Trei sferturi dintre profesori au declarat că au organizat activitățile cu elevii din clasele coordonate de ei împreună cu alte clase din școală. Numai 5% dintre profesori au declarat că au organizat activități cu clasele lor și cu clase din alte școli. Pentru învățământul primar, a fost prioritară organizarea activităților la nivel de clasă.

Contexte de desfășurare a activităților

- Activitățile derulate în cadrul Programului au loc, cel mai frecvent, în școală (mai ales în cadrul unităților din mediul rural și a celor gimnaziale) și în comunitatea în care aceasta este amplasată (mai ales în cadrul celor din mediul urban și a celor liceale). Frecvența organizării în alte localități este mai redusă și se înregistrează mai ales în rândul unităților din mediul urban și/sau al liceelor.
- Aproape 70% dintre profesori și 80% dintre elevi au declarat că cele mai frecvent utilizate spații pentru derularea activităților din cadrul Programului au fost sala de clasă și curtea/grădina școlii. Alte contexte de organizare menționate în ponderi ample au fost: parcurile naționale și naturale, pădurile, muzeele și terenurile de sport.
- Spații mai atractive, care au un potențial mai mare de atingere a unor tematici asociate Programului (ex. parcuri naționale și naturale, muzee) sunt menționate îndeosebi de profesori din unități urbane și de către cei care predau la nivel liceal. Spațiile aferente școlii (sală de clasă, curte/grădină, teren de sport, bibliotecă) sunt menționate cel mai frecvent de către profesorii din unități rurale și de către cei care predau la nivel primar sau gimnazial.

Teme și activități realizate în cadrul Programului

- Profesorii și elevii au menționat că temele abordate cel mai frecvent în Programul „Săptămâna verde” au vizat poluarea și folosirea responsabilă a resurselor naturale. Teme precum catastrofele naturale, consumul și producția durabile/sustenabile, justiția socială au fost abordate în ponderi reduse.
- Atât profesorii, cât și elevii au menționat o gamă variată de activități organizate în cadrul Programului „Săptămâna verde”. Cel mai frecvent au fost menționate vizionarea de documentare (75%), lecțiile în natură (70%), dezbaterile (60%) și excursiile (45%). Activități în formate mai inovative au fost utilizate cu frecvență redusă (voluntariat, jocuri de rol, experimente, proiecte în folosul comunității etc.).

Resurse utilizate în Program

- Pentru realizarea activităților din Programul „Săptămâna verde”, cel mai frecvent au fost utilizate noile tehnologii și materiale din natură (70-80%). Ponderi semnificative de profesori au utilizat Resurse Educaționale Deschise (platforma Programului, manuale digitale, alte resurse audio-video etc.). Resursele materiale „tradiționale” care reproduc elemente din natură (planșe, mulaje, hărți) sau care constituie resurse documentare (cărți, reviste, ghiduri) au fost utilizate în ponderi mai reduse de profesori. Cel mai puțin accesată a fost aparatura de laborator (1 din 10 profesori).
- Activitățile Programului au fost susținute, în general, de toți sau de majoritatea profesorilor din școală, aspect susținut de toate cele trei categorii de actori participanți la cercetare (directori, profesori, elevi).
- Jumătate dintre profesori menționează că părinții sunt resurse umane active în cadrul activităților Programului. Sprijinul acestora este mai evident în școlile rurale mici, respectiv în învățământul primar.

Participarea elevilor la activitățile Programului

- Profesorii au declarat că au realizat monitorizarea participării elevilor la Programul „Săptămâna verde”, în acord cu prevederile metodologiei.
- 80% dintre elevi au menționat că au participat la toate activitățile Programului. Rata de participare a fost semnificativ statistic mai mare la elevii din școlile rurale și la cei de gimnaziu.
- Motivele absenteismului de la activitățile Programului au fost variate, cel mai des fiind invocate probleme personale, de sănătate, dezinteresul pentru activitățile propuse în cadrul Programului, opțiunea elevilor de a se implica în alte activități (precum pregătirea pentru evaluările și examenele naționale), dar și dificultăți legate de corelarea orarului cu posibilitățile de transport (mai ales în cazul elevilor navetiști).

Parteneriate și sprijin primit în implementare

- 85% dintre directori afirmă că au realizat parteneriate pentru derularea activităților din cadrul Programului, cu prioritate cei din unități urbane și liceale. Cel mai frecvent menționate au fost parteneriatele cu instituții publice cu roluri în protejarea mediului, cu ONG-uri și cu alte școli, ponderile corespunzătoare fiind semnificativ mai mari la nivelul unităților școlare din mediul urban.
- În cadrul Programului, școlile au primit sprijin pentru: planificarea, organizarea și derularea activităților, asigurarea de resurse materiale/spații, suport financiar, promovare/diseminare. Toate aceste categorii de sprijin au fost menționate în pondere mai amplă de școlile din mediul urban. Pentru școlile din rural, sunt menționate mai ales sprijinul ISJ-urilor pentru planificare, respectiv sprijinul părinților și al autorităților locale pentru organizare/derulare și asigurare de resurse materiale.

Dificultăți și provocări în implementarea Programului

- Dificultățile legate de participarea elevilor au vizat: lipsa de interes, refuzul implicării în anumite activități; practica motivării absențelor prin documente medicale care nu se asociază cu reale probleme de sănătate; lipsa resurselor materiale și financiare necesare activităților ce au implicat costuri; dificultățile legate de transport; prioritizarea altor activități.
- Dificultățile legate de organizarea activităților au pus accent pe: condiționarea unor activități de starea vremii; provocări legate de asigurarea resurselor umane necesare; aglomerația în unele locuri de desfășurare a activităților din afara școlii; provocări legate de organizarea transportului; oportunități limitate pentru desfășurarea de activități inovative în comunitățile mici/rurale; lipsa unor ghiduri cu bune practici.
- Dificultăți legate de resursele necesare realizării activităților: lipsa resurselor financiare asigurate de școală/Ministerul Educației; insuficiența sau lipsa resurselor educative și materiale.
- Au fost menționate dificultăți legate de colaborarea între actorii școlari și cu mediul extern școlii: provocări legate de colaborarea profesorilor cu echipele de conducere ale școlilor; implicarea neunitară a profesorilor în planificare și organizare; dificultăți de colaborare cu părinții; lipsa unor oportunități de parteneriate; lipsa suportului din partea autorităților locale.
- O parte dintre profesori au evidențiat dificultăți de natură birocratică: proces de planificare, realizare și raportare complex, greoi; proceduri stufoase pentru deplasarea elevilor în afara școlii; realizarea raportărilor după finalizarea activităților; solicitările de colectare de dovezi cu privire la realizarea activităților; dificultatea de a organiza activitățile din Program pe durata exactă a orarului școlar.

Modalități de evaluare a implementării Programului la nivelul școlilor

- Majoritatea directorilor și a profesorilor a realizat evaluări privind implementarea Programului „Săptămâna verde” în școlile și clasele lor, cu prioritate prin discuții cu elevii și cu părinții și prin elaborarea raportului final de implementare.
- Elevii declară că au fost implicați în astfel de activități de evaluare, prin discuții libere, chestionare, mesaje scrise, valorificarea la diferite discipline de studiu a cunoștințelor acumulate în Program.

Aspecte de impact și rezultate ale învățării

- Profesorii și elevii formulează aprecieri pozitive cu privire la rezultatele Programului la nivelul învățării. Răspunsurile lor accentuează învățarea unor abilități practice, conștientizarea importanței educației verzi, învățarea de cunoștințe complementare curriculumului formal, exersarea implicării și inițiativei în acțiuni și proiecte de mediu, dar și dezvoltarea unor abilități noncognitive.
- Aproape 60% dintre profesori au declarat că ceea ce au învățat elevii în „Săptămâna verde” a fost/este valorificat mai apoi la orele de curs, la diferite discipline de studii. Atât profesorii, cât și elevii au formulat multiple exemple în acest sens.
- Pentru unele școli, activitățile din cadrul Programului se înscriu în direcția unei preocupări constante în domeniul educației pentru mediu (proiecte, campanii tematice, activități extrașcolare, activități de voluntariat, opționale la nivelul școlii), desfășurate în ultimii trei ani. Astfel de experiențe sunt mai frecvent menționate de cadrele didactice din învățământul primar, de cele cu mai mulți ani de experiență, respectiv de cele care predau în școli mari.

Propuneri ale actorilor școlari privind Programul „Săptămâna verde”

- Peste jumătate dintre directori și profesori consideră că ar fi utilă existența unor modele unice de planificare a activităților din cadrul Programului. Nevoia acestui sprijin este resimțită cu prioritate de cei cu mai puțini ani de experiență managerială/didactică, de cei care predau în școlile structuri arundate, mici.
- Directorii și profesorii au formulat propuneri referitoare la completarea metodologiei Programului, cu exemple/modele de planificare și raportare, dar și cu alte precizări privind cuantificarea duratei activităților, obligațiile elevilor și ale profesorilor.
- Propunerile referitoare la organizarea Programului s-au centrat pe implicarea tuturor didactice în Program, promovarea unor teme unitare, crearea de baze de date cu planificări, resurse educaționale și instituții cu care se pot realiza parteneriate.
- Foarte multe opinii au vizat asigurarea suportului financiar și material necesar realizării activităților.
- Au fost formulate propuneri referitoare la reorganizarea Programului, de la propuneri de renunțare la acesta sau de comasare cu „Școala altfel”, la propuneri de organizare mai flexibilă, fie cu privire la perioada de an școlar aleasă pentru implementare, fie cu privire la distribuția celor 5 zile de Program pe durata întregului an școlar.
- Au fost formulate și propuneri privind modalitățile de evaluare și raportare finală, cu rolul de a reduce aspectele birocratice.
- Pentru dezvoltarea competențelor profesorilor, s-au făcut propuneri referitoare la organizarea de schimburi de experiență, promovarea exemplelor de bune practici și colaborarea cu practicienii care lucrează în domeniul protecției mediului.

ANEXE

Anexa 1. Lista tabelelor și figurilor din text

Lista tabelelor

Tabelul 1. Criterii și întrebări de cercetare	20
Tabelul 2. Tematici abordate de profesori, după mediul de rezidență al unității și nivelul școlar la care predau	44
Tabelul 3. Tematici menționate de elevi, după mediul de rezidență al unității și nivelul școlar la care învață	45
Tabelul 4. Activități organizate de profesori, după mediul de rezidență al unității și nivelul școlar la care predau	47
Tabelul 5. Activități menționate de elevi, după mediul de rezidență al unității și nivelul școlar la care învață	47
Tabelul 6. Impactul Programului la nivelul elevilor (medie a aprecierilor pe scala 1-4)	61
Tabelul 7. Declarații ale profesorilor privind modalitățile prin care valorifică experiența Programului la nivelul orelor de curs	61
Tabelul 8. Declarații ale elevilor privind modalitățile prin care profesorii valorifică experiența Programului la nivelul orelor de curs.....	62

Lista figurilor

Figura 1. Nevoi de formare în vederea unei mai bune implementări a Programului „Săptămâna Verde”	26
Figura 2. Aprecieri cu privire la relevanța Programului „Săptămâna verde”	27
Figura 3. Opinii ale directorilor și ale profesorilor privind beneficiile Programului „Săptămâna verde”	29
Figura 4. Opinii ale directorilor și profesorilor cu privire la metodologia Programului „Săptămâna verde”	30
Figura 5. Modalități utilizate de școli pentru informarea cu privire la Programul „Săptămâna verde” (perspectiva directorilor)	31
Figura 6. Modalități utilizate de profesori pentru a se informa cu privire la Programul „Săptămâna verde”	32
Figura 7. Modalități prin care elevii au primit informații cu privire la Programul „Săptămâna verde”	32
Figura 8. Modalități de colectare a propunerilor pentru Programul „Săptămâna verde”, utilizate la nivelul școlii	33
Figura 9. Modalități de colectare a propunerilor pentru Programul „Săptămâna verde”, utilizate de profesori.....	34
Figura 10. Modalități de participare la colectarea propunerilor pentru Programul „Săptămâna verde”, menționate de elevi.....	34
Figura 11. Organizarea orarului Programului „Săptămâna verde” – directori	36
Figura 12. Aprecieri ale elevilor privind numărul de ore desfășurate în „Săptămâna verde” față de orarul obișnuit ..	37
Figura 13. Aprecieri ale profesorilor privind numărul de ore desfășurate în „Săptămâna verde”, față de orarul obișnuit	37
Figura 14. Modalități de organizare a activităților (%)	38
Figura 15. Contexte de organizare a activităților din cadrul Programului, pe categorii de localități și pe tipuri de unități de învățământ (%) – opinia directorilor	40
Figura 16. Contexte de organizare a activităților din cadrul Programului, pe categorii de localități și pe tipuri de unități de învățământ – opinia profesorilor	41
Figura 17. Contexte de derulare a activităților din cadrul Programului, pe medii de rezidență și tipuri de unități de învățământ – opinia elevilor.....	41
Figura 18. Spațiile de derulare a activităților din cadrul Programului – opinii ale profesorilor și ale elevilor.....	42
Figura 19. Tematici abordate în cadrul Programului – opinii ale profesorilor și ale elevilor.....	44
Figura 20. Activități organizate în cadrul Programului – opinii ale profesorilor și ale elevilor.....	46
Figura 21. Resurse materiale utilizate în activitățile Programului	49
Figura 22. Resurse umane implicate în activitățile Programului.....	50

Figura 23. Participarea elevilor la Programul „Săptămâna verde”	51
Figura 24. Cauze ale absenteismului de la activități din „Săptămâna verde” (% din totalul celor care au avut absențe)	52
Figura 25. Parteneriate ale școlilor pentru activitățile din „Săptămâna verde”, pe medii de rezidență și tipuri de unități școlare	53
Figura 26. Instituții cu care s-au realizat parteneriate pentru derularea activităților, pe medii de rezidență și tipuri de unități școlare (%)	54
Figura 27. Instanțe și categorii de sprijin primit de școli pentru desfășurarea activităților din cadrul Programului (%)	55
Figura 28. Modalități de evaluare a implementării Programului, utilizate de profesori	60

Anexa 2. Instrumentele de cercetare

„Săptămâna verde”
CHESTIONAR ADRESAT ELEVILOR
(gimnaziu – clasele VII-VIII; liceu – clasele IX-XII)

Ministerul Educației – prin CNPEE Unitatea de Cercetare în Educație – realizează o analiză a Programului „Săptămâna verde” desfășurat în școli, în anii anteriori (2022-2023 și 2023-2024). Acest chestionar are ca scop analizarea opiniilor elevilor cu privire la implementarea programului, modalități de implicare în activitățile programului, contexte de utilizarea a rezultatelor activităților. Răspunsurile tale vor fi utilizate pentru identificarea unor măsuri de îmbunătățire a implementării Programului „Săptămâna verde” în anii școlari următori. Te asigurăm de anonimitatea și confidențialitatea datelor pe care le furnizezi. Completarea chestionarului se realizează prin bifarea răspunsurilor care corespund cel mai bine situației tale sau prin completarea spațiilor libere. Mulțumim!

Date socio-demografice

Județul în care se află școala ta:

Localitatea în care se află școala ta:

Numele școlii tale (alege din listă):

Școala în care înveți tu se află: a. în mediul rural b. în mediul urban

Tu ești elev(ă) în clasa:

Tu ești: 1) fată 2) băiat

Relevanța Programului „Săptămâna verde”

1. Cât de **important** este pentru tine să înveți despre protejarea mediului? *Acordă o notă de la 1 la 10, unde 1 înseamnă importanță minimă, iar 10 înseamnă importanță maximă. (completează mutând cerculețul într-o parte sau alta; nota pe care vrei să o acorzi se afișează în pătratul din dreapta)*
2. În anii școlari anteriori, de la cine ai primit **informații** despre specificul și desfășurarea Programului „Săptămâna verde”? *(Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.)*
 - 1) de la diriginte
 - 2) de la profesori care predau anumite discipline (ex. Biologie, Geografie, Educație socială)
 - 3) de la directorul școlii
 - 4) de la consilierul școlar
 - 5) de la elevi din alte clase
 - 6) de la avizierul școlii
 - 7) de pe site-ul școlii
 - 8) de pe pagina de Facebook a școlii
 - 9) nu am primit informații despre programul „Săptămâna verde”
 - 10) din alte surse; care?.....
3. **Ai fost consultat** cu privire la nevoile/interesele tale de învățare, ai făcut propuneri pentru Programul „Săptămâna verde”?
 - 1) da
 - 2) nu

4. (Dacă da) Cum ai fost **consultat** cu privire la nevoile/interesele tale de învățare și propunerile tale pentru Programul „Săptămâna verde”? (*Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.*)
- 1) am completat chestionare
 - 2) am ales activități dintr-o listă propusă de școală
 - 3) am avut discuții la orele de dirigiență
 - 4) am avut discuții cu unii profesori, la ore
 - 5) am avut discuții organizate de elevi din alte clase
 - 6) altă modalitate; care?.....

Calitate, eficacitate, eficiență

5. În „Săptămâna verde”, **numărul de ore** pe zi a fost: (*Alege o singură variantă de răspuns.*)
- 1) de regulă, același număr de ore ca în orarul școlar din celelalte săptămâni
 - 2) de regulă, un număr de ore mai mic față de orarul școlar din celelalte săptămâni
 - 3) de regulă, un număr de ore mai mare față de orarul școlar din celelalte săptămâni
6. În „Săptămâna verde”, activitățile la care tu ai participat au fost **organizate**: (*Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.*)
- 1) numai cu elevii din clasa ta
 - 2) cu elevi din clasa ta, dar și cu elevi din alte clase ale școlii
 - 3) cu elevi din clasa ta, dar și cu elevi alte școli
 - 4) altă situație, care?
7. Activitățile din cadrul programului „Săptămâna verde” la care ai participat **s-au desfășurat**: (*Alege o singură variantă de răspuns.*)
- 1) numai în școală
 - 2) numai în afara școlii
 - 3) atât în școală, cât și în afara ei
8. **Unde** s-au desfășurat activitățile din „Săptămâna verde” la care ai participat? (*Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.*)
- 1) sala de clasă
 - 2) curtea/grădina școlii
 - 3) biblioteca școlii
 - 4) sala de festivități a școlii
 - 5) laboratoare din școală
 - 6) altă școală
 - 7) muzee de științe naturale
 - 8) alte muzee decât cele de științe naturale
 - 9) parcuri naționale și naturale
 - 10) terenuri de sport
 - 11) păduri
 - 12) instituții publice locale (primărie, poliție etc.)
 - 13) alte locuri; care?.....

9. Ce **teme** au avut activitățile din „Săptămâna verde” la care tu ai participat? (*Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.*)
- 1) folosirea responsabilă a resurselor naturale
 - 2) poluare
 - 3) risipa alimentară
 - 4) colectarea selectivă a deșeurilor
 - 5) consumul și producția durabile/sustenabile
 - 6) biodiversitatea
 - 7) pădurile și viața terestră
 - 8) apele și viața acvatică
 - 9) catastrofele naturale (ex. cutremure inundații)
 - 10) energia verde
 - 11) justiția socială (incluziune, diversitate etc.)
 - 12) alte teme; care?
10. La ce tipuri de **activități** au fost organizate în „Săptămâna verde”? (*Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.*)
- 1) lecții în natură
 - 2) dezbateri
 - 3) jocuri de rol
 - 4) discuții despre scenarii de viitor
 - 5) vizionări de documentare
 - 6) experimente
 - 7) “biblioteci vii”
 - 8) teatru forum
 - 9) proiecte de activități în folosul comunității
 - 10) voluntariat
 - 11) expediții
 - 12) excursii în parcuri naturale și arii protejate
 - 13) excursii în alte locuri
 - 14) altele, care?.....
11. Ce **resurse materiale** ați utilizat tu, colegii și profesorii tăi în activitățile din „Școala verde”? (*Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.*)
- 1) planșe, mulaje, hărți
 - 2) materiale din natură
 - 3) aparatură de laborator
 - 4) aparatură multimedia (videoproiector, table inteligente, calculatoare, platforme online etc.)
 - 5) cărți, reviste, ghiduri
 - 6) resurse educaționale deschise (ex. manuale digitale, filme, alte resurse audio și video etc.)
 - 7) alte resurse; care?
12. Ce **persoane** au fost implicate în activitățile din „Săptămâna verde” la care tu ai participat? (*Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.*)
- 1) profesori din școală
 - 2) profesori din altă școală
 - 3) dirigințele

- 4) consilierul școlar
- 5) directorul
- 6) reprezentanți ai unor ONG-uri, fundații
- 7) reprezentanți ai autorităților locale (primărie, poliție)
- 8) angajatori
- 9) părinți
- 10) muzeografi
- 11) bibliotecari
- 12) specialiști în protecția mediului
- 13) alte persoane; care?.....

13. Tu **ai participat** la toate activitățile din „Săptămâna verde”?

- 1) da
- 2) nu

14. În cazul în care nu ai participat la unele activități, care au fost principalele **motive ale absenței**?
(Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.)

- 1) activitățile nu erau de interes pentru mine
- 2) nu am avut banii necesari pentru unele activități (ex. excursii, vizite)
- 3) nu am avut materiale necesare pentru activitățile desfășurate
- 4) în acea perioadă am participat la alte activități care nu au fost organizate de școală (activități extrașcolare, meditații/pregătire la alte discipline, concursuri sportive etc.)
- 5) nu m-am putut încadra în programul activităților/am întârziat
- 6) tema anunțată era greu de înțeles pentru mine
- 7) nu mă simțeam confortabil cu colegii care aveau să participe la activitate
- 8) am avut unele probleme personale, am fost bolnav etc.
- 9) altele; care?.....

15. Dacă nu ai participat la unele activități, ți s-au pus **absențe** în catalog?

- 1) da
- 2) nu
- 3) nu știu

16. În activitățile din „Săptămâna verde” la care tu ai participat, ai întâmpinat **dificultăți, provocări**, aspecte care nu ți-au plăcut?

- 1) nu
- 2) da; care anume?

Rezultate, impact și sustenabilitate

17. Participarea la activitățile din „Săptămâna verde” **te-a ajutat**:

	În foarte mare măsură	În mare măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură/de loc	Nu știu/nu pot aprecia

1) să conștientizezi importanța protejării mediului					
2) să afli, să înțelegi și să folosești informații referitoare la mediu, altele care decât cele predate la orele de curs					
3) să aplici ceea ce ai învățat teoretic la unele discipline, prin explorarea directă a mediului înconjurător					
4) să aplici reguli de protejare a mediului în viața ta de zi cu zi					
5) să înveți cum să reciclezi și să reutilizezi diferite materiale sau produse					
6) să știi ce să faci în cazul unor dezastre naturale					
7) să participi la acțiuni de protejare a mediului					
8) să știi cum să inițiezi activități și proiecte de protejare a mediului					
9) alte aspecte; care?.....					

18. După finalizarea activităților din „Săptămâna verde”, **ați analizat** împreună cu profesorii ceea ce ați învățat în acea perioadă? (*Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.*)

- 1) da
- 2) nu

19. (Dacă da) Prin ce modalități **ați analizat** împreună cu profesorii ceea ce ați învățat în „Săptămâna verde”? (*Alege răspunsurile care se potrivesc situației tale.*)

- 1) am făcut o analiză la ora de dirigenție (discuții libere, chestionare, mesaje scrise etc.).
- 2) am discutat cu alți profesori, la diferite discipline
- 3) altă modalitate de analiză; care?.....

20. Oferă un **exemplu** din viața de zi cu zi, de context/situație în care poți folosi ceva din ceea ce ai învățat în programul „Săptămâna verde”.

21. Ce **teme, activități** ai vrea să desfășurați în „Săptămâna verde” din acest an școlar? Te rugăm să formulezi câteva **propuneri**.

„Săptămâna verde”
CHESTIONAR ADRESAT ÎNVĂȚĂTORILOR/PROFESORILOR
DIRIGINȚI

Ministerul Educației – prin CNPEE Unitatea de Cercetare în Educație – derulează un demers de evaluare a implementării Programului „Săptămâna verde” la nivelul unităților de învățământ din România. Acest chestionar se adresează cadrelor didactice care, în anii școlari anteriori (2022-2023 și/sau 2023-2024) au avut responsabilități în organizarea Programului „Săptămâna verde”, în calitate de învățători/profesorii diriginți. Cercetarea are ca scop analizarea modalităților de implementare a programului, identificarea dificultăților și provocărilor cu care v-ați confruntat, colectarea unor exemple de bune practici. Răspunsurile dumneavoastră vor fi utilizate pentru identificarea unor măsuri de ameliorare a implementării Programului „Săptămâna verde” în anii școlari următori. Vă asigurăm de anonimitatea și confidențialitatea datelor pe care le furnizați. Completarea chestionarului se realizează prin bifarea răspunsului/răspunsurilor care corespund cel mai bine situației școlii dvs. și/sau prin completarea spațiilor libere aferente. Vă mulțumim!

Date de context

Județul:

Localitatea:

Numele unității de învățământ în care predați:

În anul școlar 2023-2024 ați avut funcția de:

- 1) învățător/profesor pentru învățământul primar
- 2) profesor la o clasă de învățământ gimnazial
- 3) profesor la o clasă de învățământ liceal

Unitatea de învățământ în care dvs. predați se află:

- 1) În mediul urban (reședință de județ, capitală)
- 2) În mediul urban (oraș, municipiu care nu este reședință de județ)
- 3) În mediul rural (reședință de comună)
- 4) În mediul rural (sat, care nu este reședință de comună)

Unitatea de învățământ este: 1) publică 2) privată

Disciplina/disciplinele școlare predate:

- 1) Disciplinele de învățământ primar
- 2) Limba și literatura română
- 3) Limbi moderne
- 4) Limbi clasice
- 5) Matematică
- 6) Fizică
- 7) Chimie
- 8) Biologie
- 9) Educație socială
- 10) Istorie
- 11) Geografie
- 12) Religie

- 13) Educație plastică
- 14) Educație muzicală
- 15) Educație fizică și sport
- 16) Educație tehnologică și aplicații practice
- 17) Informatică și TIC
- 18) Consiliere și dezvoltare personală
- 19) Alte discipline de specialitate (în cazul liceului)

Dvs. predați la clase organizate în regim simultan?

- 1) da
- 2) nu

Vechimea în învățământ (în număr de ani împliniți):

Grad didactic:

- 1) debutant
- 2) definitivat
- 3) gradul II
- 4) gradul I
- 5) fără grad didactic (necalificat)

Competențe

1. La debutul implementării Programului „Săptămâna verde” în școala dvs., **cât de pregătit(ă) v-ați simțit** pentru organizarea activităților din cadrul acestuia?
 - 1) foarte pregătit(ă)
 - 2) destul de pregătit(ă)
 - 3) puțin pregătit(ă)
 - 4) deloc pregătit(ă)
2. Ați participat la activități de **informare** pe tema Programului și a metodologiei de implementare? (*bifați toate răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
 - 1) am participat la ședințe de prezentare în Consiliul Profesoral al școlii
 - 2) am participat la ședințe de prezentare în Consiliul de Administrație al școlii
 - 3) am primit de la școală metodologia pentru lectură și analiză personală
 - 4) am lecturat individual materialele postate de minister, școală, ISJ etc. pe site-uri, pe pagini de Facebook, pe alte rețele sociale
 - 5) altă modalitate; care?
3. Ați participat la activități de **formare** pe tema Programului „Săptămâna verde” și a metodologiei de implementare?
 - 1) nu
 - 2) da; cine a organizat formarea?
4. Care considerați că este nivelul actual al **competențelor** dvs. de organizare a activităților nonformale (în afara orelor de predare), în general? Acordați-vă o notă de la 1 la 10 (1 = lipsa totală a unor astfel de competențe, 10 = un nivel foarte ridicat de competențe).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

5. Ce **nevoi de formare** aveți dvs. în vederea unei mai bune implementări a Programului "Săptămâna Verde"? (*alegeți maxim 3 teme prioritare pentru dvs.*)
- 1) proiectarea și realizarea de activități pe teme de mediu
 - 2) proiectarea și desfășurarea activităților de tip nonformal, în general
 - 3) utilizarea tehnologiilor pentru educația pentru mediu
 - 4) identificarea și utilizarea de resurse educaționale pentru teme de mediu
 - 5) gestionarea resurselor (de timp, financiare, materiale, logistice etc.) necesare pentru realizarea activităților
 - 6) monitorizarea și evaluarea activităților nonformale pe teme de mediu
 - 7) motivarea elevilor pentru implicare în activități pe teme de mediu
 - 8) alte teme; care?

Relevanță

6. Cât de **relevant** este Programul „Săptămâna verde” pentru **disciplina/disciplinele predate** de dvs.? (Acordați o notă de la 1 la 10, unde 1 = „deloc relevant”, iar 10 = „foarte relevant”).

1 (deloc relevant)	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (foarte relevant)
--------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	----------------------------

7. Cât de **relevant** este Programul „Săptămâna verde” pentru **elevii** dvs.? (În evaluare, acordați o notă de la 1 la 10, unde 1 reprezintă „deloc relevant”, iar 10 „foarte relevant”).

1 (deloc relevant)	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (foarte relevant)
--------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	----------------------------

8. În opinia dvs., Programul „Săptămâna verde” aduce **beneficii** elevilor?

- 1) da
- 2) nu

9. (Dacă da) Care considerați că sunt cele mai importante **beneficii** ale Programului „Săptămâna verde”? (*alegeți trei răspunsuri, pe care le considerați cele mai importante*)

- 1) diversificarea formelor de organizare a activităților de învățare pentru elevi
- 2) diversificarea modurilor în care învață elevii, bazat pe experiențe practice, pe conectarea cu natura
- 3) creșterea gradului de conștientizare a elevilor privind problemele de mediu
- 4) abordarea temelor de educație pentru mediu, care nu se regăsesc în programele școlare sau se regăsesc prea puțin
- 5) dezvoltarea unor activități interdisciplinare
- 6) dezvoltarea la elevi a unor atitudini de respect pentru mediu
- 7) dezvoltarea relațiilor profesori-elevi în alte contexte decât sala de clasă
- 8) promovarea socializării și a colaborării între elevi
- 9) implicarea familiei în viața școlii
- 10) colaborarea școlii cu reprezentanți ai comunității locale (primărie, poliție, biserică etc.)
- 11) colaborarea școlii cu ONG-uri

12) alt beneficiu; care?

10. În opinia dvs., **Metodologia** de organizare a programului „Săptămâna verde”: (bifați un singur răspuns pe fiecare rând)

	În foarte mare măsură	În mare măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură
1) Include informații <u>clare</u> pentru organizarea programului				
2) Include prevederi <u>suficiente</u> pentru organizarea programului la nivelul școlilor				
3) Propune idei de activități <u>inovative</u> pe teme de educație pentru mediu				
4) Oferă suficientă <u>libertate</u> școlilor pentru dezvoltarea de activități cu valoare adăugată pentru educația elevilor				
5) Determină multă <u>birocratie</u> la nivelul școlilor				
6) Reduce <u> timpul</u> dedicat predării-învățării, pe parcursul unui an școlar				

11. Cu cine **v-ați consultat** dvs. pentru a colecta propuneri și pentru a realiza orarul Programului „Săptămâna verde” la clasa la care sunteți învățător/diriginte? (bifați toate răspunsurile care se potrivesc situației dvs.)

- 1) cu directorul școlii
- 2) cu toți/majoritatea profesorilor (consiliul profesoral)
- 3) cu profesorii care predau discipline apropiate de domeniul educației pentru mediu (ex, Biologie, Geografie)
- 4) cu alți învățători/diriginți din școală
- 5) cu elevii clasei mele
- 6) cu părinții / asociația de părinți
- 7) nu m-am consultat cu nimeni, am realizat singur(ă) această planificare
- 8) cu alte persoane; care?

12. În ce măsură ați inclus propunerile elevilor dvs. în orarul programului? (bifați o singură variantă)

- 1) în foarte mare măsură
- 2) în mare măsură
- 3) în mică măsură
- 4) în foarte mică măsură
- 5) nu a fost cazul, elevii nu au făcut propuneri

13. În ce măsură activitățile pe care le-ați inclus în Programul „Săptămâna verde” au fost în acord cu **nevoile**, propunerile și interesele elevilor din clasa la care sunteți învățător/diriginte, în legătură cu problematica de mediu?
- 1) în foarte mare măsură
 - 2) în mare măsură
 - 3) în mică măsură
 - 4) în foarte mică măsură
 - 5) nu știu/nu pot aprecia

Calitate, eficacitate, eficiență

14. În anul școlar anterior, cum a fost organizat **orarul** Programului „Săptămâna verde” la nivelul școlii dvs.? (*bifați un singur răspuns*)
- 1) am avut un orar unic la nivel de școală, cu activități și teme comune ale claselor
 - 2) am avut un orar propriu pentru clasa mea
 - 3) altă situație, care?
15. În „Săptămâna verde”, **numărul de ore** pe zi a fost: (*bifați un singur răspuns*)
- 1) de regulă, același număr de ore ca în orarul școlar din celelalte săptămâni
 - 2) de regulă, un număr de ore mai mic față de orarul școlar din celelalte săptămâni
 - 3) de regulă, un număr de ore mai mare față de orarul școlar din celelalte săptămâni
 - 4) altă situație; care?
16. Activitățile din „Săptămâna verde” au fost **organizate**: (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) numai cu elevii din clasa la care sunteți învățător/diriginte
 - 2) cu clasa dvs. și cu elevi din alte clase ale școlii
 - 3) cu clasa dvs. și cu elevi din alte școli
 - 4) altă situație, care?
17. Activitățile din „Săptămâna verde” pe care le-ați organizat la clasa dvs. s-au desfășurat în următoarele **contexte**: (*bifați un singur răspuns pe fiecare rând*)

	Toate/Foarte multe activități	Multe activități	Puține activități	Foarte puține activități/niciuna
1) în incinta unității de învățământ				
2) în comunitatea locală în care se află școala, la diferite instituții, muzee etc.				
3) în alte localități din județ				
4) în localități din alte județe				

18. În ce **locuri** ați organizat activitățile din „Săptămâna verde” cu elevii dvs.? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) sala de clasă
 - 2) curtea/grădina școlii

- 3) biblioteca școlii
- 4) sala de festivități a școlii
- 5) laboratoare din școală
- 6) altă școală
- 7) muzee de științe naturale
- 8) alte muzee decât cele de științe naturale
- 9) parcuri naționale și naturale
- 10) terenuri de sport
- 11) păduri
- 12) instituții publice locale (primărie, poliție etc.)
- 13) altele; care?.....

19. Ce **teme** au avut activitățile din „Săptămâna verde”, organizate cu elevii din clasa dvs.? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)

- 1) folosirea responsabilă a resurselor naturale
- 2) poluare
- 3) risipa alimentară
- 4) managementul deșeurilor
- 5) consumul și producția durabile/sustenabile
- 6) biodiversitatea
- 7) pădurile și viața terestră
- 8) apele și viața acvatică
- 9) catastrofele naturale (ex. cutremure, inundații)
- 10) energia verde
- 11) justiția socială (incluziune, diversitate etc.)
- 12) altele; care?

20. Ce **tipuri** de activități de învățare ați organizat cu elevii dvs. în „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)

- 1) lecții în natură
- 2) dezbateri
- 3) jocuri de rol
- 4) fotografie vorbită
- 5) exerciții de construcție participativă a unor scenarii de viitor
- 6) vizionări de documentare
- 7) experimente
- 8) biblioteci vii
- 9) teatru forum
- 10) teatru legislativ
- 11) proiecte de servicii în folosul comunității
- 12) voluntariat
- 13) expediții
- 14) excursii în parcuri naturale și arii protejate
- 15) excursii în alte locuri
- 16) altele; care?.....

21. Ce **resurse materiale** ați utilizat în activitățile din „Școala verde” derulate cu elevii din clasa dvs.? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) planșe, mulaje, hărți
 - 2) materiale din natură
 - 3) aparatură de laborator
 - 4) aparatură multimedia (videoproiector, table inteligente, calculatoare, platforme online etc.)
 - 5) cărți, reviste, ghiduri
 - 6) resurse educaționale deschise de pe platforma <https://saptamanaverde.edu.ro/>
 - 7) alte resurse educaționale (ex. manuale digitale, filme, alte resurse audio și video etc.)
 - 8) altele; care?
22. Ce **persoane** au fost implicate în activitățile din „Săptămâna verde”, alături de dvs.? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) alți colegi profesori din școală
 - 2) profesori din altă școală
 - 3) consilierul școlar
 - 4) directorul școlii
 - 5) reprezentanți ai unor ONG-uri, fundații
 - 6) reprezentanți ai autorităților locale (primărie, poliție, biserică etc.)
 - 7) angajatori
 - 8) părinți
 - 9) muzeografi
 - 10) bibliotecari
 - 11) specialiști în protecția mediului
 - 12) alte persoane; care?.....
23. Ați monitorizat **prezența** elevilor la activitățile din „Săptămâna verde”? (*bifați un singur răspuns*)
- 1) am monitorizat prezența și am trecut absențele în catalog
 - 2) am monitorizat prezența, dar nu am trecut (toate) absențele în catalog
 - 3) nu am monitorizat prezența
24. Cu ce **dificultăți, provocări și limite** v-ați confruntat în implementarea Programului „Săptămâna verde” la clasa dvs.? (*completați în casetele corespunzătoare*)
- 1) dificultăți legate de **prezența** elevilor la școală în perioada programului și de **implicarea** acestora în activități; exemple
 - 2) dificultăți legate de **organizarea** activităților (contexte/locuri alese pentru activități, asigurarea siguranței elevilor pe perioada activităților etc.); exemple
 - 3) dificultăți legate de **resursele** necesare (materiale, financiare)
 - 4) dificultăți legate de **sprijinul** necesar (de la părinți, conducerea școlii etc.)
 - 5) dificultăți **birocratice**; exemple
 - 6) **alte** categorii de dificultăți; exemple.....

Rezultate, impact și sustenabilitate

25. Ați realizat o **evaluare** a activităților din „Săptămâna verde”, pe care le-ați organizat cu elevii

dvs.?

- 1) da
- 2) nu

26. Cum ați realizat **evaluarea** activităților din „Săptămâna verde”?

- 1) am purtat discuții cu elevii mei despre activitățile la care au participat
- 2) elevii au completat niște chestionare de feedback
- 3) unii elevi au realizat prezentări despre experiența lor în cadrul programului
- 4) am discutat cu părinții despre activitățile pe care le-am realizat
- 5) am prezentat o analiză în Consiliul profesoral
- 6) am contribuit la realizarea raportului școlii privind acest program
- 7) altă modalitate, care?.....

27. În opinia dvs., activitățile realizate în „Săptămâna Verde” i-au **ajutat pe elevii** dvs.

	În foarte mare măsură	În mare măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură/de loc	Nu știu/nu pot aprecia
1) să devină mai conștienți de importanța protejării mediului					
2) să afle, să înțeleagă și să folosească informații referitoare la mediu și schimbări climatice, altele decât cele predate la orele de curs					
3) să aplice cunoștințe teoretice învățate la unele discipline, prin explorarea directă a mediului înconjurător					
4) să învețe să aplice reguli de protejare a mediului în viața de zi cu zi					
5) să învețe cum să recicleze și să reutilizeze diferite materiale					
6) să știe ce să facă în cazul unor dezastre naturale					
7) să participe la acțiuni de protejare a mediului					
8) să știe cum să inițieze activități și proiecte de protejare a mediului					
9) alte abilități; care?					

28. În opinia dvs., ceea ce au învățat elevii dvs. prin activitățile din „Săptămâna verde” a fost/este **valorificat** mai apoi la orele de curs, la diferite discipline?

- 1) nu
- 2) da; oferiți exemple (la ce discipline, cum anume)

29. În ultimii 3 ani, ați desfășurat cu elevii dvs. și **alte activități** în domeniul educației pentru mediu?

- 1) nu
- 2) da; oferiți exemple (proiecte, activități extrașcolare etc.).....

Propuneri, recomandări

30. Pentru planificarea orarului Programului „Săptămâna verde” considerați că este necesar să existe o **structură unică** de planificare a activităților, la nivel național?

- 1) da
- 2) nu

31. Vă rugăm să formulați **propuneri, recomandări** care să ajute la ameliorarea modului în care se implementează Programul „Săptămâna verde”. Faceți referire la aspecte precum:

- 1) metodologia Programului „Săptămâna verde”:
- 2) durata programului:
- 3) modul de proiectare și organizare a activităților:
- 4) nevoi de sprijin:
- 5) resurse necesare (financiare, materiale, educaționale):
- 6) modalitățile de evaluare a programului și de raportare:
- 7) nevoi de formare pentru organizarea activităților
- 8) alte recomandări:

„Săptămâna verde” CHESTIONAR ADRESAT DIRECTORILOR

Ministerul Educației – prin CNPEE Unitatea de Cercetare în Educație – realizează o evaluare a implementării Programului „Săptămâna verde” la nivelul unităților de învățământ din România.

Acest chestionar se adresează dvs., în calitate de director de școală, și are ca scop analizarea modalităților de implementare a programului în anii școlari 2022-2023 și 2023-2024. Răspunsurile dumneavoastră vor fi utilizate pentru identificarea unor măsuri de ameliorare a implementării Programului „Săptămâna verde” în anii școlari următori. Dacă școala dvs. are și unități de învățământ subordonate, vă rugăm să vă referiți și la situația acestora în răspunsurile dvs. Vă asigurăm de anonimitatea și confidențialitatea datelor pe care le furnizați. Completarea chestionarului se realizează prin bifarea răspunsului/răspunsurilor care corespund cel mai bine situației școlii dvs. și/sau prin completarea spațiilor aferente. Vă mulțumim!

Date de contact

Județul:

Localitatea:

Numele unității de învățământ:

Unitatea de învățământ se află:

- 1) În mediul urban (reședință de județ, capitală)
- 2) În mediul urban (oraș, municipiu care nu este reședință de județ)
- 3) În mediul rural (reședință de comună)
- 4) În mediul rural (sat, care nu este reședință de comună)

Unitatea de învățământ este: 1) publică 2) privată

Vechimea dvs. în învățământ (în număr de ani împliniți):

Vechimea dvs. în funcția de director (în număr de ani împliniți):

Relevanță

1. Cât de **relevant** considerați că este Programul „Săptămâna verde” pentru școala dvs.? În evaluare, acordați o notă de la 1 la 10, unde 1 reprezintă „deloc relevant”, iar 10 „foarte relevant”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
deloc relevant									Foarte relevant

2. În opinia dvs., Programul „Săptămâna verde” aduce **beneficii** elevilor?

- 1) da
- 2) nu

3. (Dacă da) Care considerați că sunt **beneficiile** Programului „Săptămâna verde”? (din lista de mai jos alegeți cel mult trei răspunsuri, pe care le considerați cele mai importante)

- 1) diversificarea formelor de organizare a activităților de învățare pentru elevi
- 2) diversificarea modurilor în care învață elevii, bazat pe experiențe practice, pe conectarea cu natura

- 3) creșterea gradului de conștientizare a elevilor privind problemele de mediu
- 4) abordarea temelor de educație pentru mediu, care nu se regăsesc în programele școlare sau se regăsesc prea puțin
- 5) dezvoltarea unor activități interdisciplinare
- 6) dezvoltarea la elevi a unor abilități de respect pentru mediu
- 7) dezvoltarea relațiilor profesori-elevi în alte contexte decât sala de clasă
- 8) promovarea socializării și a colaborării între elevi
- 9) implicarea familiei în viața școlii
- 10) colaborarea școlii cu reprezentanți ai comunității locale (primărie, poliție etc.)
- 11) colaborarea școlii cu ONG-uri
- 12) alt beneficiu; care?

4. În opinia dvs., **Metodologia** actuală de organizare a programului „Săptămâna verde”: (*bifați o singură variantă pe fiecare rând*)

	În foarte mare măsură	În mare măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură
1) Include informații <u>clare</u> pentru organizarea programului				
2) Include prevederi <u>suficiente</u> pentru organizarea programului la nivelul școlilor				
3) Propune idei de activități <u>inovative</u> pe teme de educație pentru mediu				
4) Oferă suficientă <u>libertate</u> școlilor pentru dezvoltarea de activități cu valoare adăugată pentru educația elevilor				
5) Determină multă <u>birocrăție</u> la nivelul școlilor				
6) Reduce <u> timpul</u> dedicat predării-învățării, pe parcursul unui an școlar				

5. În școala dvs. ați desemnat o **echipă de coordonare** a Programului „Săptămâna verde”?

- 1) da
- 2) nu

6. Prin ce modalități școala dvs. a realizat **informarea** actorilor școlari cu privire la Programul „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)

- 1) ședințe de prezentare în Consiliul Profesoral
- 2) ședințe de prezentare în Consiliul de Administrație al școlii
- 3) postarea de informații și a metodologiei programului pe site-ul școlii, pe pagina de Facebook, alte rețele sociale etc.
- 4) postarea de informații și a metodologiei programului la avizierul școlii
- 5) discuții cu elevii la nivelul fiecărei clase
- 6) ședințe cu părinții

7) altă modalitate; care?

7. Cum ați realizat **consultarea** la nivelul școlii, pentru a colecta propuneri și pentru a realiza orarul Programului „Săptămâna verde”? (*bifați variantele care se potrivesc situației dvs.*)

- 1) discuții cu toți/majoritatea profesorilor (consiliul profesoral)
- 2) discuții în special cu învățătorii și cu profesorii diriginți
- 3) discuții în special cu profesorii care predau discipline apropiate de domeniul educației pentru mediu (ex, Biologie, Geografie)
- 4) discuții cu elevii la nivelul fiecărei clase
- 5) discuții cu elevii din Consiliul Școlar al Elevilor
- 6) discuții cu părinții / cu asociația părinților din școală
- 7) discuții cu alte persoane; care?

8. În ce măsură activitățile pe care le-ați inclus în Programul „Săptămâna verde” au fost în acord cu **nevoile**, propunerile și interesele elevilor din școală, în legătură cu problematica de mediu? (*bifați o singură variantă*)

- 1) în foarte mare măsură
- 2) în mare măsură
- 3) în mică măsură
- 4) în foarte mică măsură
- 5) nu știu/nu pot aprecia

Calitate, eficacitate, eficiență

9. În anul școlar 2023-2024, care a fost **data de începere** a Programului „Săptămâna verde”?

	ziua	luna	anul calendaristic
data de începere a programului			

10. În anul școlar anterior, cum ați organizat **orarul** Programului „Săptămâna verde” la nivelul școlii dvs.?

- 1) Am avut un orar unic la nivel de școală, cu activități și teme comune pentru toate clasele.
- 2) Am avut un orar unic pe nivel de studiu (primar / gimnaziu / liceu), cu activități și teme comune.
- 3) Fiecare clasă a avut orarul propriu și teme proprii.
- 4) Altă situație, care?

11. În școala dvs., Programul „Săptămâna verde” a inclus activități organizate în următoarele **contexte**: (*bifați un singur răspuns pe fiecare rând*)

	Toate/Foarte multe activități	Multe activități	Puține activități	Foarte puține activități/niciuna
1) în incinta unității de învățământ				
2) în comunitatea locală în care se află școala, la diferite instituții, muzee etc.				

3) în alte localități din județ				
4) în localități din alte județe				

12. Cu ce **resurse umane** din școală ați desfășurat activitățile din Programul „Săptămâna verde”?
(*bifați o singură variantă*)
- 1) cu toți profesorii școlii/cu majoritatea
 - 2) numai cu învățătorii și diriginții
 - 3) numai cu cei care predau discipline direct corelate cu tema educației pentru mediu (ex. Biologie, Geografie)
 - 4) numai cu profesorii care au dorit să se implice
 - 5) altă situație; care?
13. Școala dvs. a realizat **parteneriate** pentru desfășurarea activităților subsumate Programului „Săptămâna verde”?
- 1) da
 - 2) nu
14. Cu ce instituții ați realizat **parteneriate** pentru desfășurarea activităților subsumate Programului „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) ONG-uri
 - 2) companii, angajatori
 - 3) alte școli
 - 4) universități
 - 5) instituții publice cu rol în protejarea și educația de mediu
 - 6) cu alte entități/instituții; care?
15. Ce tip de **sprijin** a primit școala dvs. de la **inspectoratul școlar** pentru planificarea și desfășurarea activităților subsumate Programului „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) sprijin în planificarea unor activități
 - 2) implicarea în organizarea și derularea unor activități
 - 3) sprijin cu resurse materiale, spații
 - 4) sprijin financiar
 - 5) sprijin pentru promovarea și diseminarea activităților
 - 6) nu am primit sprijin de la inspectorat
 - 7) alt tip de sprijin; care?
16. Ce tip de **sprijin** a primit școala dvs. de la **părinții elevilor** pentru planificarea și desfășurarea activităților subsumate Programului „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) sprijin în planificarea unor activități
 - 2) implicarea în organizarea și derularea unor activități
 - 3) sprijin cu resurse materiale, spații
 - 4) sprijin financiar
 - 5) sprijin pentru promovarea și diseminarea activităților
 - 6) nu am primit sprijin de la părinți
 - 7) alt tip de sprijin; care?

17. Ce tip de **sprijin** a primit școala dvs. de la **primărie** pentru planificarea și desfășurarea activităților subsumate Programului „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) sprijin în planificarea unor activități
 - 2) implicarea în organizarea și derularea unor activități
 - 3) sprijin cu resurse materiale, spații
 - 4) sprijin financiar
 - 5) sprijin pentru promovarea și diseminarea activităților
 - 6) nu am primit sprijin de la primărie
 - 7) alt tip de sprijin; care?
18. Ce tip de **sprijin** a primit școala dvs. de la diverse **instituții publice cu atribuții în domeniul mediului**, pentru planificarea și desfășurarea activităților subsumate Programului „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) sprijin în planificarea unor activități
 - 2) implicarea în organizarea și derularea unor activități
 - 3) sprijin cu resurse materiale, spații
 - 4) sprijin financiar
 - 5) sprijin pentru promovarea și diseminarea activităților
 - 6) nu am primit sprijin de la astfel de instituții
 - 7) alt tip de sprijin; care?
19. Ce tip de **sprijin** a primit școala dvs. de la **companii, angajatori (publici și privați)** pentru planificarea și desfășurarea activităților subsumate Programului „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) sprijin în planificarea unor activități
 - 2) implicarea în organizarea și derularea unor activități
 - 3) sprijin cu resurse materiale, spații
 - 4) sprijin financiar
 - 5) sprijin pentru promovarea și diseminarea activităților
 - 6) nu am primit sprijin de la astfel de instituții
 - 7) alt tip de sprijin; care?
20. Ce tip de **sprijin** a primit școala dvs. de la **ONG-uri** pentru planificarea și desfășurarea activităților subsumate Programului „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)
- 1) sprijin în planificarea unor activități
 - 2) implicarea în organizarea și derularea unor activități
 - 3) sprijin cu resurse materiale, spații
 - 4) sprijin financiar
 - 5) sprijin pentru promovarea și diseminarea activităților
 - 6) nu am primit sprijin de la ONG-uri
 - 7) alt tip de sprijin; care?
21. Ce tip de **sprijin** a primit școala dvs. de la **alte școli/alți directori** pentru planificarea și desfășurarea activităților subsumate Programului „Săptămâna verde”? (*bifați răspunsurile care*

se potrivesc situației dvs.)

- 1) sprijin în planificarea unor activități
- 2) implicarea în organizarea și derularea unor activități
- 3) sprijin cu resurse materiale, spații
- 4) sprijin financiar
- 5) sprijin pentru promovarea și diseminarea activităților
- 6) nu am primit sprijin de la alte școli/alți directori
- 7) alt tip de sprijin; care?

22. **Cu ce dificultăți, provocări și limite** v-ați confruntat în implementarea Programului „Săptămâna verde” în școala dvs.? *Dacă școala dvs. are și unități de învățământ subordonate, vă rugăm să vă referiți la dificultăți specifice ale implementării programului în cadrul acestora. (item cu răspuns deschis la fiecare categorie) până la 1000 caractere*

- 1) dificultăți legate de **prezența** elevilor la școală în perioada programului și de **implicarea** acestora în activități; exemple
- 2) dificultăți legate de **organizarea** activităților (contexte/locuri alese pentru activități, asigurarea siguranței elevilor pe perioada activităților etc.); exemple
- 3) dificultăți legate de **resursele** necesare (materiale, financiare)
- 4) dificultăți legate de **sprijinul** necesar (de la părinți, conducerea școlii etc.)
- 5) dificultăți **birocratice**; exemple
- 6) **alte** categorii de dificultăți; exemple.....

Rezultate, impact și sustenabilitate

23. Ați realizat o **evaluare** a Programului „Săptămâna verde” derulat în școala dvs.?

- 1) da
- 2) nu

24. Cum ați realizat **evaluarea** Programului „Săptămâna verde” derulat în școala dvs.? (*bifați răspunsurile care se potrivesc situației dvs.*)

- 1) profesorii au discutat cu elevii la clasă despre activitățile la care au participat
- 2) am realizat o analiză în Consiliul profesoral
- 3) am realizat un raport anual, pe care l-am trimis către ISJ
- 4) altă modalitate de evaluare; care?.....

25. Aveți informații despre **competiția „Săptămâna verde”** organizată la nivelul ISJ?

- 1) da, și am participat
- 2) da, dar nu am participat
- 3) da, dar la nivelul ISJ din județul nostru nu s-a organizat o astfel de competiție
- 4) nu dețin informații despre această competiție

26. Școala dvs. a avut în ultimii 3 ani și **alte preocupări** în domeniul educației elevilor pentru mediu?

- 1) nu
- 2) da; oferiți exemple:

Propuneri, recomandări

27. Pentru planificarea orarului Programului „Săptămâna verde” considerați că este necesar să existe o **structură/model/format unic de planificare a activităților**, la nivel național?
- 1) da
 - 2) nu
28. Vă rugăm să formulați **propuneri, recomandări** care să ajute la ameliorarea modului în care se implementează Programul „Săptămâna verde” în școala dvs. și la nivel general, în școlile din România. Faceți referire la aspecte precum:
- 1) metodologia Programului „Săptămâna verde”:
 - 2) durata programului:
 - 3) modul de proiectare și organizare a activităților:
 - 4) resurse necesare:
 - 5) modalitățile de evaluare a programului și de raportare
 - 6) nevoile de formare a profesorilor pentru organizarea activităților